IGP Sirro ataka bima ya maisha kwa askari polisi

UKURASA 3

Mbaroni tuhuma za kuweka kichwa cha mtu katika sufuria

UKURASA 9

BUFE

Nipashe

BIASHARA, UCHUMI NA FEDHA

KINAMAMA WA VINGUNGUTI 'USWAHILINI' WALIVYOINGIA KWENYE UCHUMI DIGITALI

Unajua wakulima wadogo ndio wanaoilisha dunia siku zote?

UKURASA 11

Nipashe

Ijumaa Julai 30, 2021 Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

MWANGA WA JAMII

ISSN 0856 • Na. 0580657

www.ippmedia.com

www.facebook.com/nipashetz

www.instagram.com/theguardian_newspaper

LIKE & FOLLOW US

Askofu Zakary Kakobe

BAA LA CORONA

Maiti 21, siku 3 kanisa moja

Alhad Mussa Salum

"Baada ya kuchanja jana, mambo ya ndani yamezidi. Kama mnabisha kaulizeni nyumbani kwangu"

George Simbachawene

"Kwa nafasi yangu ninapokea taarifa kila saa, dudu lishafika, watu wengi wanaumia"

Dk. Doroth Gwajima

"Wanaosema ukiweka sarafu inaganda, nitatoa Sh. milioni moja kwa atakayethibitisha"

UKURASA 2

UKURASA WA 2

ZEC YATANGAZA MSHINDI KABLA YA KURA KUPIGWA

TUME ya Uchaguzi ya Zanzibar (ZEC) imemtangaza mgombea wa CCM, Ali Hassan Mambo, kuwa mshindi katika uchaguzi mdogo wa nafasi ya udiwani baada ya mgombea wa ACT-Wazalendo kujiondoa katika kinyang'anyiro hicho. Akizungumza...

UKURASA WA 4

WALIMU WOTE KUHAMISHWA KISA VIFO WANAFUNZI

MKUU wa Mkoa wa Dodoma, Anthony Mtaka, ameagizwa kuwaondoa walimu wote wa Shule ya Msingi Mbori, wilayani Mpwapwa ili kupisha uchunguzi wa vifo vya wanafunzi watatu waliofukiwa na kifusi...

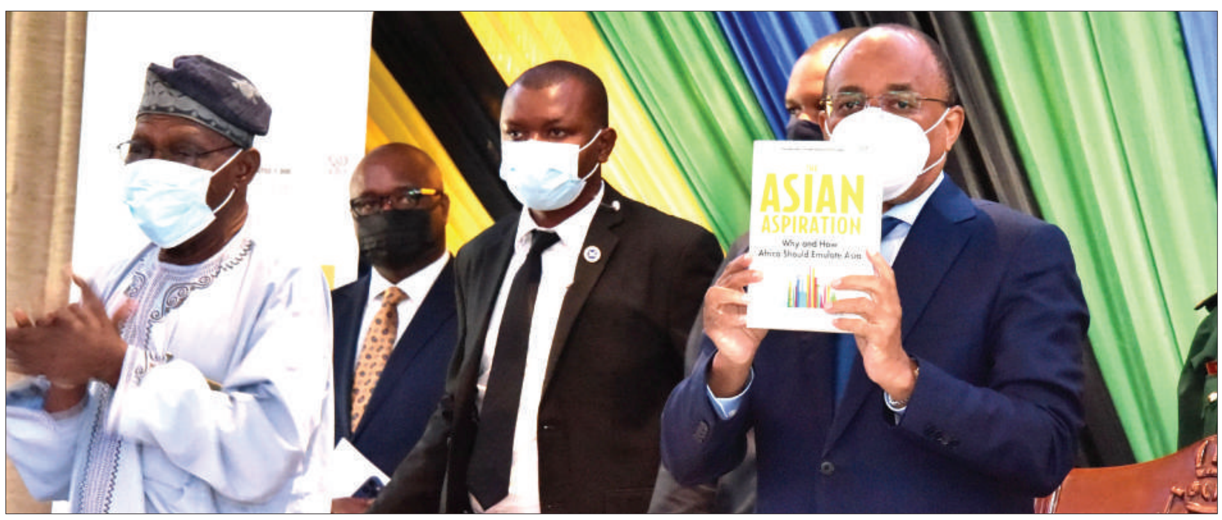

Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dk. Hussein Ali Mwinyi (kulia), akionyesha kitabu cha "Asian Aspiration" cha Rais mstaafu wa Nigeria, Olusegun Obasanjo (kushoto) na Waziri Mkuu mstaafu wa Ethiopia, Hailemariam Desalegn (hayupo pichani), baada ya kukizindua, Mkoa wa Mjini Magharibi jana. **PICHA: IKULU**

Diwani amaliza ushahidi dhidi ya Sabaya

UKURASA 3

Mkeka ma-DED waiva, serikali yataja vigezo

UKURASA 2

MICHEZO MGUNDA AFUNGUKA YUKO HATIHATI KUBAKIA COASTAL UK.23 **MAONI, KATUNI** UK.6

HABARI KITAIFA

Maiti 21, siku 3 kanisa moja

Na Romana Mallya

SERIKALI imesema hali inayoendelea nchini kwa sasa kuhusu corona sio nzuri, ikihadharisha wanaopinga chanjo watakapokwenda hospitali na kukuta mitungi ya Oksijeni imekwisha, wataikumbuka.

Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi, George Simbachawene, alitoa angalizo hilo jana mkoani Dar es Salaam alipofungua mkutano mkuu maalum wa Jumuiya ya Maridhiano Tanzania akimwakilisha Waziri Mkuu, Kassim Majaliwa.

Alibainisha kuwa katika kanisa moja mkoani Kilimanjaro kumeshuhudiwa kuagwa kwa miili ya watu 21 ndani ya siku tatu.

Akizungumza kwenye mkutano huo ulioudhuriwa na viongozi wa dini, Simbachawene alisema hali inayoendelea nchini sio nzuri na kwa nafasi yake amekuwa akipokea taarifa za kila mkoa na wilaya kuhusu kinachoendelea kila saa.

"Hali siyo nzuri, ingawa wanasema usiseme unaleta hofu, kama hofu au dudu lishafika watu wanaumia unasemaje hofu?

"Hili jambo eleza watu wajue, hofu ni wakati jambo halipo au uwekezano wa kutokea jambo kubwa haupo, linapokuwa kubwa siyo hofu tena, linatakiwa liende ili watu wachukue tahadhari," alisema.

Waziri huyo alisisitiza: "Hali siyo nzuri, Mkoa wa Kilimanjaro kanisa moja juzi majeneza saba, jana manane, leo sita. Ikitokea unakwenda kwenye Oksijeni halafu mitungi wamegawana imekwisha, utaikumbuka chanjo.

"Kwamba uhai kwao sasa utatokea kwenye Oksijeni halafu mitungi mnagawana inaletwa huku mnapeana kidogo kidogo pale ndipo utaikumbuka chanjo."

Waziri huyo alisema ni bora kuchanja ni suala la madhara hakuna dawa ambayo haileti madhara.

"Niwasihi ushujaa mnaoutafuta haupo, bora sisi waoga tuliochanja kuliko shujaa wa kupambana halafu ukapoteza dunia, ninawapongeza sana mwenyekiti kwa kuunga mkono Rais," alisema.

Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, Dk. Dorothy Gwajima, aliwaomba viongozi wa dini kuonyesha mfano kwa kuchanja katika mkutano huo.

Alisema chanjo hiyo itatolewa kwa utaratibu katika mikoa na makundi mbalimbali yatapatiwa.

Pia alitaka Watanzania kuwapuuza wale wanaoeneza uvumi kuwa chanjo hiyo ina madhara na kubainisha kuwa wanaosema ukiweka fedha inaganda, yuko tayari kutoa Sh. milioni moja kwa atakayefanikisha hilo.

Mwenyekiti wa Jumuiya hiyo, Sheikh Alhad Mussa, alisema waliomba serikali iwapatie chanjo hiyo ambayo juzi Rais Samia Suluhu Hassan aliizindua kwa kuchanjwa.

Alisema wanamshukuru Rais Samia kwa hekima, busara na weledi katika kuwaelimisha Watanzania kuhusu chanjo hiyo ambayo kwa asilimia 99 imethibitishwa haina madhara.

Alisema jumuiya hiyo inaunga mkono chanjo hiyo inayotolewa kwa hiari na kuwataka Watanzania kuipokea kwa sababu wanaamini serikali haiwezi kuwatakia mabaya watu wake.

"Hata mimi jana (juzi) nilipata chanjo na nipo vizuri, hata yale mambo ya ndani yamezidi kama mnabisha mkaulize nyumbani kwangu. Tusisikilize redio mbao," alisema.

Mkuu wa Mkoa wa Dar es Salaam, Amos Makalla, alisema tangu amechoma chanjo hiyo hajaona tofauti yoyote.

"Jana (juzi) nimechanjwa, asubuhi nilipoamka nikaangalia ujumbe mfupi kwenye simu, Instagram, WhatsApp watu wananiuliza baada ya kuchanja hali ikoje, kuna madhara yoyote nimepata? Nimewaeleza sijaona tofauti yoyote," alisema.

Askofu Mkuu wa Kanisa la Full Gospel Bible Fellowship (FGBF), Zacharia Kakobe, alisema wanaofanya uchungaji wanaona watu wanakufa wakiwa na uchungu.

"Ushuhuda kwa mtu anayeugua corona kwenye mapafu anasikia kama nyuki 1,000 au zaidi wanamshambulia. Kwa hiyo, ni kifo cha kutisha, corona siyo kitu cha mzaha,"

Mafundi wakiendelea na ukarabati wa barabara ya Mabibo, eneo la Chuo cha Taifa cha Usafirishaji (NIT), mkoani Dar es Salaam jana. **PICHA: MIRAJI MSALA**

ZEC yatangaza mshindi kabla ya kura kupigwa

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

TUME ya Uchaguzi ya Zanzibar (ZEC) imemtangaza Mgombea wa CCM, Ali Hassan Mambo, kuwa mshindi katika uchaguzi mdogo wa nafasi ya udiwani baada ya mgombea wa ACT-Wazalendo kujiondoa katika kinyang'anyiro hicho.

Akizungumza mbele ya waandishi wa habari kwenye Ofisi za ZEC Wilaya ya Kati Unguja Dunga, Msimamizi wa Uchaguzi kutoka ZEC, Said Ramadhan Mgeni, alisema amelazimika kumtangaza mgombea huyo kuwa mshindi baada ya mgombea mwenzake, Haji Omar Iddi, kujiengua katika uchaguzi huo kutokana na agizo la chama chake.

Alisema kwa mujibu wa sheria ya uchaguzi ya mwaka 2018, analazimika kumtangaza Mambo kuwa mshindi hata kabla ya siku ya uchaguzi huo ambao ulitarajiwa kufanyika Agosti 14, mwaka huu.

"Kwa mamlaka niliyopewa kwa mujibu wa Sheria ya Tume ya Uchaguzi Na. 14 ya Mwaka 2018, ninamtangaza Ali Hassan Mambo kuwa mshindi katika uchaguzi wa nafasi ya udiwani wa wadi ya Chwaka kwa sababu mpinzani wake amejiondoa katika kinyang'anyiro hicho," alisema.

Baada ya kutangazwa mshindi, diwani mteule alisema: "Ninapenda kuchukuwa nafasi kukishukuru chama changu kwa kunipendekeza kugombea nafasi hii na hatimaye kuibuka na ushindi bila ya kupingwa."

Katibu wa CCM Kusini Unguja, Suleiman Mzee Charasi, alimpongeza mgombea huyo kwa kuibuka na ushindi bila ya kupigwa, akisisitiza kudhihirisha uwezo wa CCM na kukubalika kwa wananchi.

"Huo ndiyo ubora wa Chama Cha Mapinduzi katika siasa za kugombea nafasi mbalimbali za uongozi ambapo ushindi ni lazima katika ngazi mbalimbali," alisema.

Uchaguzi huo ulipangwa kufanyika Agosti 14, mwaka huu, kufuatia kufariki dunia kwa aliyekuwa diwani wa wadi hiyo, Mlenge Khatib Mlenge, Machi mwaka huu.

Vigezo ma-DED vyatajwa, mkeka kutolewa karibuni

Na Augusta Njoji, DODOMA

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Ummy Mwalimu, amesema teuzi wa wakurugenzi wa halmashauri utakaofanywa na Rais utazingatia fedha za maendeleo zilivyotumika kutatua kero za wananchi.

Pia amesema baada ya uteuzi huo, atakwenda kupangua wakuu wa idara kwenye mamlaka za serikali za mitaa ambao wamekaa kwa miaka 10.

Ummy aliyasema hayo jana jijini hapa alipokuwa akitoa taarifa ya mapato na matumizi ya ndani ya halmashauri za wilaya, miji, manispaa na majiji kwa mwaka 2020/21.

Alisema anataka kuona fedha za miradi ya maendeleo zinatumika kwenye miradi yenye tija na inayogusa moja kwa moja wananchi na sio kugharamia semina, vikao, safari na mambo mengine yasiyogusa wananchi.

"Nataka kusema nitawapima wakurugenzi wa halmashauri na maofisa mipango. Namshukuru Mungu ndani ya muda mfupi ujao, Rais ataachia ule mkeka. Kwa hiyo kazi ya kwanza nitakayowataka wakurugenzi kufanya na nitawapima ni kiasi gani wamepeleka fedha walizokusanya maana fedha hizi wamezichukua kwa wananchi kwenye ushuru wa mazao na huduma. Ni lazima zirudi kwa wananchi kwenye kutatua kero zao," alisema.

"Moja ya vigezo vikubwa cha mkurugenzi huyo ama ni mzuri au mbaya, ni fedha kiasi gani kimepelekwa kutatua kero za wananchi. Kwenye hili naomba kurudia tena mara ya tatu sitamwonea aibu na kumvumilia mkurugenzi yeyote na ofisa mipango wa halmashauri ambaye hatapeleka fedha walizokusanya kutatua kero za wananchi," aliongeza.

Alisema halmashauri zinazokusanya zaidi ya Sh. bilioni tano zihakikishe asilimia 10 zinapelekwa kwenye miundombinu ya barabara.

"Mwaka huu nitampima Mkurugenzi wa Jiji la Dodoma anionyeshe barabara ya kilometa mbili ambayo imejengwa kwa ushuru na kodi za wana Dodoma na wote tunaokuja Dodoma. Hata Jiji la Tanga hawashindwi kujenga angalau kilometa moja ya lami. Hili linawezekana, kwangu kigezo cha kupima utendaji bora wa mkurugenzi yeyote wa halmashauri na maofisa mipango ni kiasi cha fedha kilichopelekwa kutatua kero za wananchi," alisisitiza.

Aliagiza Halmashauri zihakikishe zinapeleka na kutumia angalau asilimia 40 ya mapato yaliyokusanywa (kwa halmashauri zinazokusanya chini ya Sh.bilioni tano kwa mwaka) na asilimia 60 (kwa halmashauri zinazokusanya zaidi ya Sh. bilioni tano kwa mwaka) kwenye miradi ya maendeleo ili kutatua kero za wananchi hususan kuboresha huduma za afya, elimu na miundombinu ya barabara.

Pia alizitaka halmashauri kuhakikisha fedha za mapato ya ndani zinatumika kutekeleza na kukamilisha miradi kwa asilimia 100 ili wananchi waone faida za mapato ya ndani na hatimaye kuongeza mwamko wa ulipaji wa kodi na ushuru.

KINARA NA ZILIZOSHIKA MKIA

Waziri huyo alisema Halmashauri ya Wilaya ya Nyang'hwale imeongoza katika halmashauri zote 184 kwa kukusanya asilimia 163 ya makisio yake huku Jiji la Dar es Salaam likiongoza kwa mapato mengi zaidi kwa kukusanya Sh. bilioni 67.09.

Hata hivyo, alisema Halmashauri ya Jiji la Mbeya imeongoza kwa kukusanya mapato kwa asilimia 102 ya makisio yake ya mwaka huku Jiji la Arusha likishika nafasi ya mwisho kwa kukusanya asilimia 80.

Kwa upande wa Manispaa, alisema Kahama imeongoza kwa kukusanya mapato kwa asilimia 109 huku Tabora ikishika nafasi ya mwisho kwa kukusanya asilimia 76.

"Kwa upande wa miji, Njombe imeongoza kwa kukusanya asilimia 131 ya makisio yake ya mwaka wakati Mji wa Ifakara umekuwa ya mwisho kwa kukusanya asilimia 64.

Shahidi amaliza ushahidi kesi ya Sabaya

Na Allan Isack, ARUSHA

SHAHIDI wa sita wa Jamhuri, Bakari Msangi (38), amekamilisha ushahidi wake mahakamani huku akidai aliyekuwa Mkuu wa Wilaya ya Hai, Lengai Ole Sabaya, alifanya uhalifu wa kuteka nyara watu, kupiga, kutesa, kutishia kuua kwa silaha na kupora baadhi ya vitu na fedha, vitendo ambavyo si vya kibinadamu na kiungwana.

Shahidi huyo ambaye ni Diwani wa Kata ya Sombetini, jijini Arusha, kupitia Chama Cha Mapinduzi (CCM), alitoa madai hayo jana mahakamani mbele ya Hakimu Mkazi Mwandamizi Odira Amworo.

Mbali na Ole Sabaya (34), washtakiwa wenzake ni Sylvester Nyegu (26) na Daniel Mbura (38). Wote wanakabiliwa mashtaka matatu ya unyang'anyi wa kutumia silaha.

"Uhalifu wa kupigwa, kunyanyaswa, kuteswa, kutishiwa kuuawa, kutishiwa silaha, kuwekwa chini ya ulinzi na kulazwa kifudifudi siyo mambo mazuri ya kutendewa au kufanyiwa binadamu," alidai shahidi huyo.

Akihojiwa na Wakili wa Serikali Mkuu, Tumaini Kweka, alidai kuwa baada ya uhalifu huo Februari 16, mwaka huu, alikwenda Kituo kikuu cha Polisi Arusha kuandikisha maelezo ya vitendo vya uhalifu alivyofanyiwa na Sabaya.

"Nilifika kituoni nilipokelewa na askari wakiwa kama tisa na kupelekwa katika eneo la wazi ambalo kulikuwa na watu wengi ambao ni wanaume wamesimama kwenye mstari wakiwa wameangalia chini na mmoja wa askari ambaye ni kiongozi wao, aliniambia kuwa wanachokifanya ni gwaride la utambulisho la kumtambua mtu aliyenitendea uhalifu siku ya Februari 9, mwaka huu.

"Aliniambia watu tisa waliokuwa mbele yangu natakiwa kupita mbele au nyuma yao halafu nikimtambua mtu nimshike bega na baada ya kuwatazama watu hao nilifanikiwa kumtambua Deogratius Peter. Nilipomtambua, mmoja wa askari alitoa agizo mimi kutolewa nje ya geti na aliniambia kwamba wataniita tena.

"Kiongozi huyo wakati tunakwenda katika gwaride la utambuzi aliniambia kuwa watu hao ambao natakiwa kwenda kuwatambua wanatuhumiwa kuhusika na tukio la uhalifu la Februari 9, mwaka huu, katika duka la Mohamed Saad."

Bakari Msangi, alidai baada ya kutolea nje ya geti baada ya dakika 20 kupita, aliitwa tena akiwa ameambatana na askari aliokuwa nao nje ya geti na kiongozi wa askari hao alimweleza kwamba anatakiwa kuwatambua watu wengine ambao wanatuhumiwa kutenda uhalifu.

"Awamu ya pili katika gwaride la utambuzi walikuwa watu 11 waliosimama kwenye mistari niliwazunguka nyuma na mbele yao nilimfahamu mtu mmoja anaitwa Daniel Mbura na nilimshika bega na baada ya hapo niliambiwa niende katika Ofisi ya Mkuu wa Upelelezi wa Wilaya kwa ajili ya kujaza baadhi ya fomu na kuchukuliwa maelezo.

"Watu hawa nilifanikiwa kuwatambuwa katika gwaride la utambuzi kwa kuwa ndio walikuwa karibu yangu pale dukani kwa Mohamed Saad Hajirini wakati wakitenda uhalifu wa kuvamia, kupiga, kutesa, kunyanyasa na kuwaweka watu chini ya ulinzi, hivyo ilikuwa rahisi sana kwa mimi kuwafahamu.

"Baada ya kuwatambua nilimalizia kuandika maelezo ya ziada na nilipomaliza waliniambia naweza kuondoka na endapo polisi wakinihitaji tena watanijulisha ili kufika kituoni hapo," alidai.

Hata hivyo, shahidi huyo, alimtambua mshtakiwa wa tatu Daniel Mbura, kwa kumshika bega mahakamani, akidai kuwa siku ya gwaride la utambuzi awamu ya pili kituo cha polisi pia alimtambua mshtakiwa huyo kwa kuwa alikuwa mmoja wa watu waliokuwa katika tukio la kufanya uhalifu.

Msangi, baada ya kukamilisha kutoa ushahidi wake, alihojiwa na wakili wa utetezi, Moses Mahuna, kwa kumuuliza kama mmiliki wa duka, Mohamed Saad, alimweleza Sabaya yuko dukani kwake anapiga watu na shahidi huyo aliithibitishia mahakama kuwa alipewa taarifa hiyo.

Wakili huyo pia alimhoji shahidi huyo akiwa diwani mzoefu alipaswa kuchukua hatua gani baada ya kuona tukio hilo na kudai kuwa hakwenda dukani huko kama diwani bali kama rafiki na ndugu wa mmiliki wa duka na cheo chake alikiacha nje ya duka.

Kuhusu kwa nini hakushirikisha viongozi wa kata na mtaa wa eneo hilo, alidai kuwa alikwenda dukani kuwasaidia rafiki na ndugu zake na hakwenda kama diwani.

Pia Wakili alimhoji shahidi huyo kwa nini alivamia eneo ambalo hakupaswa kuwepo na kujibu kwamba hakuvamia bali alifungua mlango alioagizwa na mmiliki wa duka kwenda kuangalia watu waliokuwa dukani.

Wakili pia alimhoji shahidi kwa kumuuliza ni kweli kwamba lengo la Sabaya kwenda dukani ilikuwa kwa ajili kumpata mmiliki wa duka ambaye anatuhumiwa kufanya biashara haramu.

Katika swali hilo, shahidi alijibu kwamba Sabaya alimweleza kuwa alikwenda kwenye duka hilo kwa kuwa aligizwa na Hayati Rais Dk. John Magufuli kwa kuwa watu hao wanafanyabiashara ya kuhujumu uchumi.

IGP ataka bima ya maisha kwa askari

Na Romana Mallya

MKUU wa Jeshi la Polisi (IGP), Simon Sirro, amesema ni jambo la msingi kwa watumishi wa jeshi hilo kuingia katika bima ya maisha kwa sababu ni kundi ambalo lipo katika hatari ya kupoteza maisha wakati wowote.

IGP Sirro aliyasema hayo jana mkoani Dar es Salaam wakati jeshi hilo lilipotia saini hati ya makubaliano na Shirika la Bima la Taifa (NIC) ili kuwezesha askari na familia zao kujiunga katika bima hiyo.

"Ukiambiwa kuna majambazi wapo benki wenye silaha ukienda pale kuna mawili -- urudi au kutorudi, na hapo hapo tuna familia zetu, vijana wetu kuingia kwenye bima ya maisha ni jambo la msingi," alisema.

IGP Sirro alisema askari wa usalama barabarani nao wamekuwa wakigongwa na magari.

"Unamsimamisha dereva, unakuta amelewa bangi, haangalii kama ni ofisa polisi, anamgonga. Kwa hiyo, kuwa na bima ya maisha ni jambo la msingi," alifafanua.

Kiongozi huyo alitaja kundi lingine linalotakiwa kuingia katika utaratibu huo wa bima ya maisha ni vijana wanaoendesha pikipiki, maarufu bodaboda.

Alisema shida ni kwamba kijana ananunua pikipiki asubuhi, anajifunza mchana, jioni anaingia kwenye biashara ya kubeba abiria.

"Lazima tupanue wigo kuhakikisha hawa Watanzania wenzetu ambao ni nguvu ya taifa wanashirikishwa katika hii bima ili kesho na keshokutwa wakiondoka, wanaobaki wasaidiwe," alisema.

Mkurugenzi Mtendaji wa NIC, Dk. Elirehema Doriye, alisema mwelekeo wa shirika hilo kuanzia 2016/17 hadi 2019/20 unaonyesha unaimarika na kuongeza faida.

Alisema hadi kufikia Juni mwaka jana, shirika limeendelea kuimarika kwa kupata faida baada ya kodi ya Sh. bilioni 20.99 kulinganishwa na Sh. bilioni 3.32 kwa mwaka 2018/19.

"Shirika limelipa jumla ya kodi ya Sh. bilioni 11.86 kwa mwaka wa fedha 2019/20 na Sh. bilioni 13.61 kwa mwaka wa fedha 2020/21," alisema.

Mkurugenzi huyo alisema rasilimali halisi zimeendelea kukua kutoka Sh. bilioni 48.73 kwa mwaka wa fedha 2018/19 mpaka Sh. bilioni 72.16 mwaka 2019/20.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA NISHATI
MAMLAKA YA UDHIBITI WA HUDUMA ZA NISHATI NA MAJI (EWURA)

ewura

TAARIFA KWA UMMA

(Imetolewa chini ya Kifungu na 19(2) (a) cha Sheria ya EWURA, Sura ya 414)

TAARIFA inatolewa kwa umma kuwa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Nishati na Maji (EWURA) imepokea maombi ya leseni kutoka kwa Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Karatu (Karatu WSSA) ("Muombaji") kwa ajili ya kutoa huduma za majisafi na usafi wa mazingira katika mji wa Karatu uliyopo Wilaya ya Karatu, Mkoa wa Arusha. EWURA inakaribisha maoni kutoka kwa wananchi juu ya maombi hayo. Maelezo ya Muombaji ni kama yalivyotolewa hapa chini:-

1: Jina na Anuani:
Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Karatu, S.L.P 376, Karatu. Tanzania. Barua Pepe: mdkaruwasa@karatudc.go.tz
2: Maelezo ya Leseni:
Leseni ya kutoa huduma za Majisafi na Usafi wa Mazingira katika mji wa karatu
3: Chanzo cha Maji na Miundombinu
Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Karatu ina chanzo kikuu cha maji cha aina moja ambacho ni maji ya chini ya ardhi. Chanzo hiki kikuu kinajumuisha visima virefu viwili (2) vyenye jumla ya uwezo wa kuzalisha maji wa mita za ujazo 1,680 kwa siku. Miundombinu ya uzalishaji na uhifadhi maji ya muombaji inajumuisha; matenki ya maji mawili (2) yenye uwezo wa kuhifadhi maji kiasi cha mita za ujazo 450. Muombaji pia ana mtandao wa majisafi wenye urefu wa kilomita 33.99, pamoja na vilula 37.
4: Umiliki
Mamlaka ya Majisafi na Usafi wa Mazingira Karatu inamilikiwa kwa asilimia 100 na Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Mtu yeyote mwenye maoni au pingamizi dhidi ya maombi tajwa hapo juu, awasilishe kwa maandishi EWURA kwa anwani iliyotajwa hapa chini ndani ya siku ishirini na moja (21) kuanzia siku ya kuchapishwa kwa tangazo hili. Nyaraka za maombi ya leseni zinaweza kuoneshwa kwa mtu yeyote kwa maombi maalum ya maandishi.

Limetolewa na:

MKURUGENZI MKUU
EWURA

Mkurugenzi Mtendaji wa Taasisi ya Mwalimu Nyerere, Joseph Butiku (kushoto), akifafanua jambo kwa Waziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki, Balozi Liberata Mulamula (kulia kwake), wakati waziri huyo alipokutana na Taasisi ya Mtandao wa Uongozi wa Wanawake Afrika (AWLN) pamoja na baadhi ya viongozi wa Shirika la Kimataifa la Kutetea Haki na Maendeleo ya Wanawake (UN Women), jijini Dar es Salaam. **PICHA: MAMBO YA NJE**

Walimu wote kuhamishwa kisa vifo wanafunzi

Na Mwandishi Wetu, MPWAPWA

MKUU wa Mkoa wa Dodoma, Anthony Mtaka, ameagizwa kuwaondoa walimu wote wa Shule ya Msingi Mbori, wilayani Mpwapwa ili kupisha uchunguzi wa vifo vya wanafunzi watatu waliofukiwa na kifusi.

Waziri Ummy alisema watapelekwa walimu wengine na kwamba leo wanafunzi wataendelea na masomo.

Aidha, siku saba zimetolewa kwa vyombo vya ulinzi na usalama kuchunguza vifo hivyo.

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, Ummy Mwalimu, alitoa kauli hiyo juzi aliposhiriki kuaga miili ya wanafunzi hao.

Akizungumza na wananchi, Waziri Ummy alilaani vikali vitendo vya walimu kuwafanyisha kazi zisizo stahili wanafunzi tofauti na ilivyoelekezwa kwenye waraka wa elimu bila malipo namba tatu wa mwaka 2016.

"Hatukatazi mwanafunzi kufanya kazi zinazomjenga kama vile stadi za kazi, lakini sio kumfanya mwanafunzi kama kibarua unawezaje kumwambia mtoto akachimbe mchanga wa kujengea au akaponde kokoto tena bila uangalizi wa walimu?" Alihoji.

Alisema katika shule hiyo kiasi cha Sh. milioni 12 kwa ajili ya ujenzi wa choo na fedha za mchanga zimejumlishwa humo na kuhoji sababu za walimu kuwatuma watoto kwenda kuchimba mchanga wa mtoni.

"Kuna uzembe hapa umefanyika na tutachukua hatua," alisisitiza.

Aliwataka wakuu wa shule zote nchini na walimu wa ujumla kuacha kuwatumikisha wanafunzi wawapo shuleni na wazingatie waraka wa elimu bila malipo namba tatu wa mwaka 2016 ambao unatoa ufafanuzi wa kina wa jukumu la kila mdau wa elimu.

"Jukumu la ujenzi wa miundombinu ya shule ni la wazazi pamoja na jamii inayozunguka na sio wanafunzi, walimu na kamati za shule mnatakiwa kuhamaisha wazazi na jamii kujitolea kujenga miundombinu hiyo na sio kutumikisha wanafunzi," alisisitiza.

Naye Mkuu wa Wilaya ya Mpwapwa, Josephat Maganga, alisema watoto waliofariki kwenye ajali ya kufukiwa na kifusi shuleni hapo ni watatu ambao ni Isaya Lucas Hamis, Rehema Alex na Daud Enock Mchea na watoto wengine watano walijeruhiwa ambapo walitibiwa na kuruhusiwa kurejea majumbani kwao.

Julai 27, mwaka huu, watoto hao walifukiwa na kifusi baada ya kupewa kazi ya kuchimba mchanga na walimu wao kuchimba mchanga kwa ajili ya ujenzi wa choo unaoendelea shuleni hapo.

TATHMINI YA ATHARI YA MRADI KWENYE MAZINGIRA

TANGAZO LA MRADI WA USIMAMIZI ENDELEVU WA RASILIMALI KWA AJILI YA UKUAJI WA UTALII (REGROW) KATIKA MBUGA ZA WANYAMA ZA RUAHA, UDZUNGWAN NA MIKUMI

Serikali ya Tanzania kupitia wizara ya Maliasili na Utalii imepokea ufadhili wa mkopo wa fedha kutoka shirika la maendeleo ya kimataifa (IDA), lililoko chini ya benki ya dunia (WB) ili kugharamia utekelezaji wa mradi wa usimamizi endelevu wa rasilimali kwa ajili ya ukuaji wa utalii. Huu ni mradi wa kimkakati wenye maslahi ya kitaifa. Mbuga za wanyama Tanzania (TANAPA) chini ya wizara ya Maliasili na Utalii ni moja kati ya wakala wa utekelezaji na pia ni mnufaika mkubwa wa mradi huu.

Serikali ya Tanzania kupitia mradi huu wa kukuza utalii uliopo chini ya Wizara ya Rasilimali na Utalii, inataka kuimarisha usimamizi kwenye maeneo ya hifadhi na kukuza utalii wa asili kusini mwa Tanzania-utakaojulikana kama "Ukanda wa Kusini." Utalii huu pia utasababisha kuongezeka kwa shughuli tofauti za kujipatia kipato katika jamii zitakazochaguliwa.

Ukanda wa kusini unatoa fursa nyingi za utalii wa asili fursa ambazo kwa sasa hazitumiki sana jambo ambalo linapunguza pato la taifa kwa kiasi kikubwa sana. Kwa kuanza mradi utatoa kipaumbele katika maeneo ya hifadhi tatu ambazo ni Mbuga ya wanyama ya Mikumi (MINAPA), Ruaha (RUNAPA), na Mbuga ya wanyama ya milima ya Udzungwa (UMNP) zinazopatikana katika mikoa mitatu ya Morogoro, Iringa, na Mbeya.

Hatua ya kwanza ya kupata cheti cha mazingira kwa ajili ya mradi huu ni kufanya tathmini ya athari ya mradi kwenye mazingira na jamii (ESIA). Tathmini hii inafanywa kwa mujibu wa sheria. Sheria zinazotaka tathmini hii ifanyike in pamoja na sheria ya uhifadhi wa mazinigira ya mwaka 2004 na Kanuni za tathmini na ukaguzi wa mazingira ya mwaka 2005. Benki ya dunia pia inataka tathmini ya athari za mradi katika mazingira na jamii zifanyike, athari zinazoweza kutokea zitambuliwe na mpango wa kukabiliana na athari hizo uandaliwe ili kuondoa athari zote mbaya zinazoweza kusababishwa na mradi.

Kwa mujibu wa sheria ya usimamizi ya mazingira ya mwaka 2004 na kanuni ya tathmini na ukaguzi wa mazingira ya mwaka 2005 na marekebisho yake ya mwaka 2018, tathmini ya athari za mradi kwenye mazingira na jamii lazima iambatane na mahojiano ya wadau wa mradi katika ngazi mbalimbali na maoni ya wadau hawa yafanyiwe kazi. Pia sheria hizi zinataka tangazo la mradi litolewe kupitia vyombo ya habari ili kukusanya maoni zaidi kuhusu mradi.

Ili kupata matokeo ya tathmini ya athari za mradi kwenye mazingira na jamii, kampuni za EcoConServ. Environmental Solutions (Egypt) na MTL Consulting (Tanzania) zimepewa kazi na wizara ya Maliasili na utallii kupitia TANAPA kufanya tathmini ya athari za mradi huu kwenye mazingira na jamii (ESIA). Tathmini hii pia itaangalia athari zitakazosababishwa na ukarabati wa barabara wenye urefu wa kilometa 1,259, njia za vumbi zenye urefu wa kilometa 132.5, uwanja wa ndege, uwekaji wa miundombinu ya ujenzi kwa ajili ya wafanyakazi, vituo vya utalii pamoja na miundombinu ya maji katika mto Ruaha.

Mtu yeyote mwenye maoni, maswali au uelewa kuhusiana na athari zinazoweza kusababishwa na mradi huu kwenye mazingira na jamii awasiliane na:

MTL Consulting Company Limited, Victoria House 9th Floor, Plot No. 37, Bagamoyo Road/Regent Estate
S.L.P 77894,
Dar es Salaam, Tanzania. Tel./Fax: +255 22 2600594
Cellular: +255 (0) 767 360 225
Barua Pepe: emasasila@mtlconsulting-tz.com

Mtendaji Mkuu,
Baraza la Usimamizi na Uhifadhi wa Mazingira (NEMC),
S.L.P 63154, Regent Estate, Dar es Salaam, Tanzania.
Tel: +255 22 2774889
Barua pepe: dg@nemc.or.tz

Waziri aiagiza benki kurejesha mabilioni

Na Peter Haule

NAIBU Waziri wa Fedha na Mipango, Hamad Yussuf Masauni, ameagiza Benki ya TIB kuhakikisha madeni na fedha zote za mikopo zaidi ya Sh. bilioni 535.3 zilizokopeshwa kwa wateja wao bila kufuata taratibu pamoja na wadaiwa sugu zinarejeshwa.

Alisema kurejeshwa kwa fedha hizo kutawezesha zitumike kutoa mikopo kwenye maeneo mengine yenye tija.

Mhandisi Masauni alitoa maagizo hayo jijini Dar es Salaam alipotembelea Benki ya TIB ambapo alikutana na kufanya mazungumzo na Menejimenti ya Benki hiyo na wafanyakazi, katika mwendelezo wa ziara zake za kutembelea taasisi zilizo chini ya Wizara ya Fedha na Mipango, jijini Dar es Salaam.

"Kwa njia yeyote ile ni lazima fedha za wananchi zirejeshwe, hivyo nawaagiza pia kuleta mapendekezo serikalini ili kuangalia iwapo kuna eneo ambalo serikali inaweza kuingilia kati kuhakikisha tunaokoa fedha za wananchi zilizowekezwa katika miradi isiyo na tija," alieleza Mhandisi Masauni.

Alisema kuwa nchi inapoelekea inahitaji kuona Benki ya TIB inashiriki kikamilifu katika ujenzi wa miradi mikubwa ya kimkakati ya Taifa kwa kuiwezesha serikali kukopa katika taasisi za fedha za ndani badala ya kukopa kutoka benki za nje na kuwataka watendaji wa benki hiyo kusimamia ipasavyo benki ili jambo hilo liwezekane.

Aidha, aliitaka benki hiyo ihakikishe mikopo yote inayotolewa iwe na tija ili kuepuka mikopo chechefu na kufadhili miradi inayoweza kuisababishia hasara Benki hiyo na Taifa kwa ujumla.

Mwenyekiti wa Bodi ya Wakurugenzi ya Benki ya TIB, Mary Mashingo, alisema taasisi hiyo inashauku ya kushiriki katika utekelezaji wa miradi mikubwa ya kimkakati inayoendelea nchini na kusaidia katika kutekeleza sera katika sekta mbalimbali za maendeleo hivyo itashirikiana na serikali kubuni mbinu za kuzirejesha fedha zilizokopeshwa kabla ya mwaka 2016 na pia kupunguza riba kwa kuwatumia wataalamu mbalimbali.

Naye Mkurugenzi Mtendaji wa Benki ya TIB, Charles Singili, alisema benki yake kwa kushirikiana na wataalamu kutoka Wizara ya Fedha na Mipango wanafanya jitihada ya kuhakikisha fedha hizo, zikiwamo shilingi bilioni 168 ambazo kesi zake ziko mahakamani na kiasi kingine cha shilingi bilioni 368 zilizoko mikononi mwa wadaiwa sugu zinarejeshwa ili zitumike kutoa mikopo kwa wawekezaji wengine ili kuchochea upatikanaji wa ajira na pia kodi ya serikali kupitia miradi hiyo.

TANGAZO

Yetu Microfinance Bank PLC
"Creating Wealth Together, Pamoja Tunaweza"

YETU MICROFINANCE BANK PLC

UONESHAJI WA TAARIFA ZA FEDHA KWA UMMA

IMETOLEWA CHINI YA KANUNI YA 7 NA YA 8 YA KANUNI ZA MABENKI NA TAASISI ZA FEDHA (UONESHAJI) YA MWAKA 2014

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30 JUNE 2021
Kiwango kwa Tzs.

		Robo Mwaka wa sasa 30-Jun-21 TZS	Robo Mwaka Ulipitia 31-Mar-21 TZS
A.	**MALI**		
1	Fedha Taslimu	695,718,149	576,949,245
2	Salio katika Benki Kuu ya Tanzania	70,501,515	165,909,584
3	Uwekezaji katika Amana za Serikali		
4	Salio katika Benki Nyinginezo na Taasisi za Fedha	136,877,019	302,062,169
5	Hundi na Miamala ya kushughulikiwa		
6	Miamala Baina ya Matawi		
7	Bili Zilizoafikiwa		
8	Dhima za Wateja zilizokubalika		
9	Mikopo iliyotolewa kwa Benki Nyingine		
10	Uwekezaji Katika Amana Nyingine		
11	Mikopo Halisi iliyopo	15,130,080,151	15,339,131,120
12	Mali Nyingine	1,400,823,903	1,373,693,291
13	Uwekezaji wa Hisa		
14	Akaunti za udhamini		
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa	**1,670,574,055**	**1,670,574,055**
16	**JUMLA YA MALI**	**19,104,574,792**	**19,428,319,464**
B.	**DHIMA**		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisi za Fedha		
18	Amana za Wateja	1,356,985,905	1,466,411,460
19	Dhamana ya Malipo kwa Fedha Taslimu		
20	Amana Maalumu	2,049,402,075	2,252,135,731
21	Maagizo ya Malipo/Fedha za Kuhamisha		
22	Hundi na Hawala za Kibenki Zilizotolewa		
23	Limbiko la Kodi na Gharama Zitakazolipwa		
24	Dhima la Tozo kwa ajili ya usuluhishi baina ya Benki na Mteja		
25	Miamala isiyoshughulikiwa baina ya Matawi		
26	Mapato yalioingia ya kipindi Kijacho na Tozo Nyingine Zitakazolipwa baadae		
27	Dhima Nyingine	277,251,945	296,251,945
28	Madeni	6,750,000,000	6,750,000,000
29	**JUMLA YA DHIMA**	**10,433,639,924**	**10,764,799,136**
30	**MALI/{DHIMA} HALISI**	**8,670,934,868**	**8,663,520,327**
C.	**FEDHA ZA WANAHISA**		
31	Mtaji wa Hisa Uliolipwa	6,056,496,547	6,056,496,547
32	Akiba ya Mtaji		
33	Mapato yaliyobakizwa		
34	Faida/{Hasara} ya Kipindi Husika	2,439,473,000	2,439,473,000
35	Akaunti zingine za Mtaji	107,960,208	100,545,668
36	Stahiki ya wenye Hisa chache	67,005,113	67,005,113
37	**JUMLA YA FEDHA ZA WANAHISA**	**8,670,934,867**	**8,663,520,328**
38	Dhima zisizo dhahiri		
39	Mikopo chechefu	991,222,058	991,222,058
40	Tengo Kwa ajili ya mikopo chechefu	923,515,410	834,204,357
41	Mali Nyingine Chechefu		
D.	**BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA**		
i	Uwiano wa Fedha za wanahisa na Jumla ya Mali	45.00%	44.09%
ii	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo Ghafi	6.55%	7.29%
iii	Uwiano wa Mikopo Ghafi na Jumla ya Amana	471%	375%
iv	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali Halisi	79%	64%
v	Uwiano wa Mali Zinazozalisha na Jumla ya Mali	84%	68%
vi	Ongezeko la Amana	-7%	23%
vii	Ongezeko la Mali	-2%	2.63%

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNE 2021
Kiwango kwa Tzs '(000)'

		Robo Mwaka wa sasa 30-Jun-21 TZS	Robo Mwaka Liganishi 31-Mar-21 TZS
I	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uendeshaji:**		
	Mapato/(Hasara) Halisi	**107,960,208**	**100,545,668**
	Marekebisho kwa Ajili ya:	-	-
	- Faida/{Hasara} kwenye Mauzo ya Mali		
	-Uchakavu wa Mali za Kudumu	**97,720,253**	**97,720,253**
	-Uchakavu wa Matengenezo Makubwa	-	-
	-Utumikaji wa Mtaji wa Misaada		
	-Uchakavu wa Mali Zisizoshikika	-	-
		205,680,461	**198,265,921**
	- Mabadiliko Halisi Katika Salio la Benki Kuu ya Tanzania		
	- Badiliko Halisi katika Mikopo		
	- Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	(27,130,612)	54,416,967
	- Mabadiliko Halisi Katika Amana	(404,095,308)	(277,407,891)
	- Mabadiliko Halisi Katika salio la benki Nyingine na Taasisi za Fedha	-	-
	- Mabadiliko Halisi Katika Dhima Nyingine	-	-
		(225,545,460)	**(24,725,003)**
	- Kodi Iliyolipwa	-	-
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za uendeshaji	**(225,545,460)**	**(24,725,003)**
		-	-
II	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uwekezaji:**	-	-
	Gawio Lililopokewa		
	Ununuzi wa Mali za Kudumu	-	(58,996,144)
	Mapato kutokana na Mauzo ya Mali za Kudumu	-	-
	Ununuzi wa Mali Zisizoshikika	-	-
	Mengineyo Amana za kudumu		
	Mapato kutokana na Mauzo ya Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala		
	Fedha Halisi Zilizotolewa	**-**	**(58,996,144)**
III	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na shughuli za Kifedha:**		
	Ulipaji wa Madeni Ya Muda Mrefu	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni Ya Muda Mrefu	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni Ya Muda Mrefu	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Mtaji wa Hisa		
	Gawio Lililolipwa kwa Fedha Taslimu	83,721,146	49,436,103
	Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine		
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za Kifedha	**83,721,146**	**49,436,103**
IV	**Fedha Taslimu na Mali zinazofanana na Fedha Taslimu:**		
	Ongezeko/ Punguzo Halisi katika Fedha taslimu na Mali zinazofanana na	**(141,824,314)**	**(34,285,044)**
	Fedha na Mali zinazofanana na Fedha Taslimu Mwanzoni mwa Robo	**1,044,920,997**	**1,079,206,041**
	Fedha na Mali zinazofanana na Fedha Taslimu Mwishoni mwa Robo Mwaka	**903,096,683**	**1,044,920,997**

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30 JUNE 2021

Kiwango kwa Tzs.'(000)'	Mtaji wa Hisa	Mtaji mkuu wa kisheria	Mtaji wa kisheria		Akaunti zingine za Mtaji	Tengo la ziada ya juma	Jumla Tzs
Salio la wa mwaka 01/01/2020	6,056,497	-	-	-	69,693	2,332,349	8,458,539
Rekebisho :						-	-
Ongeza: Jumlisha/(Futa) kwa kipindi cha robo	-	-	-	-	(69,693)	-	(69,693)
Mapato mengine							-
Mtaji mkuu wa kisheria			-		67,005	-	67,005
Tozo la Mali la mwaka jana	-	-	-	-	-	434,618	434,618
Faida /(Hasara) Halisi Baada ya kodi ya mapato	-	-	-	-	-	(54,944)	(54,944)
Gawio lililolipwa						(272,551)	(272,551)
Salio kwa Mwaka 31.12.2020	**6,056,497**	**-**	**-**	**-**	**67,005**	**2,439,472**	**8,562,974**
Salio la mwaka 01.01.2021	**6,056,497**	**-**	**-**	**-**	**67,005**	**2,439,472**	**8,562,974**
Rekebisho :	-						-
Ongeza: Jumlisha/(Futa) kwa kipindi cha robo	-				-	-	-
Toa: Mapato mengine	-						-
Mtaji wa kisheria	-		-	-			-
	-						-
Faida /(Hasara) Halisi Baada ya kodi ya mapato	-					107,960	107,960
Toa: Gawio lililotolewa	-					-	-
Salio kwa mwaka 31.03.2021	**6,056,497**	**-**	**-**	**-**	**67,005**	**2,547,432**	**8,670,934**

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA ULIOISHIA 30 JUNE 2021.
Kiwango kwa Tzs.

		Robo Mwaka wa sasa 30-Jun-21 TZS	Robo Mwaka Ulipitia 31-Mar-21 TZS	Limbikizo Robo Mwaka wa sasa 30-Jun-21 TZS
1	Mapato ya Riba	1,201,351,910	1,157,363,096	1,201,351,910
2	Gharama za Riba	104,475,324	94,203,777	104,475,324
3	**Mapato Halisi (1 kutoa 2)**	**1,096,876,586**	**1,063,159,320**	1,096,876,586
4	Madeni Viza Yaliyofutwa	0.00	0.00	0
5	Punguzo/Ongezeko la tengo katika mikopo	89,311,053	84,289,631	89,311,053
6	**Mapato yasiyo ya Riba:**	**202,399,489**	**336,795,082**	202,399,489
	6.1 Faida/(Hasara) zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni			
	6.2 Ada na Kamisheni	114,381,288	112,768,473	114,381,288
	6.3 Gawio			
	6.4 Mapato Mengine	88,018,201	224,026,609	88,018,201
7	**Gharama Zisizo za Riba:**	**1,055,736,154**	**1,172,028,102**	1,055,736,154
	7.1 Mishahara na Mafao	627,391,742	633,506,168	627,391,742
	7.2 Ada na Kamisheni	348,663	223562.95	348,663
	7.3 Gharama nyingine	427,995,749	538,298,371	427,995,749
8	**Faida/(Hasara) ya Uendeshaji**	**154,228,868**	**143,636,669**	154,228,868
9	Tengo la Kodi ya Mapato	46,268,660	43,091,001	
10	**Faida/(Hasara) Halisi baada ya Kodi ya Mapato**	**107,960,208**	**100,545,668**	107,960,208
11	Mapato Mengine Yaliyojumuishwa{bainisha}			
12	**Jumla ya Faida/{Hasara} iliyojumuishwa kwa Mwaka**	**107,960,208**	**100,545,668**	107,960,208
13	Idadi ya Waajiriwa	133	133	133
14	Mapato kwa Hisa	13	12	13
15	Idadi ya Matawi	3	3	3
	BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI			
(i)	Uwiano wa Faida kabla ya Kodi na Wastani wa Mali	10%	11.00%	10%
(ii)	Uwiano wa Faida baada ya Kodi na Wastani wa Fedha za Wanahisa	14%	12.00%	14%
(iii)	Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya Riba na Mapato Ghafi	81%	78.00%	81%
(iv)	Uwiano wa Mapato Halisi ya Riba na Wastani wa Mali Zinazozalisha	9%	11.00%	9%

ADA NA GHARAMA ZA HUDUMA KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30 JUNE 2021

1. AKAUNTI ZA AKIBA		2. Mkopo	
Kima cha chini cha kufungua	5000/=	Mikopo ya biashara	36% PA
Ada ya mwezi	BURE	Mikopo ya kuboresha ny	18% PA
Taarifa ya Akaunti	BURE	Ada ya Mkopo	2.50%
Kuuliza salio	BURE	Bima ya mkopo	2.00%
Kufunga akaunti	5000/=	Mikopo ya Jikimu	17% PA
Gharama za kuendesha akaur	5000/=	Mikopo ya Kilimo	30% PA
Gharama za kuweka fedha	BURE	Mikopo ya Maji	26% PA
		Mikopo ya wafanyakazi	15% PA

Katika kuanda taarifa za hizi za fedha, sera za uandaaji ni zilizile zilizotumika wakati wa uandaaji wa Taarifa za Fedha zilizokaguliwa za mwaka uliopita (kama kulikua na mabadiliko katika sera za uandaaji taarifa za fedha katika kipindi cha robo mwaka ya mwaka wa sasa, mabadiliko yaelezwe kwa mujibu wa IAS 34 na IAS 8).

Imesainiwa na:	**Cheo**		**Tarehe:**
Altemius Millinga	*Mkurugenzi Mtendaji*	....	*29-Jul-21*
Samwel Gikaro	*Meneja wa Fedha*	....	*29-Jul-21*
Humphrey Darson Singogo	*Kaimu Mkaguzi wa Ndani*	....	*29-Jul-21*

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunathibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha na matakwa ya Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006, na zinaonesha hali halisi.

Kuthibitishwa na:			
Ernest K. Ndimbo	*Mwenyekiti wa Bodi*	....	*29-Jul-21*
Happy Sambega	*Mkurugenzi*	....	*29-Jul-21*

Nipashe
MWANGA WA JAMII

Wafanyabiashara wajenge utamaduni wa kukata bima

WAFANYABIASHARA 12 waliokata bima mbalimbali, kati ya waliounguliwa moto maduka yao katika Soko la Kariakoo, Dar es Salaam, wamelipwa bima ya Sh. milioni 438.4.

Benki ya NMB kupitia Kampuni ya Reliance Insurance, imetoa malipo kwa waathirika hao wa tukio la Julai 10, mwaka huu, huku wakikiri kuwa hasara na maumivu yao ya kuunguliwa yamepozwa na malipo hayo ya haraka ya bima.

Kitendo chao kukiri kupozwa machungu yao na bima, sisi tunakichukulia kama chachu ya wao kuhamisisha wafanyabiashara wenzao kujenga utamaduni wa kukata bima za biashara, ili itapotokea ajali kama ya Kariakoo, wawe na pa kukimbilia.

Ikumbukwe kwamba kumekuwapo na kasi ya matukio ya kuungua moto masoko na maduka makubwa sehemu mbalimbali nchini, hali ambayo tunaona kuwa inatosha kuwashtua wafanyabiashara kuchukua hatua ya kukata bima.

Wafanyabiashara wamekuwa wakihamasishwa kukinga biashara zao dhidi ya hasara zitokanazo na majanga ya moto, wizi, uharibifu wa mali au akiba, majeraha kwa wafanyakazi au matatizo mengine yoyote.

Tulichukulia tukio la moto sokoni Kariakoo na jinsi ambavyo baadhi ya wafanyabiashara wamelipwa kiasi hicho cha fedha kama fursa ya kuwafanya wenzao wasio na bima kutambua umuhimu wa kuwa nayo.

Hivyo tunachukua nafasi hii kuwakumbusha wafanyabiashara wote kuwa tukio la moto Kariakoo ni nafasi ya kujifunza na kuchukua hatua ambazo zitawasaidia kufidiwa mali zao pale majanga yakiwamo ya moto yanapotokea.

Jambo la kusikitisha ni kwamba watu wengi katika jamii yetu hawana uelewa kuhusu faida ya kuwa na bima ama wanakaidi tu, hivyo ni suala ambalo linahitaji kutolewa elimu zaidi, kususan kwa wafanyabiashara ili wawe na uelewa wa kuwa na bima.

Kufidiwa kunakuja pale mhusika anapokuwa amekata bima tu, vinginevyo inakuwa ni vilio kwa wale watakaonguliwa mali zao bila kuwa na bima ambayo angalau ungesaidia kupoza machungu.

Kwa maneno mengine, tunaweza kusema kuwa, kujihadhari na majanga ni kukata bima, kwani mali zinaweza kuteketea kwa moto, lakini mhusika anaweza kufidiwa kuliko kubaki mtupu.

Mara kwa mara jamii imekuwa ikikumbushwa kuwa bima sio kwa ajili ya pesa za mikopo, bali zipo za moto, magari, nyumba, afya, mali na nyinginezo, tunaona sasa ni wakati mwafaka wa kuchukua hatua.

Tunashauri hivyo, kwa sababu ya kuwapo kwa majanga ya moto maeneo mbalimbali nchini kuanzia katika masoko na maduka makubwa, ambapo mali za watu huteketea na wao kubaki bila kitu na matokeo yake unakuwa mwisho wa biashara zao ama kulazimika kuanza upya.

Kwa tukio la Kariakoo ambalo bado halijasahaulika vichwani mwa wakazi wa Dar es Salaam, tunaliona kama sehemu ya watu kujifunza kuchukua hatua, hasa kutokana na baadhi ya wafanyabiashara kufidiwa.

Kauli za baadhi ya waliolipwa bima kwamba wamefutwa machozi zinadhihirisha kwamba pamoja na hasara waliyopata, lakini baada ya kulipwa fidia wamepata ujasiri na kujiamini katika kuendelea kufanya biashara zao.

Watu katika biashara, kuna tofautia kubwa ya mitaji, lakini inapotokea mtu amewekeza fedha nyingi katika biashara fulani bila kuwa na bima, tunaona kama anateketeza mali yake mwenyewe.

Tunaendelea kukumbusha wafanyabiashara kuwa, tukio la Kariakoo na jinsi baadhi yao walivyolipwa bima ni funzo kwa wengine ambao hawana bima kwa kutambua kuwa majanga hayabishi hodi.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:
THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji : Beatrice Bandawe
Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500
Mapokezi: 0745 700710
Matangazo: 0782 253676
Baruapepe: advertise@guardian.co.tz
Website: www.ippmedia.com
epaper.ippmedia.com

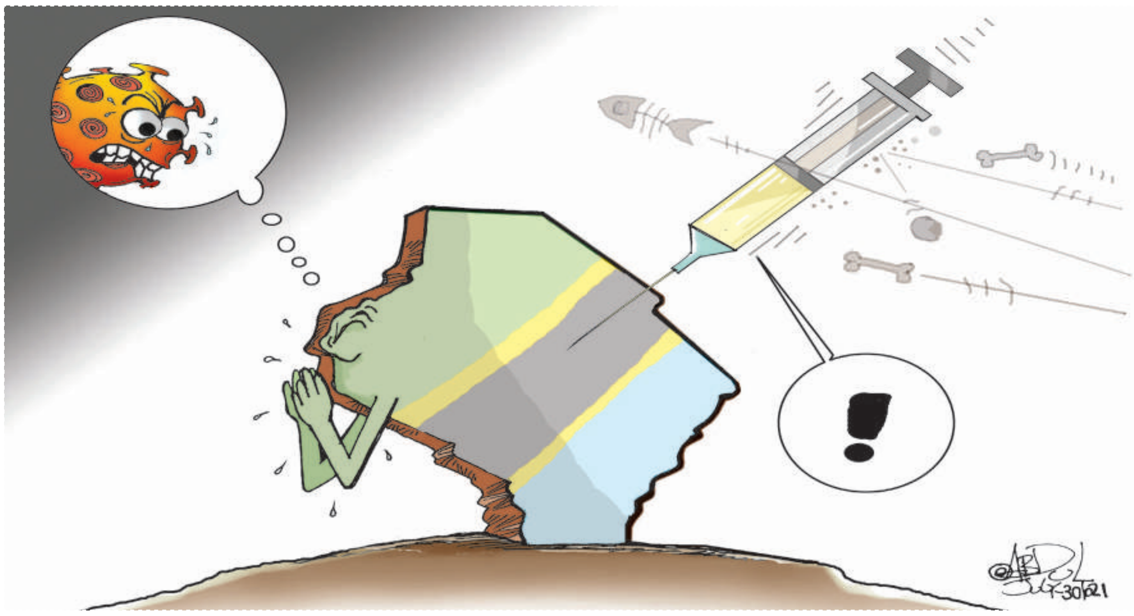

Muungwana Lazima Nilonge

Na Yasmine Protace, MKURANGA

Ni vyema walimu wakajifunza kukabili majanga moto shuleni

MAJANGA ya moto yanapotokea katika shule za bweni, yanatakiwa kushughulikiwa mapema, ili usilete madhara na kuharibu mali.

Katika kupambana na majanga hayo, elimu inatakiwa itolewe kwa walimu ili waweze kukabiliana nayo pindi yanapotokea.

Elimu inapokuwapo, ni rahisi watu kujua jinsi ya kupambana na matukio hayo ya moto.

Kutokana na baadhi yetu kutokuwa na elimu ya masuala ya moto, inachangia hata moto unapotokea, wanakosa uwezo wa kuuzima.

Hivi karibuni Mkuu wa Wilaya ya Mkuranga Mkoa wa Pwani, Hadija Nasri, aliwataka wakuu wa shule za bweni zilizopo ndani ya wilaya yake, kuchukua tahadhari ya namna ya kukabiliana na majanga ya moto yanayoweza kutokea shuleni.

Akizungumza katika kikao alichoitisha na kujumuisha wakuu wa shule za bweni na Kamati ya Ulinzi na Usalama Wilaya, mkuu huyo aliwasisitiza wakuu wa shule kuwa na dhamana na uwajibikaji wa kuzima moto katika viunga vyote vinavyozunguka shule, zikiwamo mabweni na mabwalo la chakula.

Ofisa wa Jeshi la Zimamoto na Uokoaji Mkuranga Inspekta Msaidizi, Fransisco Chunji, anawaomba walimu kuwashirikisha katika ujenzi wa mabweni na majengo ya shule.

Chunji anasema, inakuwa na msaada kuwashauri kuweka mifumo bora ya kung'amua moshi kabla madhara makubwa yanayoweza kusababishwa na kutokea moto.

Chunji anasema, inakuwa na msaada kuwashauri kuweka mifumo bora ya kung'amua moshi kabla madhara makubwa yanayoweza kusababishwa na kutokea moto.

Mtazamo wake kitaalamu ni kwamba walimu hao kwa kushirikiana na kamati za shule, wanapaswa kujenga utaratibu wa kuzungumza na wanafunzi kila mara, kwa lengo la kupata taarifa za watoto wanaoweza kuwa chanzo cha majanga.

Anasema hiyo inatokana na utovu wa nidhamu au kutokuridhishwa na huduma zinazotolewa shuleni na hivyo kufanya hujuma kati ya wanafunzi wenyewe au wanafunzi na walimu, pia dhidi ya wananchi kutoka nje ya shule.

Askari huyo anawataka walimu kuchukua tahadhari ikiwamo ukaguzi wa majengo, ambayo yamekaa muda mrefu yanayoonyesha hali ya uchakavu, yafanyiwe ukarabati wa kuta penye nyufa na mifumo ya umeme.

Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya Mkuranga, Mhandisi Mshamu Munde, aliyewakilishwa na Ofisa Elimu Wilaya, Benjamini Majoya, anawataka walimu kufanya mabaraza walau mara moja kwa muhula, ili kuwaruhusu wanafunzi kusema wanachokitaka katika madarasa na mabweni yao.

Anasema ni hatua itakayosaidia kupata picha ya changamoto na shida zinazowagusa na kupitia hayo, inawapatia taarifa za yanayowasibu, mfano hai kuwapo mwalimu anayechapa sana wanafunzi.

Ana msisitizo kwamba, dhana ya kutokujua jambo pekee, inaweza kusababisha wanafunzi kuchukia na kutafuta upenyo wa kuwasilisha hisia zao kwa kufanya uharibifu wa miundombinu, kwa kutumia njia za kuchoma moto au kuvunja vifaa vya kusomea.

Mganga Mkuu wa Wilaya Dk. Ally Mbikilwa, anatoa ufafanuzi kwenye tahadhari ya ugonjwa wa UVIKO19, akiwataka walimu kuchukua hatua kama miongozo na maelekezo ya afya yanavyotolewa na serikali, ili kuikinga jamii ya shule kwa ujumla.

TANGAZO

MUCOBA BANK PLC

P. O. Box 147, Tel. 026-2772165, Fax 026-2772075
Mafinga, Tanzania.

UONESHAJI WA TAARIFA ZA FEDHA KWA UMMA

Imetolewa chini ya kanuni ya 7 na ya 8 ya Kanuni za Mabenki na Taasisi za Fedha (Uoneshaji) ya Mwaka 2014

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30-06-2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo Mwaka ya/Mwaka wa sasa 30/6/21	Robo Mwaka/Mwaka iliopita 31/3/21
A.	**MALI**		
1	Fedha Taslim	465	552
2	Salio katika Benki Kuu Ya Tanzania	5	110
3	Uwekezaji katika Amana za Serikali	-	-
4	Salio katika Benki Nyingine na Taasisis za Fedha	2,036	1,705
5	Hundi na Miamala ya Kushughulikiwa	-	-
6	Miamala baina ya Matawi	-	-
7	Bili zilizo afikiwa	-	-
8	Dhima za Wateja Zilizo kubalika	-	-
9	Mikopo iliyotolewa kwa Benki nyingine	-	-
10	uwekezaji katika Amana nyingine	-	-
11	Mikopo Halisi Iliyopo	15,517	15,116
12	Mali nyingine	3,725	3,776
13	Uwekezaji wa Hisa	-	-
14	Akaunti za udhamini	-	-
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa.	571	597
16	**JUMLA YA MALI**	**22,317**	**21,857**
B.	**DHIMA**		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisis za Fedha	3	3
18	Amana za Wateja	14,497	14,104
19	Dhamana ya Malipo kwa Fedha Taslimu	-	-
20	Amana Maalumu	95	95
21	Maagizo ya Malipo/Fedha za Kuhamisha	-	-
22	Hundi na Hawala za Benki Zilizotolewa	-	-
23	Limbiko la Kodi na Gharama Zitakazolipwa	-	-
24	Dhima la Tozo KWA Ajili ya Usuluhishi Baina ya Benki na mteja	-	-
25	Miamala Isiyoshughulikiwa Baina ya Matawi.	-	-
26	Mapato yaliyoingia ya Kipindi Kijacho na Tozo Nyingine Zitakazolipwa Baadae	-	-
27	Dhima Nyingine	976	1,068
28	Madeni	2,686	2,686
29	**JUMLA YA DHIMA**	**18,257**	**17,956**
30	**MALI(DHIMA) HALISI (16 Kutoa 29)**	**4,060**	**3,900**
		-	-
C.	**FEDHA ZA WANAHISA**	8,789	8,789
31	Mtaji wa Hisa Uliolipwa	-	-
32	Akiba ya Mtaji	(5,278)	(5,278)
33	Mapato Yaliyobakizwa	365	205
34	Faida (Hasara) ya Kipindi Husika	184	184
35	Akaunti nyingine za Mtaji	-	-
36	Stahiki ya Wenyehisa Chache		
37	**JUMLA YA FEHDA ZA WANAHISA**	**4,060**	**3,900**
38	Dhima Zisizo Dhahiri		
39	Mikopo Chechefu	2,032	1,843
40	Tengo kwa Ajili ya Mikopo Chechefu	998	815
41	Mali Nyingine Chechefu	-	-
D.	**BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA**		
(i)	Uwiano wa Fedha za Wanahisa na Jumla ya Amana	18.19%	17.84%
(ii)	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo ghafi	13.60%	13.20%
(iii)	Uwiano wa Mikopo Ghafi na Jumla ya Amana	79.00%	79.00%
(iv)	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali Halisi	69.53%	69.16%
(v)	Uwiano wa Mali Zilizozalisha na Jumla ya Mali	84.26%	83.57%
(vi)	Ongezeko la Amana	2.78%	-6.60%
(vii)	Ongezeko la Mali	2.11%	-4.52%

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30-06-2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo ya mwaka sasa 30/6/21	Robo ya mwaka linganishi (Mwaka uliopita) 30/6/20	Limbikizo lamwaka sasa 30/6/21	Limbikizo la mwaka linganishi (mwaka uliopita) 30/6/20
1	Mapato ya Riba	970	1,020	2,046	1,851
2	Gharama za Riba	230	245	460	384
3	Mapato Halisi ya Riba (1 kutoa 2)	**740**	**775**	1,585	1,467
4	Madeni Viza Yaliyofutwa	-	-	-	-
5	Punguzo/Ongezeko la tengo katika Mikopo	17	92	182	100
		-	-	-	-
6	**Mapato Yasiyo ya Riba:**	200	191	315	374
	6.1 Faida/ (Hasara) Zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni	-	-	-	-
	6.2 Ada na Kamisheni	**194**	**155**	303	273
	6.3 Gawio		-	-	-
	6.4 Mapato Mengine	6	36	12	101
7	**Gharma Zisizo za Riba:**	**762**	**706**	**1,354**	1,398
	7.1 Mishahara na Mafao	379	341	674	648
	7.2 Ada na Kamisheni	45	21	78	32
	7.3 Gharama Nyingine	338	344	601	718
8	**Faida/ (Hasara) ya Uendeshaji**	**161**	168	365	343
9	Tengo la Kodi ya Mapato	30	50	60	103
10	**Faida/ (Hasara) Halisi Baada ya kodi ya Mapato**	**131**	118	305	240
11	Mapato Mengine Yaliyojumuishwa (bainisha)	-	-	-	-
12	**Jumla ya Faida (Hasara) iliyojumuishwa kwa mwaka**	**131**	**118**	**305**	**240**
13	Idadi ya waajiriwa	60	56	60	58
14	Mapato kwa Hisa	5	42	11	21
15	Idadi ya Matawi	2	1	1	1
	BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI				
(i)	Uwiano wa Faida Kabla ya Kodi na wastani wa mali	0.73%	0.94%	1.65%	1.91%
(ii)	Uwiano wa Faida baada ya kodi na wastani wafedha za wanahisa	4.05%	-15.70%	9.17%	-32.07%
(iii)	Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya riba na mapato ghafi	65.12%	58.31%	57.32%	62.83%
(iv)	Uwiano wa Mapato Halisi ya riba na wastani wa mali zinazozalisha	6.61%	3.95%	8.93%	7.48%

Tarakimu za wastani zitakokotolewa kwa kujumlisha salio la mwisho
kwa mwezi inayohusika katika kipindi na kugawanywa kwa idadi ya mwezi katika kipindi hicho

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30-06-2021
(Kiasi cha shilingi milioni)

	Mtaji wa hisa	Mapato yaliyobakizwa	Ziada ya kisheria	Jumla
Mwaka wa sasa				
Salio la mwanzo wa mwaka	**8,887**	**(5,280)**	**87**	**3,694**
Faida/ (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	365	-	**365**
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	-	-
Miamala na Wanahisa	-	-	-	-
Gawio lililolipwa	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	-	-
Tengo la Ziada ya Jumla	-	-	-	-
Mengineyo	-	-	-	-
Salio la mwisho wa mwaka	**8,887**	**(4,915)**	**87**	**4,060**
Mwaka Uliopita 2019				
Salio la mwanzo wa mwaka	1	(4,116)	24	**(1,329)**
Faida/ (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	716	-	**716**
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	-	-
Miamala na wanahisa	6,124	-	-	**6,124**
Gawio lililolipwa	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	-	-
Tengo la ziada ya Jumla	-	(1,817)	-	**(1,817)**
Mengineyo	-	(63)	63	-
Salio la mwisho wa mwaka	**8,887**	**(5,280)**	**87**	**3,694**

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30-06-2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo ya mwaka sasa 30/6/21	Robo ya Mwaka iliyopita 31/3/21	Limbikizo la mwaka wa sasa 30/6/21	Limbikizo la mwaka linganishi (Mwaka uliopita) 30/6/20
I	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za uendeshaji**				
	Mapato/ (Hasara) Halisi	161	205	366	343
	Marekebisho kwa Ajili ya:	-	-	-	-
	Hasara Katika Mali	128	345	473	190
	Badiliko Halisi Katika Mikopo	(401)	(1,321)	(1,722)	(1,349)
	Faida/Hasara Kwenye Mauzo ya Mali	-	-	-	-
	Mabadiliko Halisi Katika Amana	393	(997)	(605)	698
	Mabadiliko Halisi Katika Amana za Muda Mfupi Zilizoafikiwa	-	-	-	-
	Mabadiliko halisi Katika Dhima Nyingine	(91)	(146)	(237)	(301)
	Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	52	(158)	(106)	912
	Kodi Iliyolipwa	(30)	(30)	(60)	(125)
	Mengineyo (Bainisha)	(57)	(125)	(182)	-
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli Zauendeshaji	**154**	**(2,227)**	**(2,073)**	**368**
		-	-	-	-
II	**Mtiririko wa Fedha Kutokana**	-	-	-	-
	na Shughuli za Uwekezaji:	-	-	-	-
	Gawio lililopokewa	(15)	(20)	(35)	(9)
	Ununuzi wa Mali za Kudumu	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Mauzo ya mali zakudumu	-	-	-	-
	Ununuzi wa Amana zisizoshughulikiwa na mawakala	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Mauzo ya amana Zisisoshughulikiwa na mawakala	-	-	-	-
	Mengineyo (bainisha)	**(15)**	**(20)**	**(35)**	**(9)**
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) kwa Shughuli za Uwekezaji	-	-	-	-
		-	-	-	-
III	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na shughuli za kifedha**	-	(100)	(100)	(100)
	Ulipaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	Mapato Kutoka na Utoaji wa mtaji wa Hisa	-	-	-	-
	Gawio Lililolipwa kwa Fedha Taslimu	-	-	-	-
	Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine	-	-	-	-
	Mengineyo (bainisha)	-			
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) Kwa shughuli zakifedha Kifedha	**-**	**(100)**	**(100)**	**(100)**
		-	-	-	-
IV	**Fedha Taslimu na Mali zinazofanana na Fedha Taslimu.**	-	-	-	-
	Ongezeko /Punguzo Halisi Katika	-			
	Fedha taslimu na mali zinazofanana na fedha taslimu	139	(2,347)	(2,208)	259
	Fedha na Mali zinazofanana na fedha taslimu mwanzoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	2,367	4,714	4,714	2,267
	Fedha na Mali zinazofanana na fedha taslimu mwishoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	**2,506**	**2,367**	**2,506**	**2,526**

BAADHI YA MAELEZO KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA

Katika Kuandaa taarifa hizi za fedha, Sera za uandaaji ni zilezile zilizotumika wakati wa uandaaji wa taarifa za fedha zilizokaguliwa za mwaka uliopita (kama kulikua na mabadiliko katika sera za uandaaji wa taarifa za fedha katika kipindi cha robo mwaka ya/mwaka wa sasa mabadiliko yaelezwe kwa mujibu wa IAS 34 na IAS 8)

Jina Na Cheo	Saini	Tarehe
Mussa A. Juma Meneja Mkuu	.... (Imesainiwa)	30/Jun/2021
Mussa H. Mussa Meneja wa kitengo cha Fedha and Utawala	.... (Imesainiwa)	30/Jun/2021
Saleh S. Abdallah Mkaguzi Mkuu wa Ndani	.... (Imesainiwa)	30/Jun/2021

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunadhibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na viwango vya kimataifa za uwasilishaji wa taarifa za fedha na matakwa ya sheria ya benki na taasisi za fedha ya mwaka 2006, na zinaonyesha hali halisi

Jina	Tarehe
1. Ame H. Makame .... (Imesainiwa) Mwenyekiti wa bodi ya wakurugenzi	30/Jun/2021
2. Prof.Domicus Kasilo .... (Imesainiwa) Mkurugenzi	30/Jun/2021

MUCOBA BANK PLC- CHARGES AND FEES- 2021

SAVINGS ACCOUNT	CHARGES AND FEES
Individual Savings Account	
Account opening minimum amount	20,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	20,000
Monthly Service Fee	Free
Credit Interest Rate	2%
Joint Savings Account	
Account opening minimum amount	20,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	20,000
Monthly Service Fee	Free
Credit Interest Rate	2%
Juvenile's/ Minor Savings Account	
Account opening Fee	Free
Account opening minimum amount	10,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	20,000
Monthly Service Fee	Free
Interest Rate	2%
Biashara Savings Account	
Account Opening minimum amount	65,000
Minimum operating balance	50,000
Minimum Interest Bearing balance	50,000
Monthly Service Fee	5,000
Interest Rate	2%
Group Savings Account	
Account opening Fee	Free
Account Opening minimum amount	10,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	20,000
Monthly Service Fee	Free
Interest Rate	2%
Saccos Savings Account	
Account opening Fee	Free
Account Opening minimum amount	55,000
Minimum operating balance	50,000
Minimum Interest Bearing balance	100,000
Monthly Service Fee	2,000
Interest Rate	2%
Elimu Savings Account	
Account opening Fee	Free
Account Opening minimum amount	10,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	10,000
Monthly Service Fee	Free
Interest Rate	2%
Malengo Savings Account	
Account opening Fee	Free
Account Opening minimum amount	5,000
Minimum operating balance	5,000
Minimum Interest Bearing balance	20,000
Monthly Service Fee	Free
Interest Rate	See Table below

Malengo account interest rates are as follows:

Period		Rate
3 months		4%
6 months		5%
12months		6%

FIXED DEPOSIT ACCOUNTS

Period	Range	Rate
3 months	Up to Tzs 9,999,999.00	4.00%
6 months	Up toTzs 9,999,999.00	4.50%
9 months	Up to Tzs 9,999,999.00	5.00%
12 months	Up to Tzs 9,999,999.00	6.00%
24 months	Up to Tzs 9,999,999.00	7.00%
36 months	Up to Tzs 9,999,999.00	8.00%

FDR of Tzs **10,000,000** and above is **negotiable** at management discretion.

GENERAL CHARGES AND FEES

GENERAL CHARGES/ FEES	TZS
Dishonored/Unpaid cheque	
Fund related	NA
Technical	NA
DEPOSIT/WITHDRAWAL TRANSACTIONS	
Cash deposit at branch	Free
Cheque clearing (up to Tzs 1,500,000)	15,000
Cheque clearing (above Tzs 1,500,000)	1%
Cash withdrawal- (less Tzs 5,000,000)	1,000
Cash withdrawal- (Tzs 5,000,000 and above)	Tzs 1,000 plus 0.08% of excess above 5,000,000, Max
	Tzs 150,000
Account closure	15,000
Dormant account reactivation	3,000
Dormant account monthly Fee	1,000
Premature/cancelled Fixed Deposit Fee	No interest given
Interim Statement Fee	1,000
Audit confirmation Fee	10,000
Balance certificate Fee	20,000
Reference Letter	NA
TT Outward local-TISS	NA
TT Outward local- EFT	NA
TT Inward local- TISS	NA
TT Outward local- EFT	NA
Salary Processing (per entry)	2,500
Bank Guarantees	NA
Balancy Inquiry	100
Money Transfer	12,000
ATM card replacement	15,000
ATM w/drawal Fee (on us)	1,300
To other bank ATMs w/drawal Fee	1,300
ATM mini statement	
Wallet to Bank	1,000
SMS alart	1,000
Bank to Wallet (Below Tzs 100,000)	1,000
Bank to Wallet (Tzs 100,000-199,999)	1,300
Bank to Wallet (Tzs 200,000-299,999)	1,700
Bank to Wallet (Tzs 300,000-399,999)	2,000
Bank to Wallet (Tzs 400,000-499,999)	2,500
Bank to Wallet (Tzs 500,000-599,999)	3,000
Bank to Wallet (Tzs 600,000-699,999)	3,500
Savings account interest rates	2%

Saudi Arabia yaikabidhi WFP tani 36 za tende kwa wakimbizi

Na Mwandishi Wetu

SHIRIKA la Mpango wa Chakula Duniani la Umoja wa Mataifa (WFP), jana limepokea mchango wa tani 36 za tende zenye thamani ya Dola za Kimarakeni 88,437 kutoka Ufalme ya Saudi Arabia kwa ajili ya kuwasaidia wakimbizi wanaoishi mikoa ya Kusini-Magharibi mwa Tanzania.

Shehena hiyo itakuwa nyongeza kwa msaada wa chakula unaotolewa kila mwezi kwa zaidi ya watu 50,000 wakiwamo wajawazito na wanaonyonyesha, watoto wenye umri chini ya miaka mitano na makundi mengine ya watu wanaoishi katika mazingira magumu katika kambi za Mtendeli, Nduta na Nyarugusu katika mkoa wa Kigoma.

Taarifa iliyotolewa na WFP kwa vyombo vya habari jana ilisema mchango huo umekuja kipindi ambacho shirika hilo lina ombwe katika ufadhili ambao umesababisha utoaji wa chakula kufikia asilimia 68 ya msaada wa chakula unaosambazwa kwa wakimbizi nchini Tanzania.

"WFP inakishukuru Kituo cha Msaada wa Binadamu na Usaidizi cha Mfalme Salman kwa msaada wake endelevu. Tunafurahi sana kwamba Falme ya Saudi Arabia bado ni mmoja wa wafadhili wetu tunaowathamini nchini Tanzania, wanaoisaidia WFP kuwafikia watu wanaoishi katika mazingira magumu zaidi wanaohitaji msaada wa chakula," alisema Mkurugenzi na Mwakilishi wa WFP Tanzania, Sarah Gordon-Gibson, katika sherehe ya makabidhiano iliyofanyika Ubalozi wa Saudi Arabia, jijini Dar es Salaam.

Alisema wakimbizi wanaitegemea WFP peke yake kukidhi mahitaji yao ya chakula. Wanapokea kikapu cha chakula chenye mchanganyiko wa vyakula mbalimbali ukiwamo unga maalum uliochanganywa soya na mahindi, kunde, chumvi, mafuta yanayotokana na mimea na unga wa mahindi uliotiwa virutubisho.

Pia, alisema ugawaji wa tende hizo utafanyika mwezi huu na utawanufaisha walengwa zaidi ya 50,000 na kuwapatia virutubisho wanavyohitaji zaidi.

WFP inasaidia zaidi ya wakimbizi 235,000 kutoka Burundi na Kongo waliopo katika makambi ya Mtendeli, Nduta, na Nyarugusu mkoani Kigoma. Kati ya sasa na mwezi Juni mwaka 2022, WFP ina upungufu wa fedha wa takriban Dola za Kimarekani milioni 29.6 kwa ajili ya shughuli zake zinazohusiana na wakimbizi.

Mkurugenzi Mkazi wa Shirika la Umoja wa Mataifa la Mpango wa Chakula Duniani (WFP), Sarah Gordon-Gibson, akipokea mchango wa tende tani 36 kutoka kwa Balozi wa Falme za Saudi Arabia nchini Tanzania Abdualaziz Hamad Alasim. Makabidhiano hayo yalifanyika jijini Dar es Salaam jana. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Waziri amaliza mgogoro wa mpaka

Na Munir Shemweta, MTWARA

NAIBU Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, Dk. Angeline Mabula, amemaliza utata wa muda mrefu kuhusu mgogoro wa mpaka kati ya Wilaya za Masasi na Newala mkoani Mtwara baada ya kubainisha mpaka halisi.

Akiwa ameambatana na wataalamu wa sekta ya ardhi katika mkoa wa Mtwara, wakuu wa wilaya hizo, wabunge na wakurugenzi wa halmashauri, ikiwa ni utekelezaji wa maagizo ya Makamu wa Rais, Dk. Philip Isdor Mpango, Dk. Mabula alibainisha mpaka halisi ulioko kati ya vijiji vya Njenga na Miyuyu, takriban kilometa tano kutoka ulipoainishwa mpaka wa awali.

Akizungumza wakati wa usuluhishi wa mgogoro huo juzi, Dk. Mabula alisema jambo kubwa lililotatiza kwenye mgogoro huo wa mpaka ni uhitaji wa maeneo ya kiutawala.

"Jambo linalotatiza sisi wengine ni sisi wachaguliwa kutaka maeneo ya kiutawala na wakuu wa wilaya wanasema hawana matatizo na ndio watawala. Sisi wachaguliwa hatutakiwi kuingia kabisa kwenye migogoro," alisema.

Dk. Mabula aliongeza kuwa iwapo kuna tatizo la kiutendaji kwenye eneo hilo, wakuu wa wilaya wa maeneo husika wanaweza kushughulikia lakini kwa shida ya mipaka ya kiutawala, wakurugenzi wa halmashauri wana mamlaka ya kukubaliana kwa kuwa suala hilo linaangukia Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI) na kusisitiza kwamba halmashauri zikikubaliana kazi ya wizara ni kubainisha mipaka.

Aliwaagiza wakurugenzi wa halmashauri za wilaya za Masasi na Newala kwenda kwa wananchi wa vijiji vyenye migogoro kuzungumza na kuwapa elimu wakati kwa sasa mpaka unaotambuliwa ukiwa ni ule alioainishwa kulingana na vipimo vya kitaalamu.

"Kama kuna maelezo mengine kuhusiana na mpaka huu wa Newala na Masasi, basi itabidi watendaji na viongozi wa maeneo husika wakae pamoja na kushughulikia mgogoro huo ikiwa ni pamoja na kwenda uwandani. Lengo ni kijiridhisha maana huwezi kupata suluhu ukiwa ofisini na mtakachokubaliana wizara itakwenda kuweka alama za mipaka.

Diwani wa Chilangala, Jamal Jafu, aliutetea mpaka wa awali kati ya wilaya hizo kwa kusema unapaswa kubaki eneo la Miyuyu kwa kuwa ni mpaka wa asili tangu mababu kabla ya kuzaliwa wilaya ya Masasi.

Mkuu wa Wilaya ya Masasi, Claudia Kitta, alisema baada ya kuainishwa kwa mpaka huo kwa kuhusisha wataalamu wa pande zote, sasa mpaka unaotambuliwa ubaki ulioainishwa na Naibu Waziri na iwekwe alama katika eneo lililotambuliwa huku suala la vijiji vilivyoingia eneo lingine likifanyiwa kazi.

"Tukubaliane mipaka ni sahihi na vipimo vinaonyesha na hili lingine la vijiji basi tutaangalia kijiji gani kimeingia huku au kimeingia kule na hili si tatizo kwa kuwa kinajitambua na huduma za jamii hazina mipaka," alisema.

Naye Mkuu wa Wilaya ya Newala, Rajabu Kundya, alisema suala muhimu katika mgogoro huo ni kumaliza migogoro iliyopo kwenye vijiji vya mpaka na kueleza kuwa hatua hiyo itaongoza maeneo ya uwajibikaji na kuonyesha mpaka halisi wa wilaya na wilaya.

UVCCM yapigwa jeki baiskeli

Na Mwandishi Wetu, MOROGORO

UMOJA wa Vijana wa Chama Cha Mapinduzi (UVCCM), Wilaya ya Kilombero Jimbo la Mlimba mkoani Morogoro, umepatiwa baiskeli 16 kwa ajili ya kazi za kuimarisha chama.

Baiskeli hizo zilitolewa na mjumbe wa kuhakiki mali na ujenzi wa ofisi za chama Wilaya ya Kilombero, Dk. Rose Rwakatare, ambaye ni Mkurugenzi Mtendaji wa Shule za St Mary's.

Hafla ya kukabidhi baiskeli hizo ambazo zitagawanywa katika jimbo hilo, ilifanyika jana katika ofisi za CCM Wilaya ya Kilombero na kuhudhuriwa na viongozi mbalimbali wa chama hicho.

Akizungumza baada ya kupokea baiskeli hizo, Katibu wa CCM Wilaya ya Kilombero, Emmanuel Ebenezer, alimshukuru Dk. Rwakatare kwa msaada huo ambao alisema utasaidia kazi za kuimarisha chama hicho.

Alisema baiskeli hizo zitagawanywa katika kata 16 za Jimbo la Mlimba na makatibu wa UVCCM kata watakuwa wakizitumia kwenye kazi za chama.

"Hizi baiskeli ni za chama si mali ya mtu binafsi. Kwa hiyo unaitumia nafasi yako ikikoma unaiacha, anayekuja anaitumia na mhakikishe zinatunzwa kwa ajili ya shughuli za chama. Tunamshukuru sana mdau wetu wa chama Dk. Rose Rwakatare," alisema.

Alisema vijana wa UVCCM Mlimba wamekuwa na tatizo kubwa la usafiri kwa muda mrefu, hivyo baiskeli hizo zitatoa mchango mkubwa kwenye kuimarisha shughuli za chama mkoani humo.

Kwa upande wake, Dk. Rwakatare alisema anafuraha kutimiza ahadi yake ambayo aliitoa kwa muda mrefu na kwamba anaamini vijana sasa wamepata nyenzo ya kuwasaidia kuimarisha chama hicho.

"Vijana walikuwa wanalalamikia usafiri kutoka sehemu moja kwenda nyingine sasa kupatikana kwa usafiri huu ni ukombozi kwao na mimi najisikia fahari sana kutimiza ahadi yangu leo hii," alisema.

Mmoja wa vijana hao, Jackson Edward, alimshukuru Dk. Rwakatare kwa msaada huo ambao alisema vijana wengi wa UVCCM walikuwa wakiisubiri kwa muda mrefu.

Alisema Mlimba ina kata 16, hivyo kwa kila kata kupatiwa baiskeli moja kutawasaidia makatibu wa UVCCM kuzunguka sehemu mbalimbali kwa ajili ya kujenga chama hicho.

Diwani aomba kata igawanywe

Na Julieth Mkireri, KIBAHA

DIWANI wa Kongowe, Hamis Shomari, ameomba viongozi wa Chama Cha Mapinduzi (CCM) kutoa ushirikiano kufanikisha pendekezo la kugawa kata hiyo kurahisisha huduma muhimu kuwafikia wananchi.

Shomari alitoa ombi hilo juzi alipokuwa akiwasilisha taarifa ya utekelezaji wa ilani kwa wajumbe wa Halmashauri ya chama hicho Kata ya Kongowe.

"Naomba muda ukifika kujadili hili tushirikiane kwani lengo langu ni kata hii igawanywe huduma ziwafikie wananchi kwa haraka," alisema.

Alisema ameshafikisha ombi hilo Halmashauri ya Mji wa Kibaha ili lianze kufanyiwa kazi kutokana na kata hiyo kwa sasa kuwa na wakazi zaidi ya 18,000 kwa mujibu wa takwimu za sensa ya watu na makazi ya mwaka 2012.

Soko la ajira lawaletea fursa wahitimu ufundi

Na Mwandishi Wetu, PEMBA

OFISA Mdhamini Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali Pemba, Mohamed Nassor Salim, amesema soko la ajira linaendelea kukubalika kwa wahitimu wa sekta ya ufundi, hivyo ipo haja ya vijana kujiunga na kupata ujuzi.

Ofisa huyo alisema wamekuwa wakitoa vijana wengi na wenye ujuzi kupitia vyuo vya ufundi ambao wanafanya kazi ndani na nje ya nchi.

Alisema ni vyema vijana kujiunga na vyuo vya ufundi kwa lengo la kujipatia ujuzi kwenye fani mbalimbali, kwani soko la ajira linawakubali wahitimu wenye fani hizo.

"Kwa kweli tuna vijana wengi waliohitimu mafunzo ya elimu ya amali, ambao wamejiajiri na kuajiriwa ndani na nje ya nchi, soko la ajira ndio ushuhuda wetu, tunajivunia sana kwa sababu wanapata kujikomboa kiuchumi," alisema.

Alisema mafanikio hayo yanayopatikana ni kutokana na kuwapo kwa vifaa vya kufanyia mazoezi, jambo ambalo linawasaidia kupata ujuzi kwa vitendo.

Akizungumzia Chuo cha Mamlaka ya Amali Daya, Mtambwe Wilaya ya Wete, ofisa huyo alieleza, kitaanza kufundisha kozi tano, na kwamba watachukua wanafunzi wasiopungua 150.

Wasakwa madai kufufukua kaburi, kukata kichwa cha marehemu

Na Gurian Adolf, SUBAWANGA

JESHI la Polisi mkoani Rukwa linawasaka watu wasiojulikana wanaodaiwa kufukua kaburi kisha kukata kichwa cha marehemu na kwenda kukitelekeza kwenye kichanja cha kuanikia vyombo kwenye nyumba ya mkazi wa Kijiji cha Kirando wilayani Nkasi.

Regina Samiel mkazi wa familia ambayo watu hao walitelekeza kichwa hicho, alisema Julai 27, aliamka majira ya alfajiri ili atoke nje kwenda kujisaidia.

Alisema alipofungua mlango wa nyumba yao alihisi harufu kali iliyomfanya ashindwe kuvumilia kutoka nje, hivyo kufunga mlango na baadaye kumuasha mama yake na kumsimulia hali aliyoikuta nje.

Alisema baada ya kusubiri kidogo kupambazuke, ndipo alipotoka nje akiwa na mama yake na wakakuta kwenye kichanja cha kuanikia vyombo kilichopo nje mbele ya nyumba yao kuna sufuria kubwa kiasi likiwa limewekwa juu ya kichanja hicho, huku nzi wakiwa wamelizingira sufuria hilo.

Regina alisema baada ya kulisogelea sufuria hilo walikuta kuna kichwa cha mtu, kikiwa kimeharibika na kutoa harufu kali. Waliamua kutoa taarifa kwa serikali ya kijiji ambayo iliwasiliana na polisi kituo cha Kiranda, ambao walifika na kufanya uchunguzi, na kwamba walipokwenda makaburini walibaini watu wasiofahamika walifukua kaburi na kisha kukata kichwa cha marehemu na kwenda kukitelekeza kwenye nyumba hiyo.

Kamanda wa Polisi mkoani Rukwa, William Mwampaghale, alithibitisha kutokea kwa tukio hilo na kuongeza kuwa Jeshi la Polisi linawashikilia watu watatu, huku uchunguzi ukiendelea.

Katibu wa CCM Wilaya ya Kilombero, Emmanuel Ebenezer (kulia), akipokea baiskeli 16 kutoka kwa mjumbe wa kuhakiki mali na ujenzi wa ofisi za CCM Wilaya ya Kilombero, Dk. Rose Rwakatare ambaye ni Mkurugenzi Mtendaji wa Shule za St Mary's nchini, katika halfa iliyofanyika wilayani humo mkoani Morogoro juzi. **PICHA: JOSEPH MWENDAPOLE**

Chuo chapata dawa kukabili uhaba wa ajira

Na Mary Geofrey

CHUO cha Uhasibu Arusha (IAA) kwa kushirikiana na Shirika la Taifa la Bima (NIC) kimezindua mtaala mpya wa elimu ya bima na viashiria hatarishi, utakaosaidia wanafunzi kupata uzoefu wa kazi wakiwa masomoni.

Mtaala huo unaelekeza mwanafunzi kusoma darasani kwa miezi 18 na kujifunza kwa vitendo kazini kwa miezi 14 katika kipindi cha miaka mitatu ya masomo yao ya shahada.

Mkurugenzi IAA, Profesa Eliamani Sedoyeka, alibainisha hayo juzi mkoani Dar es Salaam alipozindua mtaala huo unaolenga kuongeza ustadi kwa wahitimu na kupanua nafasi za ajira kwa wahitimu wa masomo hayo.

Alisema mtaala huo utawawezesha wahitimu kujiajiri kwa kufungua kampuni zitakazosaidia kuajiri vijana wengine zaidi.

"Kupitia mtaala huu tunatoa uwezeshaji kwa vijana wahitimu ambao wanataka kujiajiri kufikia malengo yao ili kusaidia kukuza uchumi wao na taifa kwa ujumla," alisema Profesa Sedoyeko.

Alisema katika kuandaa mtaala huo, walishirikiana na Wizara ya Fedha na Mipango pamoja na Shirika la Kazi Duniani (ILO), ili kuzalisha wahitimu wanaokidhi vigezo.

Mkurugenzi wa NIC, Dk. Elirehema Dorie, alisema ushirikiano huo utawasaidia wanafunzi wanaoenda kufanya masomo kwa vitendo katika ofisi zao, kujifunza kama watumishi na siyo kama wanafunzi.

Alisema wahitimu wengi wanakosa sifa za kuajirika kwa sababu ya kushindwa kuendana na tamaduni za ofisi wanazokwenda kuomba kazi, hivyo watahakikisha wanafunzi hao wanakidhi vigezo vyote.

Mwenyekiti wa Chama cha Waajiri Tanzania (ATE), Jane Nyimbo, alikitaka chuo hicho kuwafuatilia wanafunzi wanaokuwa mafunzoni ili kutimiza lengo hilo kikamilifu.

"Chuo kijipange kuwafuatilia wanafunzi wanafanya nini sehemu za kazi ili wanapomaliza wawe kweli wametimiza vigezo," alihimiza.

Mgeni rasmi katika tukio hilo, Mkurugenzi wa Usimamizi na Ukaguzi wa Mamlaka ya Usimamizi wa Shughuli za Bima (TIRA), Neema Lutula, alisema mfumo huo utawasaidia wanafunzi kupata uzoefu na jamii kunufaika na uwapo wa bima katika uchumi na jamii kwa ujumla.

Alisema serikali imejizatiti kuimarisha sekta ya bima na kwa kiasi kikubwa na imerejesha imani ya wananchi.

BENKI YA WANANCHI TANDAHIMBA

TANDAHIMBA COMMUNITY BANK PLC
TACOBA
"Our Bank for Our Development"

UONYESHAJI WA TAARIFA ZA FEDHA KWA UMMA

Imetolewa chini ya kanuni ya 7 na ya 8 ya Kanuni za Mabenki na Taasisi za Fedha '(Uoneshaji) ya Mwaka 2014

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30 JUNE 2021

(Kiasi kwa shilingi Maelfu)

		Robo mwaka ya sasa 30/06/2021	Robo mwaka iliyopita 31/03/2021
A.	MALI		
1	Fedha Taslimu	36,771	267,661
2	Salio Katika Benki Kuu ya Tanzania	-	-
3	Uwekezaji Katika Amana za Serikali	-	-
4	Salio Katika Benki Nyingine na Taasisi za Fedha	2,238,834	5,348,130
5	Hundi na Miamala ya Kushughulikiwa	-	-
6	Miamala Baina ya Matawi	-	-
7	Bili zilizoafikiwa	-	-
8	Dhima za Wateja Zilizokubalika	-	-
9	Mikopo Iliyotolewa kwa Benki Nyingine	-	-
10	Uwekezaji Katika Amana Nyingine	-	-
11	Mikopo Halisi Iliyopo (Net of Allowances for Probable Losses)	2,919,702	2,909,645
12	Mali Nyingine	222,042	267,669
13	Uwekezaji wa Hisa	-	-
14	Akaunti za Udhamini	-	-
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa	120,613	127,166
16	**JUMLA YA MALI**	**5,537,961**	**8,920,270**
B.	DHIMA		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisi za Fedha	-	-
18	Amana za Wateja	3,158,728	6,456,066
19	Dhamana za Malipo kwa Fedha Taslimu	-	-
20	Amana Maalumu	-	-
21	Maagizo ya Malipo / Fedha za Kuhamisha	-	-
22	Hundi na Hawala za Kibenki Zilizotolewa	-	-
23	Limbiko la Kodi na Gharama Zitakazolipwa	25,465	69,601
24	Dhima la Tozo kwa ajili ya Usuluhishi Baina ya Benki na Mteja	-	-
25	Miamala Isiyoshughulikiwa Baina ya Matawi	-	-
26	Mapato yaliyoingia ya Kipindi Kijacho na Tozo nyingine Zitakazolipwa Baadae	-	-
27	Dhima Nyingine	79,483	85,539
28	Madeni	30,931	156,960
29	**JUMLA YA DHIMA**	**3,294,608**	**6,768,166**
30	**MALI/ DHIMA HALISI (16 kutoa 29)**	**2,243,353**	**2,152,104**
C.	FEDHA ZA WANAHISA		
31	Mtaji wa Hisa Uliolipwa	4,483,228	4,483,228
32	Akiba ya Mtaji	-	-
33	Mapato Yalibakizwa	(2,583,056)	(2,622,056)
34	Faida (Hasara) ya Kipindi Husika	89,410	35,201
35	Akaunti Nyingine za Mtaji	253,771	255,731
36	Stahiki ya Wenyehisa Chache	-	-
37	**JUMLA YA FEDHA ZA WANAHISA**	**2,243,353**	**2,152,104**
38	Dhima Zisizo Dhahiri	-	-
39	Mikopo Chechefu	128,037	93,380
40	Tengo kwa Ajili ya Mikopo Chechefu	61,609	77,061
41	Mali Nyingine Chechefu	-	-
D.	BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA		
(i)	Uwianao wa Fedha za Wanahisa na Jumla ya Mali	40.5%	24.1%
(ii)	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo Ghafi	4.2%	3.1%
(iii)	Uwianao wa Mikopo Ghafi Halisi na Jumla ya Amana	94.4%	46.3%
(iv)	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali Halisi	52.7%	32.6%
(v)	Uwianao wa Mali Zinazozalisha na Jumla ya Mali	93.1%	92.6%
(vi)	Ongezeko la Amana	-51.1%	17.9%
(vii)	Ongezeko la Mali	-37.9%	12.4%

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNE 2021

(Kiasi kwa shilingi Maelfu)

		Robo mwaka ya sasa 30/06/2021	Robo mwaka Iliyopita 30/06/2020	Mwaka wa Sasa 30/06/2021	Mwaka Uliopita 30/06/2020
1.	Mapato ya Riba	203,334	102,899	388,624	216,334
2.	Gharama za Riba	(3,960)	(19,891)	(29,244)	(25,180)
3.	**Mapato Halisi ya Riba (1 kutoa 2)**	**199,374**	**83,008**	**359,380**	**191,154**
4.	Madeni Viza Yaliyofutwa	-	-	-	-
5.	Punguzo/Ongezeko la tengo katika Mikopo	(3,037)	450	3,145	(11,436)
6.	**Mapato Yasiyo ya Riba**	**27,701**	**74,456**	**62,525**	**123,214**
	6.1 Faida /(Hasara) Zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni	-	-	-	-
	6.2 Ada na Kamisheni	27,701	74,456	62,525	123,214
	6.3 Gawio	-	-	-	-
	6.4 Mapato Mengine	-	-	-	-
7.	**Gharama Zisizo za Riba**	**(146,597)**	**(147,104)**	**(297,321)**	**(288,143)**
	7.1 Mishahara na Mafao	(57,547)	(73,678)	(126,375)	(142,849)
	7.2 Ada na Kamisheni	-	-	-	-
	7.3 Gharama Nyingine	(89,050)	(73,426)	(170,947)	(145,294)
8.	**Faida / (Hasara) Halisi ya Uendeshaji**	**77,442**	**10,810**	**127,729**	**14,789**
9	Tengo la Kodi ya Mapato	(23,233)	(3,242)	(38,319)	(4,436)
10	**Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato**	**54,209**	**7,568**	**89,410**	**10,353**
11	Mapato Mengine Yaliyojumuishwa	-	-	-	-
12	Jumla ya Faida (Hasara) iliyojumuishwa kwa mwaka	54,209	7,568	89,410	**10,353**
13	Idadi ya Waajiriwa	13	15	13	15
14	Mapato kwa Hisa	12	10	20	3
15	Idadi ya Matawi	1	1	1	1
	BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI				
	(i)Uwiano wa Faida Kabla ya Kodi na Wastani wa Mali	5.6%	0.3%	9.2%	0.4%
	(ii)Uwiano wa Faida baada ya Kodi na Wastani wa Fedha za Wanahisa	9.7%	0.5%	16.1%	0.7%
	(iii)Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya Riba na Mapato Ghafi	64.6%	93.4%	70.5%	91.7%
	(iv)Uwiano wa Mapato Halisi ya Riba na Wastani wa Mali Zinazozalisha	11.6%	5.4%	9.5%	12.4%

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO MWAKA ULIOISHIA 30 JUNE 2021

(Kiasi kwa shilingi Maelfu)

		Robo Mwaka ya Sasa 30/06/2021	Robo Mwaka Iliyopita 31/03/2021	Mwaka wa Sasa 30/06/2021	Mwaka Uliopita 30/06/2020
I:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uendeshaji:**				
	Mapato/ (Hasara) Halisi	77,442	50,287	127,729	14,789
	Marekebisho kwa Ajili ya:				
	- Hasara katika Mali	8,308	11,570	19,878	20,323
	- Badiliko halisi katika Mikopo	(28,897)	127,857	98,961	(102,787)
	- Faida/Hasara Kwenye Mauzo ya Mali	(1,550)	-	(1,550)	-
	- Mabadiliko Halisi katika Amana	(3,303,196)	978,611	(2,324,585)	(433,367)
	- Mabadiliko Halisi Katika Amana za Muda Mfupi Zilizoafikiwa	-	-	-	-
	- Mabadiliko Halisi Katika Dhima Nyingine	(105,090)	92,066	(13,023)	15,882
	- Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	321,744	(244,279)	77,465	(9,345)
	- Kodi iliyolipwa	(6,000)	-	(6,000)	-
	- Mengineyo (bainisha)	(176,115)	-	(176,115)	-
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za uendeshaji	**(3,213,353)**	**1,016,113**	**(2,197,241)**	**(494,505)**
II:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uwekezaji**				
	Gawio Lilopokewa	-	-	-	-
	Ununuzi wa Mali za Kudumu	(2,803)	2,102	(701)	(21,981)
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Mali za Kudumu	2,000	-	2,000	-
	Ununzi wa Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	-	-	-	-
	Mengineyo (bainisha)	-	-	-	-
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za Uwekezaji	**(803)**	**2,102**	**1,299**	**(21,981)**
III:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Kifedha:**				
	Ulipaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	(24,012)
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Mtaji wa Hisa	-	-	-	8,774
	Gawio Lilolipwa kwa Fedha Taslimu	-	-	-	-
	Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine	(126,029)	(24,802)	(150,830)	(63,141)
	Mengineyo (bainisha)	-	-	-	(15,522)
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za Kifedha	**(126,029)**	**(24,802)**	**(150,830)**	**(93,901)**
IV:	**Fedha Taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu**				
	Ongezeko / Punguzo Halisi Katika Fedha taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu	(3,340,185)	993,413	(2,346,772)	(606,380)
	Fedha Taslimu na Mwanzoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	5,615,790	4,622,377	4,622,377	2,716,926
	Fedha Taslimu Mwishoni mwa Robo mwaka/Mwaka	**2,275,605**	**5,615,790**	**2,275,605**	**2,110,546**

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30 JUNE 2021

(Kiasi kwa shilingi Maelfu)

	Mtaji wa Hisa	Malipo juu ya bei ya hisa	Mapato yaliyobakizwa	Ziada ya Kisheria	Tengo la ziada ya Jumla	Mengineyo	Jumla
Mwaka wa Sasa-30/06/2021							
Salio la mwanzo wa mwaka							
Faida/(Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	4,483,228	-	(2,582,423)	166,315	-	89,416	2,156,536
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	89,410	-	-	-	89,410
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	-	-	-	-	-
Tengo la Ziada ya Jumla	-	-	-	-	-	-	-
Mengineyo	-	-	-	-	-	-	-
Salio la mwisho wa mwaka	-	-	(633)	-	-	(1,960)	(2,593)
	4,483,228	-	(2,493,646)	166,315	-	87,456	2,243,353
Mwaka uliopita-31/12/2020							
Salio la mwanzo wa mwaka	4,483,228	-	(2,387,791)	51,230	-	106,123	2,252,788
Faida/(Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	-	29,077	-	-	-	29,077
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	-	-	-	-	-
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	(115,085)	115,085	-	-	-
Tengo la Ziada ya Jumla	-	-	-	-	-	15,440	15,440
Mengineyo	-	-	(108,624)	-	-	(32,146)	(140,770)
Salio la mwisho wa mwaka	4,483,228	-	(2,582,423)	166,315	-	89,416	2,156,535

BAADHI YA MAELEZO KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA TAREHE 3O JUNI,2021

Katika kuandaa taarifa hizi za fedha, sera za uandaaji ni zilezile zilizotumika wakati wa uandaaji wa Taarifa za Fedha zilizokaguliwa za mwaka uliopita

Hassan M. Mussa — **Tarehe**
Kaimu Meneja Mkuu — 29/07/2021

Julius J. Sawaya — 29/07/2021
Mkuu wa Fedha

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunathibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha na matakwa ya Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006, na zinaonesha hali halisi.

Mohamed N. Mwinguku — **Tarehe**
Mwenyekiti wa bodi — 29/07/2021

Said A. Msomoka — 29/07/2021
Mjumbe wa bodi

Ukurasa 14

Ushirika mpya unavyokomboa uchumi wana - Shinyanga, Geita na pamba yao

Ukurasa 12

KINAMAMA WA VINGUNGUTI 'USWAHILINI' WALIVYOINGIA KWENYE UCHUMI DIGITALI

Unajua wakulima wadogo ndio wanaoilisha dunia siku zote?

Na Mwandishi Wetu

WAKULIMA wadogo mara zote wanaweza kutoa mchango mkubwa katika kujenga mifumo endelevu ya chakula, iwapo tu watakuwa katika mustakabali sahihi kimaisha, ikiwamo amani na mazingira bora

Sabrina Elba, Balozi wa Hisani wa Mfumo wa Kimataifa wa Maendeleo ya Kilimo, anasema akiwa na mume wake miaka miwili iliyopita, walienda nchini Sierra Leone ambako walikokutana na watu anaotawataja kuwa majasiri.

Hao ni kinamama na kinababa walioweza kuhimili misukosuko ya vita viliyvoikumba nchi yao, pia athari za janga la ugonjwa Ebola, lakini bado walisonga mbele na maisha yao kama kawaida.

Matumaini yalionekana wazi na mustakabal ulikuwa wa matarajio makubwa. Kabla ya hapo, hakuna aliyekuwa anajua kwamba janga jingine lilikuwa njiani linawanyemelea, wimbo wa leo 'maambukizi ya virusi vya corona.'

Hata hivyo, ukweli unabaki kwamba hata kabla ya janga hilo kuibuka, nchi nyingi za Afrika kwa miezi mingi zilikuwa zinakabiliwa na matatizo makubwa.

Hapo panatajwa nchi za Zimbabwe zilikuwa zinapambana na athari za ukame mbaya kuwahi kutokana na mahali hapo katika kipindi cha miongo kadhaa iliyovuka.

Nchi za eneo la Mashariki mwa Afrika, nazo zilikumbwa na baa la nzige walioteketeza mazao. Hali hiyo ilikuwa haijatokea mahali hapo kwa kipindi cha miaka 70. Baa la nzige lilizidisha umasikini wa jamii mahali hapo na likahatarisha mfumo wa upatikanaji chakula kwenye eneo hilo.

Mkulima mdogo akiwajibika shambani. **PICHA: DW.**

Ziara ya Sierra Leone, ikamfungulia balozi huyo na mumewe darasa kwamba binadamu wanaweza kuhimili shida katika sura ya taifa: Iwe ni vita, majanga ya asili au maambukizi ya virusi, binadamu wanaweza kuzikabili shida hizo, ili mradi tu wanapatiwa msaada stahiki.

Sabrina anaufanyia kazi Mfuko wa Kimataifa wa Maendeleo ya Kilimo, katika ziara hiyo aliweza kujifunza yahusuyo ya nguvu ya kilimo, jinsi kinavyoelekeza maendeleo kijamii kwa jumla.

Anajivunia kwamba, aliwezeshwa kutambua kwamba, ikiwa mtu anataka kuwawezesha kina mama na vijana, pia kujali umuhimu wa ardhi na dunia, mtu anapaswa kuwathamini wanaopanda mazao, yaani wakulima wadogo, kwani wao ndiyo walinzi wa dunia.

Wakulima hao wadogo ndio wanaotoa mchango mkubwa katika upatikanaji wa chakula wa uhakika. Wanazalisha asilimia 30 ya chakula chote duniani.

Dhima yao kuu ni zaidi katika nchi za Kusini mwa Janga la Sahara, ambako wanazalisha asilimia 80 ya chakula chote kinachopatikana kwenye eneo hilo.

UNDANI WAKE

Duniani kote mashamba milioni 500 ya wakulima wadogo yanazalisha chakula kwa ajili ya watu zaidi ya bilioni mbili .Mashamba ni madogo lakini manufaa yake makubwa.

Hata hivyo, wakulima hao wanaelezwa wanaishi kwenye maeneo yaliyo katika hatari kubwa kukumbwa na athari za mabadiliko ya tabianchi.

Inaelezwa kitaalamu kwamba, ikiwa kundi hilo halitapatiwa msaada, maafa yanaweza kuwa makubwa kwenye jumuiya zao na katika mfumo wa chakula duniani, kwa kutilia maanani wao ndiyo nguzo ya mfumo huo.

Wakulima wadogo wanakabiliwa na magumu kadha wa kadhaa, yanayojumuisha jukumu la kukidhi mahitaji ya binadamu wanaoongezeka kila kukicha.

Pia, wana tatizo la kupungua mazao wanayozalisha kutokana na kuharibika ardhi inayoweza kulimika, sambamba na tatizo la kuongezeka joto linalosababisha kupungua kwa robo ya mazao ambayo ni asilimia 25 kwa lugha ya kitaalamu

Ni mtazamo unaosisitiza ulazima wa kuwawezesha wakulima walioko katika makazi ya mashambani, wakapewa mbinu za kukabili hali zao ngumu, zinazochangiwa na kutetereka hali ya hewa. Ni kwa njia hiyo kwamba, itawezekana kuhakikisha uthabiti wa maendeleo barani Afrika, ambako kuna uwezo wa kuilisha dunia, ikiwa msaada stahiki utapatikana.

Maendeleo ya kilimo Afrika bado yanaelezwa kutia moyo, kwani uzalishaji umeongezeka kwa asilimia 160 katika kipindi cha miaka 30 iliyopita, hivyo kuvuka kiwango cha wastani wa dunia.

Hata hivyo, bado kuna haja ya maboresho zaidi. Hadi sasa ni asilimia 1.7 tu ya fedha zinazotolewa kwa ajili ya dharura za tabianchi zimeenda kwa wakulima wadogo katika eneo tajwa.

Maoni ya wataalamu yanasisitiza kwamba, ikiwa nchi zitachukua hatua sasa na kutekeleza ahadi zilizotoa za msaada wa fedha kwa ajili ya juhudi za kupambana na athari za mabadiliko ya tabia nchi, zitakuwa zinawekeza katika maendeleo ya siku za usoni.

• *Kwa mujibu wa DW*

BIASHARA

KINAMAMA WA VINGUNGUTI 'USWAHILINI' WALIVYOINGIA KWENYE UCHUMI DIGITALI

- Teknolojia yapaisha ghafla ujasiriamali wao juu
- Mwenye mafanikio miaka mitano ageuzwa darasa
- Mabinti Shujaa; mtaani hadi kufika sokoni mbali

Na Zuwena Shame

DUNIANI hivi sasa kumetawaliwa na harakati za kuwainua kimaendeleo katika nchi nyingi, mataifa mengi yakipigania shughuli za maendeleo kama vile siasa, biashara na kijamii, malezi na kuelemishana mfumo wa kidigitali .

Ni zao la mabadiliko ya sayansi na teknolojia katika zama zilizopoa kwa kufanya shughuli mbalimbali kwa njia ya digitali, kukiwa na mafanikio kwa hatua kubwa sana.

Aina hiyo ya mapinduzi yamerikodiwa kuwapo kwa kiasi kikubwa hata inawasaidia wanawake katika biashara zao kwa msaada wa mitandao ya kijamii, hasa aina za 'Facebook' na 'Instagram' zinazorahisisha biashara mitandaoni, hata hatua kubwa inashuhudiwa kwa kinamama watumiaji.

Shirika la Umoja wa Mataifa la Usawa wa Jinsia, Uwezeshaji wa Wanawake (UNWOMEN), liliripoti kuwa wasichana na wanawake wengi duniani wanatumia teknolojia kutatua shida zao sasa katika kuiunganisha jamii, kujikuza kielimu na kiuchumi.

Kinamama katika mfumo wote wanawakilishwa chini katika uwanja wa Sayansi, Teknolojia, Uhandisi na Hesabu (STEM).

Duniani kupitia uchumi unaotanuka kwa nguvu za kidigitali, pia mgawanyiko wa kijinsia, una athari kubwa kwa haki za wasichana na wanawake.

Ili kuziba pengo hili, kunatajwa hitaji la walau vitu vitatu vinavyohitajika kutokea: kuwezesha upatikanaji usawa wa teknolojia za mtandao kwa wasichana na wanawake;

Wana semina ya ujasiriamali iliyonadaliwa na asasi ya Ladies Joint, wengi wakiwa wakazi kutoka Kata ya Vingunguti, Dar es Salaam, wakiwa darasani kunolewa biashara ya kiteknolojia hivi karibuni. **PICHA ZOTE: ZUWENA SHAME.**

BINTI SHUJAA

Faidha Peter (35), ni mkazi wa Vingunguti jijini Dar es Salaam, mama mwenye familia inayomtgemea na mfanyabiashara wa juisi ya ubuyu mtaani kwake, anayoitegemea kulisha familia, pia kuwasomesha.

Mafanikio ya mama huyo katika uchumi wenye mzizi katika biashara zake, yanaanzia mfumo wa mitandao ya kijamii darasa alilolipata kupitia taasisi ya Ladies Joint Forum ya jijini Dar es Salaam.

Mama huyo anasema, kabla ya mafunzo ya kufanya biashara ndogo kidigitali, alipata ugumu kujiendeleza katika kipato chake binafsi, hata afanikiwe kujikimu kimaisha. Anasimulia zaidi;

"Kabla ya kupata mafunzo ya kutumia mitandao ya kijamii kama 'Facebook' na 'Instagram' kwa kutangaza biashara yangu ya juisi, kwa siku nilipata wateja wengi kutoka maeneo mbalimbali."

Mama huyo anaendelea kufafanua:"Kwa sasa nimekuwa najulikana kwa wateja wengi wanaotoka maeneo mbalimbali na hapa Vingunguti ninakoishi."

Anaendeleza ufafanuzi wake kwamba, wateja wa juisi anaowapata sasa ni kutoka maeneo mbalimbali jijini Dar es Salaam, yakitajwa kadhaa mbali na anakoishi; Mikocheni na Chanika.

Faidha anasema, kutokana na eneo analoishi kuwa vigumu kwa wanawake na wasichana kufikiwa na elimu ya digitali kwa kuwa na sura ya kushaulika, baadhi ya wadau wa maendeleo wanashindwa kupafikia, hata kupasaidia kielimu na kiuchumi.

"Wanawake tumekuwa na changamoto nyingi, mfano mmojawapo mkubwa ni kuweza kuendana na mabadiliko ya mwenendo wa kidunia, hasa upande wa kupiga hatua kimaendeleo," anasema.

Kwa mujibu wa Faidha, maeneo wanakoishikilia mara hayafikiwi kirahisi, hivyo mafunzo ya kidigitali ni muhimu kwao na sasa anaona faida nyingi, baada ya kuanza kujikimu kiuchumi anamudu kusomesha watoto wake kutokana na kipato

cha juisi anazouza.

Anakiri dunia sasa kwa kiasi kikubwa inatumia mitandao hata kuwezesha mengi kufanyika, akijumuisha ufanyaji biashara kupitia mitandao na amefaidika.

"Si hayo bali tu, hata ufahamu wangu umeongezeka, kwa sababu mwanzo sikuwa na elimu hii ya kufanya biashara mtandaoni. Nilikuwa nafanya tu kuuza juisi hapa mtaani na nilikuwa sipati wateja wengi sana kama sasa hivi," anasema.

Samia Hussein (25), mkazi wa Vingunguti Mtaa wa Kombo, ni mjasiriamali mdogo anayesimulia yake kwamba aliazia biashara zake mtandaoni, lakini hakuwa na elimu sahihi ya namna sahihi ya kuiendesha, apate wateja wengi.

Anasimulia namna alivyoweka tangazo lake la biashara mtandaoni, lakini aliishia kukosa wateja, hali iliyomfanya aanze kukata tamaa.

Hata hivyo, baada ya kupatiwa semina kutoka asasi ya 'Ladies Joint Forum' ameshajifunza vingi, ikijumuisha elimu sahihi kuhusu mitandao ya kijamii yanayompa matumaini mapya .

"Kwa sasa ninajiamini na kupata matumaini mapya katika biashara yangu. Nitabadilika na kuwa mfanyabiashara mwingine kabisa. Naomba semina kama wadau wengine waweze kusadia wanawake na wasichana," anasema.

MKURUGENZI MUASISI

Mkurugenzi wa shirika la Ladies Joint Forum , Fransisca Mboya, anaeleza kuwa walianza kazi yao mwaka 2019 na lengo kuu ni kuwaaidia kinamama walio katika mazingira magumu kimaisha, kielimu, kuinua usawa wa jinsia na kuzijua haki zao.

Mboya anasistiza kwamba, kinamama wana vipaji vyao, ila huwa wanakwama ashindwa kujiendeleza kutokana na kutokufikiwa kirahisi na kwa sababu ya uhalisia wao kiuchumi, hata wanashindwa kujitegemea.

Anasema mradi wao uliopewa jina la 'She Goes Digital; kwa mana aya meanamama anaenda kidigitali, una lengo la kuwahamasisha wanawake na wasichana, kufanya kazi zao kidigitali wakitumia fursa za kijamii na kiuchumi katika mawasiliano ya masoko.

Kwa mujibu wa mkurugenzi huyo, lengo mojawapo ya mradi ni kwamba utajikita kuwaanda kinamama wa umri mbalimbali, kufanya biashara mitandaoni, pia kujua sheria za mitandao kwa kuzitumia kwa usahihi bila kuvunja sheria za mitandao.

Mboya anasema wameshirikiana na Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA), akiwa na ufafanuzi:"Tulitaka pia wanawake na wasichana hawa wawe na taarifa sahihi za sheria na taratibu za mitandao ili kuepukana na changamoto ya kuvunja sheria hizo wanapokuwa katika biashara zao."

Anatoa mfano wa kuwapo mama wa kuigwa mfanyabiashara mbobezi katika biashara ya mtandao kwa miaka mitano sasa, Angela Maundio, amegeuzwa kivutio kwa wanawake na wasichana wa Kata Vingunguti na maeneo jirani, hata akawa mahali pa wengine kuvuna ujuzi.

Mkurugenzi anaamini kinamama wengi wa umri tofauti wana uwezo wa kumiliki 'simu janja' kununua muda wa maongezi, lakini wanaishia kutumia mitandao hiyo kwa matumizi binafsi kama kujipiga picha na kuziweka mitandaoni na sio biashara na faida .

Anasema, walifikia hatua kupachagua Vingunguti na maeneo mengine kama Buguruni, Dar es Salaam, kwa sababu ni kata kubwa na kumezungukwa na viwanda, mito na dampo la maji machafu, mrundikano, pia kuna watu wengi kuliko maeneo mengine katika Wilaya ya Ilala.

Vilevile, msongamano wa nyumba nyingi, zisizo katika mpangilio, inawafanya wanawake wengi na wasichana washindwe kumaliza elimu ya juu kama vyuo vikuu.

"Tulifanya mradi huu kwa kushirikiana kwa karibu pia na serikali za mitaa ambao waliweza kutusaidia kupata idadi wa wasichana ambao wengi wao wameishia darasa la saba au kidato cha nne na wameshindwa kuendelea na masomo ya juu hasa vyuo vikuu" anasema Mboya.

Mama huyo anasistiza kuwa, mradi huu utaweza kuwasaidia wasichana wengi kuondokana na vitendo hatarishi, kama utumiaji dawa ya kulevya na biashara haramu za ngono, kwa sababu wengi wao hawana ajira rasmi.

Anashauri umuhimu wa kuwatenga wasichana mapema zaidi na kuwawezesha kinamama wanaolea watoto, wafahamishwe undani wa malezi bora ya watoto, huku wakiendesha biashara zinazowapandisha kiuchumi.

TAFAKURI YA MLALAHOI

Daladala zinajali biashara kuliko mwongozo wa kudhibiti corona?

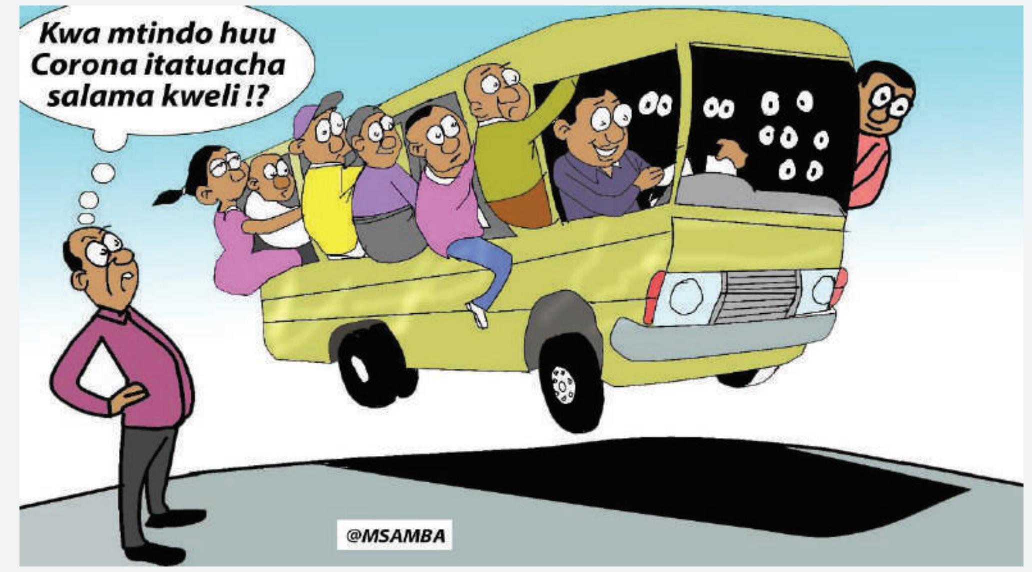

NA SABATO KASIKA

WIZARA ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto, imetoa mwongozo mpya wa kudhibiti na virusi vya corona, huku ikiagiza vyombo vya usafiri zikiwamo daladala kubeba abiria kulingana na idadi ya viti.

Ni mwongozo uliotolewa kutokana na ongezeko la wagonjwa wa corona ambao hadi wiki iliyopita, waziri kutoka wizara yenye dhamana ya afya za Watanzania, Dk. Dorothy Gwajima, alisema, walikuwa wamefikia 682.

Hata hivyo, tangu kutolewa kwa mwongozo huo hivi karibuni, hakuna mabadiliko katika usafiri wa daladala, hasa Dar es Salaam, kutokana na abiria kuendelea kujazana ndani ya magari hayo kana kwamba hakuna mwongozo.

Daladala kuendelea kujaza abiria kupita kiasi wakati wa tishio la wimbi la tatu la corona, ni wazi kwamba elimu ya kudhibiti ugonjwa inahitajika, pia viongozi husika kufuatilia ili kujiridhisha kama mwongozo huo unazingatiwa.

Njia hiyo inaweza kusaidia Watanzania kubadilika, kutokana na kwamba baadhi yao bado hawaoni umuhimu wa kuzingatia mwongozo huo, badala yake wako tayari kujazana ndani ya daladala, ili kuwahi katika shughuli zao.

Pia, hatua ya kutolewa elimu, huku viongozi husika wakifuatilia, itasaidia makondakta na madereva wa daladala wasiishie kujali biashara tu, bali na usalama wa afya zao wawapo kazini.

Ni kweli kuna uhaba wa daladala Dar es Salaam, ambao unaweza kuchangia kuwapo kwa mrundikano wa abiria katika magari hayo, pia umuhimu wa kuzingatia usalama wa afya kwanza.

Hiyo ni kwa maana kwamba, makondakta na madereva wasijali biashara ya kusafirisha abiria kwa kuwarundika ndani ya magari yao tu, la hasha afya ni muhimu.

Pia, iangaliwe namna abiria nao wasijali kuwahi katika shughuli zao, bila kufuata jinsi mwongozo unavyotaka.

Hapa kuna mawili yanapaswa kufanyika bila kuathiri upande wowote, hapo ikimaanishwa kuongeza magari ya abiria kama ilivyokuwa mwaka jana, kwa nia ya kupunguza mrundikano wa abiria.

Elimu zaidi kuhusu madhara ya corona itolewe kufika mbali na kwa bahati nzuri, Waziri Dk. Gwajima alishatamka hilo juzi katika fursa ya uzinduzi wa chanjo, Ikulu jijini Dar es Salaam.

Sote tukiri na kuisimamia.

Huu sio wakati wa kuendelea kushikilia misimamo isiyo na tija, ikiwamo kutoamini uwapo wa corona au kusimamia tetesi zisizo na tija wakinena ama 'hiyo ni biashara ya wageni tu.'

Misimamo ya aina hiyo ikiendelea inaweza kuhatarisha afya za wengi, hivyo ni vyema ufuatiliaji wa mwongozo ufanyike ili kuona namna inavyotekelezwa.

Narejea tena, mwongozo huo ni muhimu sana kwa kila abiria kuvaa barakoa na hili si geni kwetu. Pia kuna kunawa kwa maji tiririka na kutumia vitakasa mikono, huku uongozi wa vituo vya mabasi ukisimamia uwapo wa vifaa hivyo na kuhakikisha abiria wote wanavitumia.

Wamiliki wa magari ya abiria wanatakiwa kuweka vitakasa mikono katika vyombo hivyo na watendaji kusimamia uvaaji barakoa.

Yapo mengi ambayo mwongozo unaelekeza, ikiwamo marufuku ya mikusanyiko mikubwa kijamii kama za sherehe, kisiasa na kidini, pasipo lazima, ili kuwezesha wananchi kufanya shughuli zao za kiuchumi na kijamii na kubadili tabia, huku wakizingatia mbinu za kujikinga na viruisi vya corona.

Wizara husika inaelekeza kuwa maeneo yenye mikusanyiko ya watu, hasa ya huduma za kijamii, kibiashara, kiuchumi, kiofisi yote yanachangia kusambaa maambukizi ya corona katika jamii.

Najua, bado kuna baadhi ya watu wamekuwa wagumu kuchukua tahadhari, hasa katika daladala, hususan kipengele cha idadi ya abiria ya kukaa kwenye viti imesisitizwa katika mwongozo, lakini makondakta na madereva wa magari hayo ni kama wanajali biashara zaidi kuliko mwongozo wa kudhibiti corona.

Kwa kuwa serikali inataka mwongozo huo uzingatiwe huku shughuli za kiuchumi na nyingine zikiendelea, basi ni vyema kila Mtanzania kwa nafasi yake akaona umuhimu huo kwa ajili ya usalama wa afya yake.

- **Wiki hii hatuna mwandishi wa siku zote wa safu hii, kwa udhuru uliojitokeza. Mhariri.**

BIASHARA

Ushirika mpya unavyokomboa uchumi wana - Shinyanga, Geita na pamba yao

•Mazao yanauzwa bei juu, kiwanda chafufuka

Na Shaban Njia, KAHAMA

VYAMA vya ushirika nchini hadi kufikia miaka ya 1990, vilionekana kunawiri kiuchumi, hata kubeba haiba ya baadhi ya nchi kuja kujifunza Tanzania, kuihusi namna ya kuviendesha.

Katika orodha ya vyama vigogo nyakati hizo, inajumuisha Chama Kikuu cha Ushirika Mkoa wa Kilimanjaro (KNCU), Chama Kikuu cha Ushirika Mkoa wa Mwanza (NYANZA), Chama Kikuu cha Ushirika Mkoa wa Kagera (BCU), Chama Kikuu cha Ushirika Mkoa wa Shinyanga (SHIRECU) na Chama Kikuu cha Ushirika Wilaya ya Kahama (KACU).

Hivyo, ni baadhi ya vyama vya ushirika vilivyoonekana kukua kwa kasi kipindi hicho, ikiwa ni zao la ubora katika wa uongozi wa vyama hivyo, kwa maslahi ya wakulima wake na hivyo kuwainua kiuchumi kupitia mazao waliyouza.

Mkoani Kagera, Chama Kikuu cha Ushirika (BCU) kilikuwa kikifanya kazi kwa karibu sana na wakulima wa ndizi, pamoja na wa Kahawa waliokuwapo katika maeneo hayo, huku mkoani Kilimanjaro.

Pia, Kanda ya Ziwa, KACU ilikuwa na wakulima wa Tumbaku na Pamba, kama ilivyo kwa SHIRECU.

Kuwapo kwa vyama hivyo, kulijenga uaminifu mkubwa kwa wakulima katika eneo husika, walioviamini vyama vyao wakuza mazao yao katika eneo hilo husika, hata ikaleta mabadiliko makubwa ya kiuchumi kwa wakulima.

MWANZO KUFILISIKA

Kadri siku zinavyosonga, vyama vya ushirika viliisha nguvu kutokana na viongozi wengi kutokuwa waadilifu, hata kuelekea hatua ya kufilisika.

Ulifika wakati viongozi wa vyama hivyo, nao walipata mwanya kujilimbikizia mali kupitia mazao yaliyolimwa na vyama husika vilididimia kwa kiasi kikubwa wakikosa uaminifu wa kuuza tena mazao yao kupitia ushirika.

Hata hivyo, serikali katika awamu iliyopita ikaanza tena kuona umuhimu wa kuufufua ushirika, ulioonekana kukosa nguvu baada ya wakulima kutosa imani na viongozi wake, waliokuwa wakijali nafsi zao.

Ni namna iliyosababisha baadhi ya vyama vya hivyo vya ushirika vikubwa na vingine vikiangukia madeni makubwa na ndio tatizo kubwa kwa vyama hivyo ikachukua nafasi.

Serikali baada ya kuona ushirika unaelekea kuanguka, mathalan mkoani Shinyanga na jirani yale Mkoa wa Geita, iliamua kuelekeza nguvu kufufua baadhi ya viwanda vya pamba vilivyokufa.

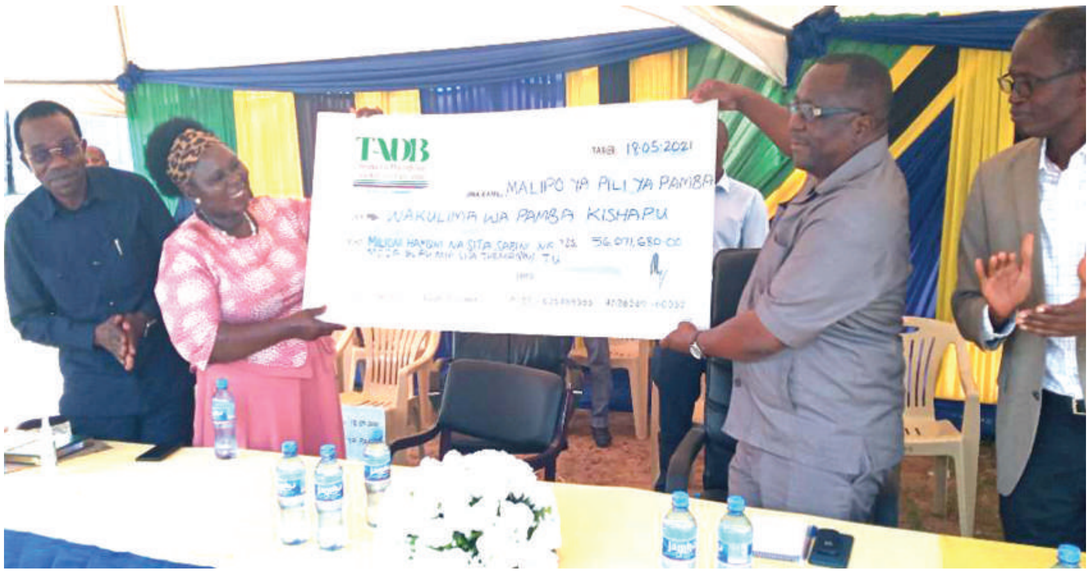

Mkuu wa Wilaya ya Kahama, Anamringi Macha, akiwa ameshika mfano wa malipo ya pili ya pamba kwa wakulima wa Wilayani Kishapu. Kulia ni Mkuu wa Wilaya ya Kishapu, Nyamaganga Taraba na kushoto Mkurugenzi wa Bodi ya Pamba Tanzania, Michael Ntunga.

Marejeo hai ni katika Kiwanda cha kuchakata Pamba cha KACU cha mjini Kahama na MBCU kilichohudumia wakulima wa Wilaya za Mbogwe na Bukombe, mkoani Geita.

MWENYEKITI KACU

Emmanuel Charahani, Mwenyekiti wa Chama Kikuu cha Ushirika Wilayani Kahama (KACU), anasema chama hicho kwa sasa kimejidhatiti kuhakikisha kinarudia zama zake, kwa kununua pamba za wakulima na kisha wanazichakata.

Anasema, KACU ilichaguliwa kama eneo la majaribio kwa ajili ya kuunua pamba na mbegu kutoka kwa wakulima, inaichambua katika kiwanda chao kilichopo katika ofisi zake, Mhongolo, katika Manispaa ya Kahama.

Anasema, kiwanda hicho kilisimamisha uzalishaji kwa muda mrefu tangu mwaka 2013, sasa serikali ndio imeamua kufufua viwanda vya ushirika na ndipo kiwanda hicho kikachaguliwa kuwa eneo la mfano wa majaribio kwa msimu wa mwaka 2019/2020.

Anasema katika ufufuaji huo, KACU ilikopa Sh. bilioni 4.6 kutoka Benki ya Maendeleo ya Kilimo (TADB) na katika fedha hizo, walitumia Sh. bilioni 3.1 kwa ajili ya kukarabati mitambo na majengo, pia gharama za ununuzi na uchakataji pamba.

Charahani anasema, kwa masimu wa mwaka 2019/2020 wamefanikiwa kununua kilo za pamba milioni 2.2, mbegu zenye thamani ya Sh. bilioni 2.049, kutoka kwa wakulima wa Halmashuri za Ushetu, Msalala, Kahama Mji, Nyang'wale na Kishapu.

Anaendelea kusema kuwa jumla ya kilo milioni moja za mbegu zenye thamani ya Sh. milioni 550 ziliuzwa kwa kampuni na kilo 311,200 zenye thamani ya Sh. milioni 171.1 ziliuzwa kwa Bodi ya Pamba, jumla ya na kufanya jumla ya mauzo ya mbegu kuwa Sh.Milioni 721.1.

Charahani anasema kuwa, ushirika huo ulilipa fedha zote kwa benki TADB nakufanya KACU kumaliza deni kwa asilimia 100.

MAFANIKIO/CHANGAMOTO

Kuhusu mafanikio ya chama, Charahani anasema wamekarabati na kufufua shughuli za kiwanda zilizokuwa zimesimama kwa miaka saba.

Pia, ni hatua iliioinua bei ya pamba kutoka kwa mkulima, Sh.810 iliyolipwa na kampuni binafsi, hadi kufikia Sh. 920 za sasa.

Anasema, kuna baadhi ya changamoto zilizojitokeza ni pamoja na uchache wa mbegu ya pamba iliyozalishwa hasa wilayani Kahama anaongeza, ni hali inayotokana na kuwapo mvua nyingi katika, kuzidi mahitaji ya zao pamba shambani.

Charahani anasema, kutokana na hali nzuri ya uzalishaji wa kiwanda hicho mali ya ushirika, imeweza chake imesababisha chama hicho kutoa malipo ya pili kama bonasi kwa wakulima wake Sh. milioni 90.9 waliogawiwa wakulima katika Halmashauri za Ushetu. Kishapu, Kahama Manispaa, za Mslala na Nyang'wale, mkoani Geita.

Mwenyekiti wa Chama Kikuu cha Ushirika Kahama (KACU), Emmanuel Charahani, akizungumza kabla ya kukabidhi malipo ya pili kwa wakulima wa zao la pamba kutoka halmashauri za Ushetu, Msalala, Nyang'hwale na Kishapu. P**ICHA ZOTE: SHABAN NJIA.**

MKAGUZI MKUU

Mkaguzi Mkuu wa Vyama vya ushirika Mkoa wa Shinyanga Lodrick Kilemile anasema kuwa, Chama cha KACU kimekuwa kikifanya kazi zake vizuri na kwamba kutoa malipo ya pili kama Bonas kwa wakulima wake ni jambo la kuigwa na vyama vingine kwani haijawahi tokea.

Anasema ushirika zamani ulikuwa na sura ya 'kunufaisha matumbo ya watu' hali ambayo kwa sasa ina mabadiliko makubwa, kwani mkulima sasa anaona faida ya kuwapo chombo hicho.

Kilemile anasema busara ya kimenejimenti ni kwamba, inapaswa kuwaeleza mapato na matumizi wakulima katika katika maeneo ili wanachama hao kuwa na imani na ushirika wao.

DC NA BODI PAMBA

Michael Ntunga, ni Mkurugenzi wa Bodi ya Pamba nchini, anashauri ni bora kujiunga na vyama vya ushirika ili kuongeza mnyororo wa thamani wa pamba yao wanayouza katika vyama vya ushirika,

Anasema kuna wakulima wameuza pamba yao katika vyama vya ushirika, lakini wao binafsi hawapo katika unachama wa ushirika, hali ambayo kwa sasa inapaswa kubadilika wajiunga katika vikundi hivyo cha uchumi na maendeleo.

Mkuu wa Wilaya ya Kishapu, Nyamaganda Taraba, anasema Wilaya ya Kishapu ni sehemu isiyo na viwanda katika Mkoa wa Shinyanga na anamuomba Mwenyekiti wa KACU kuona umuhimu wa kuanzisha kiwanda cha kuchakata pamba mahali hapo, ili kuinua uchumi wao.

Anapasifu kuwa pana miundombinu bora ya barabara, hali ya hewa nzuri inayofaa kilimo cha pamba na anaongeza kwamba wakati umefika sasa kwa Wilaya ya Kishapu kubadilika kupitia zao hilo, ambalo ndilo dhahabu nyeupe ya Kanda ya Ziwa.

TANGAZO

BANK OF BARODA (TANZANIA) LTD.

Imetolewa chini ya kanuni ya 7 na ya 8 ya Kanuni za Mabenki na Taasisi za Fedha (Uonyeshaji ya Mwaka 2014)

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30.06.2021

(Kiasi kwa shilingi milion)

		ROBO MWAKA YA SASA 30.06.2021	ROBO MWAKA ILIYOPITA 31.03.2021
A.	**MALI**		
1	Fedha Taslimu	4,414	3,649
2	Salio Katika Benki Kuu ya Tanzania	15,115	16,455
3	Uwekezaji katika Amana za Serikali	18,373	19,491
4	Salio Katika Benki Nyingine na Taasisi za Fedha	43,921	33,415
5	Hundi na Mihamala ya Kushughulikiwa	7	10
6	Miamala Baina ya Matawi	-	-
7	Bili Zilizoafikiwa	-	-
8	Dhima za Wateja Zilizokubalika	-	-
9	Mikopo iliyotolewa kwa Benki Nyingine	-	-
10	Uwekezaji Katika Amana Nyingine	-	-
11	Mikopo Halisi Iliyopo	122,575	124,502
12	Mali Nyingine	5,379	4,974
13	Uwekezaji wa Hisa	-	-
14	Akaunti za udhamini	-	-
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa	2,120	2,176
16	**Jumla ya Mali**	**211,904**	**204,672**
B.	**DHIMA**		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisi za Fedha	23,011	23,007
18	Amana za Wateja	137,808	133,512
19	Dhamana ya Malipo kwa Fedha Taslimu	-	-
20	Amana Maalumu	-	-
21	Maagizo ya Malipo/Fedha za Kuhamisha	-	-
22	Hundi na Hawala za Kibenki Zilizotolewa	77	81
23	Limbikizo la Kodi na Gharama Zitakazolipwa	66	86
24	Dhima la Tozo kwa Ajili ya Usuluhishi Baina ya Benki na Mteja	-	-
25	Mihamala Isiyoshughulikiwa Baina ya Matawi	-	-
26	Mapato yaliyoingia ya Kipindi Kijacho na Tozo Nyingine Zitakazolipwa Baadae	39	39
27	Dhima Nyingine	6,473	3,132
28	Madeni	-	-
29	**JUMLA YA DHIMA**	**167,474**	**159,857**
30	**MALI/(DHIMA) HALISI (16 kutoa 29)**	**44,430**	**44,815**
C.	**FEDHA ZA WANAHISA**		
31	Mtaji wa Hisa Uliolipwa	10,000	10,000
32	Akiba ya Mtaji	-	-
33	Mapato Yaliyobakizwa	33,127	32,642
34	Faida (Hasara) ya Kipindi Husika	1,046	1,051
35	Akaunti Nyingine za Mtaji	257	1,121
36	Stahiki ya Wenyehisa Chache	-	-
37	**JUMLA YA FEDHA ZA WANAHISA**	**44,430**	**44,814**
38	Dhima zisizo Dhahiri	19,508	20,947
39	Mikopo Chechefu	1,667	2,738
40	Tengo kwa Ajili ya Mikopo Chechefu	729	1,364
41	Mali Nyingine Chechefu	-	-
D	**BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA**		
(i)	Uwiano wa Fedha za Wanahisa na Jumla ya Mali	21%	22%
(ii)	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo Ghafi	1%	2%
(iii)	Uwiano wa Mikopo Ghafi na Jumla ya Amana	77%	80%
(iv)	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali	58%	61%
(v)	Uwiano wa Mali Zinazozalisha na Jumla ya Mali	87%	87%
(vi)	Ongezeko la Amana	3%	-5%
(vii	Ongezeko la Mali	4%	-3%

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNI 2021

(Kiasi kwa shilingi milion)

		ROBO YA MWAKA SASA 30.06.2021	ROBO YA MWAKA LINGANISHI 30.06.2020	LIMBIKIZO LA MWAKA WA SASA 30.06.2021	LIMBIKIZO LA MWAKA LINGANISHI 30.06.2020
1	Mapato ya Riba	3,946	3,723	7,754	7,455
2	Gharama za Riba	1,467	1,276	2,827	2,565
3	**Mapato halisi ya Riba (1 kutoa 2)**	**2,479**	**2,447**	**4,927**	**4,890**
4	Madeni Viza yaliyofutwa	756	-	811	34
5	Punguzo/Ongezeko la tengo katika Mikopo	218	199	504	473
6	**Mapato yasiyo ya Riba:**	**342**	**463**	**863**	**755**
	6.1 Faida/Hasara zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni	114	102	229	207
	6.2 Ada na Kamisheni	228	355	633	541
	6.3 Gawio	-	-	-	-
	6.4 Mapato Mengine	0	6	0	7
7	**Gharama Zisizo na Riba:**	**1,487**	**1,123**	**2,697**	**2,329**
	7.1 Mishahara na Mafao	621	541	1,157	1,084
	7.2 Ada na Kamisheni	195	(25)	210	80
	7.3 Gharama Nyingine	671	607	1,330	1,165
	7.4 Other Provision	-	-	-	-
8	**Faida/(Hasara) ya Uendeshaji**	**361**	**1,588**	**1,778**	**2,809**
9	Tengo la Kodi ya Mapato	366	366	732	567
10	**Faida/(Hasara) ya Halisi Baada ya Kodi ya Mapato**	**(5)**	**1,222**	**1,046**	**2,242**
11	**Mapato Mengine Yaliyojumuishwa (bainishi)**	-	-	-	-
12	**Jumla ya Faida (Hasara) iliyojumuishwa kwa mwaka**	**(5)**	**1,222**	**1,046**	**2,242**
13	Idadi ya Waajiriwa	**50**	**48**	**50**	**48**
14	Mapato kwa Hisa	(0)	122	105	224
15	**Idadi ya Matawi**	4	**4**	**4**	**4**
	BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI				
(i)	Uwiano wa Faida Kabla ya Kodi na Wastani wa Mali	-0.01%	2.73%	1.01%	2.50%
(ii)	Uwiano wa Faida baada ya Kodi na Wastani wa Fedha za Wanahisa	-0.04%	11.70%	4.63%	10.92%
(iii)	Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya Riba na Mapato Ghafi	52.71%	38.44%	46.58%	41.17%
(iv)	Uwiano wa Mapato Halisi ya Riba na Wastani wa Mali Zinazozalisha	5.40%	6.37%	5.48%	6.31%

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO ILIYOISHIA 30.06.2021

(Kiasi kwa shilingi milion)

		ROBO YA MWAKA YA SASA	ROBO YA MWAKA ILIYOPITA	LIMBIKIZO LA MWAKA WA SASA	LIMBIKIZO LA MWAKA LINGANISHI
		30.06.2021	31.03.2021	30.06.2021	30.06.2020
I	Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uendeshaji				
	Mapato/(Hasara) Halisi	361	1,417	1,778	2,809
	Marekebisho kwa ajili ya:				
	-Hasara katika Mali	319	374	693	562
	-Prior Period Adjustment	(380)	609	229	326
	-Badiliko Halisi Katika Mikopo	1,708	7,959	9,667	10,822
	-Faida/Hasara kwenye Mauzo ya Mali	-	-	-	-
	-Mabadiliko Halisi Katika Amana	4,296	(7,154)	(2,858)	(21,877)
	-Mabadiliko Halisi Katika Amana za Muda Mfupi zilizoafikiwa	-	-	-	-
	-Mabadiliko Halisi Katika Dhima Nyingine	3,320	(1,506)	1,814	9,322
	-Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	(402)	(929)	(1,742)	1,868
	-Kodi Iliyolipwa	(366)	(366)	(732)	(567)
	-Mengineyo (Bainisha)	(176)	(412)	(176)	(912)
	Fedha Halisi zilizotolewa(tumika) kwa Shughuli za Uendeshaji	**8,681**	**(8)**	**8,673**	**2,352**
II	Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uwekezaji:				
	-Gawio Lililopokewa	-	-	-	-
	-Ununuzi wa Mali za Kudumu	(45)	-	(45)	(17)
	-Mapato Kutokana na Mauzo ya Mali za Kudumu	-	-	-	-
	-Ununuzi wa Amana zisizoshughulikiwa na Mawakala	1,118	789	1,907	288
	-Mapato Kutokana na Mauzo ya Amana zisizoshughulikiwa na Mawakala	-	-	-	-
	-Mengineyo (ainisha)	-	-	-	-
	Fedha Halisi Zilizotolewa(zilizotumika) kwa Shughuli za Uwekezaji	**1,073**	**789**	**1,862**	**271**
III	Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli Kifedha:				
	-Ulipaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	-Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	-Mapato Kutokana na Utoaji wa Mtaji wa Hisa	-	-	-	-
	-Gawio Lililolipwa kwa Fedha Tasilimu	-	-	-	-
	-Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine	-	-	-	-
	-Mengineyo (Bainisha)	-	-	-	-
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) Kwa Shughuli za Kifedha	**-**	**-**	**-**	**-**
IV	Fedha tasilimu na Mali Zinazofanana na Fedha Tasilimu:				
	-Ongezeko/ punguzo Halisi Katika Fedha Tasilimu na Mali Zinazofanana na Fedha Tasilimu	**9,754**	**781**	**10,535**	**2,623**
	-Fedha Tasilimu na Mali zinazofanana na Fedha Tasilimu Mwanzoni mwa Robo/Mwaka	40,248	39,466	39,466	45,898
	-Fedha Tasilimu na Mali zinazofanana na Fedha Tasilimu Mwanzoni mwa Robo/Mwaka	**50,002**	**40,248**	**50,002**	**48,521**

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KILICHOISHIA 30.06.2021

	Mtaji wa Hisa	Malipo Juu ya Bei ya Hisa	Mapato yaliyo Bakizwa	Ziada ya Kisheria	Tengo la Ziada ya Jumla	Mengineya (Bainisha)	Jumla
MWAKA WA SASA							
Salio la Mwanzo wa Mwaka	**10,000**	**-**	**32,235**	**672**	**-**	**249**	**43,155**
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	-	1,046	-	-	-	1,046
Mapato Mengineyo yaliyojumuishwa	-	-	-	-	-	-	-
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio Lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	664	(664)	-	-	-
Tengo la ziada ya Jumla	-	-	-	-	-	-	-
Mengineyo	-	-	229	-	-	-	229
Salio la Mwisho wa Mwaka	**10,000**	**-**	**34,174**	**8**	**-**	**249**	**44,430**
MWAKA ULIOPITA							
Salio la Mwanzo wa Mwaka	10,000	-	28,381	775	-	249	39,404
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	-	3,627	-	-	-	3,627
Mapato Mengineyo yaliyojumuishwa	-	-	-	-	-	-	-
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio Lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	103	(103)	-	-	-
Tengo la ziada ya Jumla	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Uthaminishaji wa mali zisizohamishika						-	-
Mengineyo	-	-	124	-	-	-	124
Salio la Mwisho wa Mwaka	**10,000**	**-**	**32,235**	**672**	**-**	**249**	**43,155**

BAADHI YA MAELEKEZO KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30.06.2021

Katika Kuandaa taarifa hizi za fedha, sera za uandaaji ni zilezile zilizotumika wakati wa uandaaji wa Taarifa za Fedha zilizokaguliwa za Mwaka uliopita. (Mabadiliko katika sera za uandaaji wa taarifa za fedha katika kipindi cha robo mwaka ya /mwaka wa sasa, yaelezwe kwa mujibu wa ISA 34 na ISA 8)

Jina na Cheo	Saini	Tarehe
Rajendra Sadashiv Mohrir (Mkurugenzi Mtendaji)		15th July, 2021
Deogratias Edward Ndushi Mkuu wa Fedha		15th July, 2021
Mwita Mohamed Mwita (Mkaguzi wa Ndani)		15th July, 2021

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunathibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na viwango vya Kimataifa vya Uwasirishaji wa Taarifa za Fedha na matakwa ya Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya Mwaka 2006, na zinaonesha hali halisi.

Jina na Cheo	Saini	Tarehe
Dkt. Proches Meshili Kiwango Ngatuni		15th July, 2021
Dkt. Imanueli Daniel Mnzava		15th July, 2021

BENKI YA STANBIC TANZANIA

UONESHAJI WA TAARIFA ZA FEDHA KWA UMMA

Imetolewa chini ya kanuni ya 7 na ya 8 ya Kanuni za Mabenki na Taasisi za Fedha (Uoneshaji) ya Mwaka 2014

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30 JUNI 2021

(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo Mwaka ya /Mwaka wa sasa	Robo Mwaka/Mwaka uliopita
		30-Jun-21	31-Mar-21
	A. MALI		
1	Fedha Taslimu	22,657	20,102
2	Salio Katika Benki Kuu ya Tanzania	257,939	90,800
3	Uwekezaji Katika Amana za Serikali	222,409	231,252
4	Salio Katika Benki Nyingine na Taasisi za Fedha	42,414	74,923
5	Hundi na Miamala ya Kushughulikiwa	- 941	- 1,371
6	Miamala Baina ya Matawi	-	-
7	Bili Zilizoafikiwa	-	-
8	Dhima za Wateja Zilizokubalika	39,512	50,456
9	Mikopo Iliyotolewa kwa Benki Nyingine	293,865	246,686
10	Uwekezaji Katika Amana Nyingine	-	-
11	Mikopo Halisi Iliyopo	966,363	950,936
12	Mali Nyingine	71,193	74,818
13	Uwekezaji wa Hisa	-	-
14	Akaunti za udhamini	-	-
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa	47,173	49,442
16	**JUMLA YA MALI**	**1,962,584**	**1,788,044**
	B. DHIMA		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisi za Fedha	240,686	254,534
18	Amana za Wateja	1,238,059	1,027,657
19	Dhamana ya Malipo kwa Fedha Taslimu	-	-
20	Amana Maalumu	18,090	28,979
21	Maagizo ya Malipo/Fedha za Kuhamisha	1,556	53
22	Hundi na Hawala za Kibenki Zilizotolewa	26	26
23	Limbiko la Kodi na Gharama Zitakazolipwa	73,131	69,712
24	Dhima la Tozo kwa Ajili ya Usuluhishi Baina ya Benki na Mteja	39,512	50,456
25	Miamala Isiyoshughulikiwa Baina ya Matawi	-	-
26	Mapato yaliyoingia ya Kipindi Kijacho na Tozo Nyingine Zitakazolipwa Baadae	4,571	4,580
27	Dhima Nyingine	27,045	28,055
28	Madeni	18,580	18,745
29	**JUMLA YA DHIMA**	**1,661,257**	**1,482,795**
30	**MALI/(DHIMA) HALISI (16 kutoa 29)**	**301,327**	**305,249**
	C. FEDHA ZA WANAHISA		
31	Mtaji wa Hisa Uliolipwa	8,400	8,400
32	Akiba ya Mtaji	112,396	112,396
33	Mapato Yaliyobakizwa	183,324	183,324
34	Faida (Hasara) ya Kipindi Husika	- 4,689	- 858
35	Akaunti Nyingine za Mtaji	1,895	1,986
36	Stahiki ya Wenyehisa Chache	-	-
37	**JUMLA YA FEDHA ZA WANAHISA**	**301,327**	**305,249**
38	Dhima Zisizo Dhahiri	418,065	524,763
39	Mikopo Chechefu	70,485	70,120
40	Tengo kwa Ajili ya Mikopo Chechefu	73,040	65,854
41	Mali Nyingine Chechefu	-	-
	D. BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA		
(i)	Uwiano wa Fedha za Wanahisa na Jumla ya Mali	15.4%	17.1%
(ii)	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo Ghafi	6.7%	6.9%
(iii)	Uwiano wa Mikopo Ghafi na Jumla ya Amana	80.2%	91.8%
(iv)	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali Halisi	55.0%	59.7%
(v)	Uwiano wa Mali Zinazozalisha na Jumla ya Mali	77.6%	82.7%
(vi)	Ongezeko la Amana	18.9%	2.7%
(vii)	Ongezeko la Mali	9.8%	0.7%

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNI 2021

(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo ya Mwaka sasa	Robo ya mwaka Linganishi (Mwaka Uliopita)	Limbikizo la Mwaka wa sasa	Limbikizo la Mwaka Linganishi
	TAARIFA	30-Jun-21	30-Jun-20	30-Jun-21	30-Jun-20
1	Mapato ya Riba	30,279	40,818	59,549	73,130
2	Gharama za Riba	4,951	6,875	9,862	13,167
3	**Mapato Halisi ya Riba (1kutoa 2)**	**25,329**	**33,943**	**49,687**	**59,964**
4	Madeni Viza Yaliyofutwa	-	-	-	-
5	Punguzo/Ongezeko la tengo katika Mikopo	12,476	- 14,655	18,624	- 11,352
	Mapato baada ya tengo katika mikopo	12,852	48,598	31,062	71,316
6	**Mapato Yasiyo ya Riba**	**12,687**	**12,245**	**24,733**	**23,508**
	6.1 Faida /(Hasara) Zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni	6,922	7,466	13,323	13,191
	6.2 Ada na Kamisheni	5,716	4,755	11,266	10,292
	6.3 Gawio	-	-	-	-
	6.4 Mapato Mengine	49	24	144	26
7	**Gharama Zisizo za Riba**	**30,138**	**30,461**	**61,033**	**60,285**
	7.1 Mishahara na Mafao	16,028	14,591	31,581	29,178
	7.2 Ada na Kamisheni	3,652	3,924	7,027	8,160
	7.3 Gharama Nyingine	10,458	11,946	22,425	22,947
8	**Faida /(Hasara) ya Uendeshaji**	**- 4,599**	**30,382**	**- 5,238**	**34,539**
9	Tengo la Kodi ya Mapato	- 768	9,957	- 549	11,410
10	**Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato**	**- 3,831**	**20,425**	**- 4,689**	**23,129**
11	**Mapato Mengine Yaliyojumuishwa (bainisha)**	-	-	-	-
	i) Mabadiliko ya thamani katika amana zinazouzika	- 118	-	- 498	-
	ii) Kodi ya mabadiliko ya thamani katika amana zinazouzika	35	-	142	-
12	**Jumla ya Faida (Hasara) iliyojumuishwa kwa mwaka**	**- 3,914**	**20,425**	**- 5,044**	**23,129**
13	Idadi ya Waajiriwa	515	528	515	528
14	Mapato kwa Hisa	- 0.5	2	- 0.6	3
15	Idadi ya Matawi	13	13	13	13
	BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI				
(i)	Uwiano wa Faida Kabla ya Kodi na Wastani wa Mali	-0.2%	1.1%	-0.3%	1.3%
(ii)	Uwiano wa Faida baada ya Kodi na Wastani wa Fedha za Wanahisa	-1.3%	7.0%	-1.5%	7.9%
(iii)	Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya Riba na Mapato Ghafi	79.3%	57.4%	82.0%	62.4%
(iv)	Uwiano wa Mapato Halisi ya Riba na Wastani wa Mali Zinazozalisha	1.7%	2.2%	3.2%	3.9%

Tarakimu za wastani zitakokotolewa kwa kujumlisha salio la mwisho kwa miezi inayohusika katika kipindi na kugawanya kwa idadi ya miezi katika kipindi hicho

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO/MWAKA ULIOISHIA 30 JUNI 2021

(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo Mwaka ya sasa	Robo Mwaka iliyopita	Limbikizo la Mwaka wa sasa	Limbikizo la Mwaka Linganishi (Mwaka Uliopita)
	TAARIFA	30-Jun-21	31-Mar-21	30-Jun-21	30-Jun-20
I:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uendeshaji:**				
	Mapato/(Hasara) Halisi	**- 3,831**	**- 858**	**- 4,689**	23,129
	Marekebisho kwa Ajili ya:	-	-	-	-
	- Hasara Katika Mali	3,121	3,189	6,310	6,431
	- Badiliko Halisi Katika Mikopo	- 4,482	- 18,037	- 22,519	- 56,854
	- Faida/Hasara Kwenye Mauzo ya Mali	49	87	136	10
	- Mabadiliko Halisi Katika Amana	174,722	12,908	187,629	171,059
	- Mabadiliko Halisi Katika Amana za Muda Mfupi Zilizoafikiwa	8,751	- 43,469	- 34,718	- 3,382
	- Mabadiliko Halisi Katika Dhima Nyingine	5,359	3,668	9,028	21,877
	-Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	- 3,559	2,260	- 1,299.07	- 28,526
	- Kodi Iliyolipwa	- 1,455	- 2,951	- 4,407	- 6,021
	- Mengineyo (bainisha)	- 10,868	1,116	- 9,752	- 2,737
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za uendeshaji	**167,807**	**- 42,088**	**125,720**	**124,987**
II:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uwekezaji:**	-	-	-	-
	Gawio Lililopokewa	-	-	-	-
	Ununuzi wa Mali za Kudumu	- 622	- 495	- 1,117	- 1,312
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Mali za Kudumu	45	71	116	42
	Ununuzi wa Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	-	-	-	-
	Mengineyo (bainisha)	-	-	-	-
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) kwa Shughuli za Uwekezaji	**- 576**	**- 424**	**- 1,001**	**- 1,270**
III:	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Kifedha:**				
	Ulipaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni ya Muda Mrefu	-	-	-	-
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Mtaji wa Hisa	-	- 0	- 0	-
	Gawio Lililolipwa kwa Fedha Taslimu	-	-	-	-
	Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine	- 165	226	61	212
	Mengineyo (bainisha)	0	- 0	0	142
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) kwa Shughuli za Kifedha	- 164	225	61	354
IV:	**Fedha Taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu:**				
	Ongezeko / Punguzo Halisi Katika Fedha taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu	167,067	- 42,286	124,780	124,071
	Fedha na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu Mwanzoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	384,098	426,384	426,384	374,534
	Fedha na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu Mwishoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	551,164	384,098	551,164	498,606

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30 JUNI 2021

(Kiasi kwa shilingi milioni)

	Mtaji wa Hisa	Malipo juu ya bei ya hisa	Mapato Yaliyobakizwa	Ziada ya Kisheria	Tengo la Ziada ya Jumla	Mabadiliko thamani katika amana zinazouzika	Jumla
1 Mwaka wa sasa							
Salio la mwanzo wa mwaka	8,400	112,396	183,324	-	- 0	2,251	306,372
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	-	- 4,689	-	-	-	- 4,689
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	-	-	-	- 356	- 356
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	-	-	-	-	-
Tengo la Ziada ya Jumla	-	-	-	-	-	-	-
Mengineyo	-	-	-	-	-	-	-
Salio la mwisho wa mwaka	**8,400**	**112,396**	**178,635**	-	**- 0**	**1,896**	**301,328**
2 Mwaka Uliopita							
Salio la mwanzo wa mwaka	8,400	112,396	146,538	18,197	- 0	2,769	288,301
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	-	-	18,588	-	-	-	18,588
Mapato mengine yaliyojumuishwa	-	-	-	-	-	77	77
Miamala na wanahisa	-	-	-	-	-	-	-
Gawio lililolipwa	-	-	-	-	-	-	-
Ziada ya Kisheria	-	-	-	-	-	-	-
Tengo la Ziada ya Jumla	-	-	18,197	- 18,197	-	-	-
Mengineyo	-	-	-	-	-	- 595	- 595
Salio la mwisho wa mwaka	**8,400**	**112,396**	**183,324**	-	**- 0**	**2,251**	**306,372**

BAADHI YA MAELEZO KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNI 2021

BAADHI YA MAELEZO

Kwa robo ya mwaka inayoishia 30 Juni 2021, bank imetozwa faini Shilingi millioni 2 kwasababu ya kuchelewesha na makosa kwenye taarifa za kwenda Benki kuu

Katika kuanda taarifa za hizi za fedha, sera za uandaaji ni zilizile zilizotumika wakati wa uandaaji wa Taarifa za Fedha zilizokaguliwa za mwaka uliopita

Jina na Cheo	***Saini***	***Tarehe***
Kevin Wingfield **(Ofisa Mtendaji Mkuu)**		27-Jul-21
Lydia Kokugonza **(Mkuu wa Fedha)**		27-Jul-21
Jonathan Ngoma **(Mkaguzi Mkuu wa Ndani)**		27-Jul-21

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunathibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha na matakwa ya Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006, na zinaonesha hali halisi.

Jina	***Saini***	***Tarehe***
1. Prof. Mark Mwandosya **(Mwenyekiti wa bodi)**		27-Jul-21
2. Nada Margwe **(Mjumbe wa bodi)**		27-Jul-21

TANGAZO

STANBIC BANK TANZANIA LIMITED

DISCLOSURE MADE UNDER REGULATION 11 OF THE BANKING AND FINANCIAL INSTITUTIONS (DISCLOSURES) REGULATION, 2015

MINIMUM DISCLOSURE OF BANK CHARGES AND FEES (GHARAMA ZA HUDUMA ZETU)

No.	Item/Transaction	Charges/Fees TZS	USD
1.0	**Current Accounts**		
a)	Required Minimum balance	0	0
b)	Monthly Service/Management Uhuru Banking	FREE	FREE
c)	Monthly Service/Management Private banking PAYT	29,500	17.70
d)	Monthly Service/Management Fees Private banking Bundle	53,100	31.86
e)	Monthly Service/Management Fees Biashara Direct segment	15,000.01	10.62
g)	Monthly Service/Management Fees SME banking segment	35,400	21.24
h)	Monthly Service/Management Fees Commercial banking segment	64,900	38.94
i)	Monthly Service/Management Fees Non commercial Entities	FREE	FREE
j)	Monthly Service/Management Fees Corparate Banking	48,000	20.00
k)	Over the counter withdrawal fee(per segment and price option)	TZS 4 088 for amounts below 20M, 0.15% of value for amount above 20M max 125,000	For FCY withdrawals - 1% min 8
l)	ATM withdrawal fee own ATM	950.01	0.96
m)	ATM withdrawal fee other banks (local)	1,000 - 400,000 =2,800 400,001-above=4,000	1,000 - 400,000 =2.8 400,001-above=4
n)	ATM withdrawal fee *International*	8,000.01	TZS EQV
o)	ATM Mini Statement	900.01	0.91
p)	Interim Statement per page	5,000	5.00
q)	Periodic schedule statement	FREE	FREE
r)	Issue of cheque book	450 per leaf	0.46 per leaf
s)	Returned updaid Cheque(insuficient fund)	100,000.01	100.01
t)	Cheque payment to other bank	950.01	0.96
u)	Counter Cheque	15,000	15.00
v)	Stop Payment	FREE	FREE
aa)	Salary processing to staff banking with other bank(EFT)	5,000	5.00
ab)	Salary processing to staff banking with other bank(TISS)	10,000	Equivalent of 10 000
ac)	Standing Order to 3rd partywithin stanbic	FREE	FREE
ad)	Standing Order to other banks local	40,000.01	40.00
ae)	Standing Order own account	FREE	FREE
af)	Balance enquiry (Over the counter)	1,000	1.00
ag)	ATM card issuance	FREE	FREE
ah)	ATM card replacement/Renewal	25,000	25.00
ai)	Unarranged Overdraft	100,000	60.00
aj)	Overdrawn Account interest charge	36%	21%
ak)	Interbank Transfer Normal	5,000	5.00
al)	Interbank Transfer Express (TISS)	10,000	Equivalent of 10 000
am)	Interbank Transfer with stanbic	5,000	5.00
an)	Bill Payments through non branch channels(E channel)	FREE	FREE
ao)	Deposit fee	FREE	FREE
2.0	**Savings Accounts**		
a)	Required minimum opening balance	50,000	100.00
b)	Monthly service fee (if balance breach minimum balance required)	2,000	1.18
c)	Interim statement	FREE	FREE
d)	Account closure	FREE	FREE
3.0	**Electronic banking**		
a)	Internet banking monthly fee	FREE	FREE
b)	Internet transfers within own accounts STB	FREE	FREE
c)	Internet transfers 3rd party transfer STB	FREE	FREE
d)	Internet transfers other banks normal(EFT)	2,000.01	2.01
e)	Internet transfers other banks express(TISS)	8,000.01	Equivalent of 8 000.01
g)	Bank to wallet	0-10,000 = 850 10,001-50,000 = 3,100 50,001-100,000 = 4,000 100,001-200,000 = 4,500 200,001-300,000 = 5,300.01 300,001-500,000 = 5,900 500,001-1,000,000 = 7,500 1,000,001-2,000,000 = 9,500	N/A
h)	Balance and statement	FREE	FREE
i)	Air time top up	FREE	FREE
j)	SMS Banking	FREE	FREE
k)	Till to bank	1.8% of the amount	1.8% of the amount

We, the undersigned have examined the above information and hereby declare that the information is true and correct to the best of our knowlwdge and information

Signed by:

Chief Executive Officer ....

Head, Consumer & High Net Worth Clients ....

Head, Corporate and Investment Banking ....

No.	Item/Transaction	Charges/Fees TZS	USD
4.0	**Foreign Exchange Transactions**		
a)	Purchase/Sale of TC's ttransactions over the counter	N/A	1.475% min 43.66
b)	Purchase of foreign cheque	1.18% of the amount min 100 000, Max 400 000	1.18% of the amount min 59, Max 236
c)	Telegraphic transfer Inward	N/A	$10
d)	Telegraphic transfer Outward	0.3%. Min $50, Max 150	0.3%. Min $50, Max 150
e)	TISS outward	10,000	10 000 Equivalent
f)	TISS inward	FREE	FREE
g)	Cancellation of TT/Recall of funds	N/A	$75
5.0	**Personal Loan**		
a)	Processing/ Arrangement/ Appraisal fee		
	(i) Personal Loans	2.00%	2.00%
	(ii) Overdrafts	2% of the facility min 100 000.	2% of the facility min $100
	(iii) Mortgage Finance	1.18%	1.18%
	(iv) Asset Finance	1.18%	1.18%
b)	Early repayment	3.0%	3.0%
	Valuation fees	As per valuer	As per valuer
6.0	**Other Disclosures (Viambatanisho Vinginevyo)**		
	Base/Prime Lending Rate	21%	10%
	Maximu spread over Base/Prime lending rate	4.5%	2%
7.0	**Deposit Rate (*subject to change from time to time*)**		
	a) Fixed Deposits		
	TZS	**+1BN**	**+1M**
	1month	3.00%	1.20%
	3months	4.00%	1.60%
	6months	5.00%	1.80%
	9months	5.20%	2.20%
	12months	5.50%	2.50%
	b) Savings Account	3.00%	0.20%
	c) Current Account	Nil	Nil
8.0	**Trade Finance**		
	a) Letters of Credit/Guarantee		
	Establishment Fee - per quarter	Nil	1% on establishment per quarter and part thereoff min $300
	b) Documentary collection(clean bill)	Nil	$150

Stanbic Bank INAWEZEKANA™

MATANGAZO MCHANGANYIKO

OFISI ZA MATANGAZO MIKOCHENI INDUSTIAL AREA, PO.BOX 31042, DAR ES SALAAM. MOB: +255 - 0782253676

KUPOTEA KWA KADI YA GARI

CRECENT BONIFACE SEMBULI anatangaza kupotelewa na kadi ya GARI aina ya **AUDI A4** yenye namba za usajili **T 642 DLB.** Chasis No. **WAUZZZ8E24A199728**, Engine No. **ALTEAA900078** Yeyote atakayeiona atoe taarifa kituo cha polisi. Taarifa ya polisi: **KAT/MPA/RB/368599/2021.**

116381502

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

KATIKA MAHAKAMA YA RUFANI YA TANZANIA ILIYOPO DAR ES SALAAM

SHAURI LA MAOMBI YA MADAI NA. 551/01 YA 2017

HUSSEIN BAKARI KINGUYU...............MLETA MAOMBI

DHIDI YA

EDWARD MKWELELE.......................MJIBU MAOMBI

KWA: EDWARD MKWELELE - POPOTE ULIPO

Unajulishwa kwamba shauri la maombi ya madai tajwa hapo juu limepangwa kusikilizwa na mahakama hii hapa Dar es salaam tarehe 11/08/2021 saa tatu kamili asubuhi (3:00). Unapaswa kuhudhuria siku na tarehe iliyopangwa bila kukosa na endapo hutahudhuria wewe mwenyewe au mwakilishi wako anayetambulika kisheria basi maombi yatasikilizwa bila ya uwepo wako.

Imetolewa kwa amri yangu na chapa ya mahakama hii leo **tarehe 27/07/2021.**

E. G. MRANGU
NAIBU MSAJILI
MAHAKAMA YA RUFANI

116382302

KUPOTEA KWA KADI YA GARI

KIBO GUIDES (T) LTD ANATANGAZA KUPOTELEWA NA KADI YA GARI YENYE NAMBA ZA USAJILI **T 109 AVC** YEYOTE ATAKAYEIONA ATOE TAARIFA KITUO CHA POLISI: TAARIFA YA POLISI: **ARU/ARU/RB 334667/2021.**

AMUHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA MAHAKAMA

USIMAMIZI WA MIRATHI (S.M.M.1984 NYONGEZA) YA 5 KANUNI YA 2

Katika Mahakama ya Mwanzo MJINI MOROGORO

Usimamizi wa Mirathi NO.123/2021

Ombi la KILLO RASHID LUSEWA Kuteuliwa Msimamizi wa Mirathi ya Marehemu RASHID HASSAN LUSEWA

Watu wote wanaodai kuwa na uhusiano wowote na mirathi ya marehemu kuwa wanaalikwa kuja kuhudhuria shaurini mnamo tarehe 04/08/2021 kabla huyo mwambaji hajateuliwa kuwa msimamizi wa mirathi hiyo. Wosia wa marehemu huyo upo hapa mahakamani waweza kukaguliwa. Tarehe 28/07/2021

Tarehe 28/7/2021
Sahihi ya Hakimu
HAKIMU
MAHAKAMA YA MWANZO MJINI
MOROGORO

116381402

SHERIA YA UANDIKISHAJI WA ARDHI (SURA 334)

KUPOTEA KWA HATI YA KUMILIKI ARDHI.

MUOMBAJI: THOMAS NGOWI NGAWAIYA S.L.P 15858 DAR ES SALAAM

MMILIKI ALIYEANDIKISHWA: THOMAS ALOIS NGOWI WA S.L.P 774, IRINGA

ARDHI: KIWANJA NAMBA 340 KITALU 'Q' MWEMBETOGWA MANISPAA YA IRINGA

HATI NAMBA: 2171-DLR

TAARIFA IMETOLEWA: Kwamba Hati ya kumiliki ardhi iliyotajwa hapo juu imepotea na ninakusudia kutoa Hati mpya badala yake iwapo hakuna kipingamizi kwa muda wa mwezi mmoja tokea tarehe ya taarifa hii itakapotangazwa katika gazeti la Serikali.

HATI YA ASILI: Ikionekana, irudishwe kwa Msajili wa Hati Msaidizi, S.L.P 785 IRINGA.

Imesainiwa leo Iringa tarehe 22 Mwezi Julai, 2021

J.G.Mwenda
MSAJILI WA HATI MSAIDIZI
MKOA WA IRINGA

ASSISTANT REGISTRAR OF TITLES
MINISTRY OF LANDS, HOUSING AND HUMAN SETTLEMENTS DEVELOPMENT
P.O BOX:....................
IRINGA

WAUNGWANA AUCTION MART LTD
P. O. BOX 75965 DAR ES SALAAM
Mob: +255713077474, 0717023338

TANGAZO LA MNADA WA HADHARA

Kwa mamlaka tuliyopewa na **LETSHEGO BANK (T) LTD** tunauza kwa njia ya mnada wa hadhara shule ambayo ni mali za mdaiwa / mdhamini iliyowekwa kama dhamana ya mkopo ambapo mteja husika ameshindwa kulipa mkopo wake kwa mujibu wa mikataba husika. Mnada utafanyika kuanzia saa 4 asubuhi na kuendelea.

S/N	JINA LA MTEJA	JINA LA MDHAMINI	AINA YA DHAMANA	DHAMANA ILIPO	TAREHE YA MNADA
2.	ANGANILE ANDREW	ANGANILE ANDREW	SHULE PLOT N0.305 BLOCK D MBALIZI	MBALIZI NJIA YA KWENDA CHUNYA	02/08/2021

MASHARTI YA MNADA

- Ukaguzi unaruhusiwa mara usomapo gazeti hili
- Mnunuzi atalazimika kulipa malipo ya 25% ya fedha taslimu papo hapo na 75% kwa baada ya siku 14 toka siku ya mnada kufanyika na ukishindwa kulipa mnada utarudiwa na fedha ulizolipa hazitarudiwa
- Gharama zozote ikiwemo za kubadilisha taarifa za nyaraka za umiliki ni za mnunuzi.

Kwa mawasiliano
Waungwana auction mart limited
0713 077474/0658370615

WOTE MNAKARIBISHWA

OFISI ZA MATANGAZO MIKOCHENI INDUSTIAL AREA, PO.BOX 31042, DAR ES SALAAM. MOB:+255 - 0782253676

Kwa Habari Motomoto

usikose Gazeti lako

la Nipashe kila siku

Tupigie

0782253676

Nipashe
www.ippmedia.com
MWANGA WA JAMII

TAHADHARI: Wasomaji wanatakiwa kuuliza na kuchukua ushauri sahihi kabla ya kutuma fedha, au kuingia katika gharama yoyote kati yake na mtangazaji THE GUARDIAN LIMITED hawatahusika kwa malipo au manunuzi yoyote kati ya muuzaji na mnunuaji kwa matangazo yaliyochapishwa katika gazeti hili.

TANGAZO

CITIBANK TANZANIA LIMITED

Tanzu ya Citigroup, Kampuni iliyoshirikishwa nchini Marekani

Imetolewa chini ya kanuni ya 7 na ya 8 ya Kanuni za Mabenki na Taasisi za Fedha (Uoneshaji) ya Mwaka 2014

WARAKA MIZANIA KWA TAREHE 30 JUNI 2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo Mwaka ya /Mwaka wa sasa	Robo Mwaka/Mwaka uliopita
		30-Jun-21	31-Mac-21
A .	**MALI**		
1	Fedha Taslimu	8,434	4,263
2	Salio Katika Benki Kuu ya Tanzania	70,185	61,450
3	Uwekezaji Katika Amana za Serikali	175,478	172,473
4	Salio Katika Benki Nyingine na Taasisi za Fedha	92,834	82,594
5	Hundi na Miamala ya Kushughulikiwa	105	282
6	Miamala Baina ya Matawi	0	0
7	Bili Zilizoafikiwa	13,419	7,496
8	Dhima za Wateja Zilizokubalika	36,245	28,317
9	Mikopo Iliyotolewa kwa Benki Nyingine	192,471	368,708
10	Uwekezaji Katika Amana Nyingine	0	0
11	Mikopo Halisi Iliyopo	299,869	298,359
12	Mali Nyingine	9,528	13,431
13	Uwekezaji wa Hisa	0	0
14	Akaunti za udhamini	0	0
15	Mali Zisizohamishika, Mitambo na Vifaa	8,022	8,453
16	**JUMLA YA MALI**	**906,590**	**1,045,826**
B .	**DHIMA**		
17	Amana za Benki nyingine na Taasisi za Fedha	517	531
18	Amana za Wateja	735,670	866,462
19	Dhamana ya Malipo kwa Fedha Taslimu	0	0
20	Amana Maalumu	613	613
21	Maagizo ya Malipo/Fedha za Kuhamisha	0	0
22	Hundi na Hawala za Kibenki Zilizotolewa	2,394	2,398
23	Limbiko la Kodi na Gharama Zitakazolipwa	2,062	2,855
24	Dhima la Tozo kwa Ajili ya Usuluhishi Baina ya Benki na Mteja	36,248	27,106
25	Miamala Isiyoshughulikiwa Baina ya Matawi	0	0
26	Mapato yaliyoingia ya Kipindi Kijacho na Tozo Nyingine	660	714
27	Dhima Nyingine	25,833	25,326
28	Madeni	5,000	25,000
29	**JUMLA YA DHIMA**	**808,997**	**951,005**
30	**MALI/(DHIMA) HALISI**	**97,593**	**94,821**
C .	**FEDHA ZA WANAHISA**		
31	- Mtaji wa Hisa Uliolipwa	9,660	9,660
32	- Akiba ya Mtaji	0	0
33	- Mapato Yaliyobakizwa	82,125	81,403
34	- Faida (Hasara) ya Kipindi Husika	3,790	1,771
35	- Akaunti Nyingine za Mtaji	2,018	1,987
36	- Stahiki ya Wenyehisa Chache	0	0
37	**JUMLA YA FEDHA ZA WANAHISA**	**97,593**	**94,821**
38	Dhima Zisizo Dhahiri	107,300	134,577
39	Mikopo Chechefu	0	0
40	Tengo kwa Ajili ya Mikopo Chechefu	883	556
41	Mali Nyingine Chechefu	0	0
D .	**BAADHI YA VIASHIRIO VYA HALI YA KIFEDHA**		
(i)	Uwiano wa Fedha za Wanahisa na Jumla ya Mali	10.8%	9.1%
(ii)	Uwiano wa Mikopo Chechefu na Jumla ya Mikopo Ghafi	0.0%	0.0%
(iii)	Uwiano wa Mikopo Ghafi na Jumla ya Amana	40.7%	34.4%
(iv)	Uwiano wa Mikopo Halisi na Jumla ya Mali Halisi	33.1%	28.5%
(v)	Uwiano wa Mali Zinazozalisha na Jumla ya Mali	62.7%	52.9%
(vi)	Ongezeko la Amana	-17.8%	-34.7%
(vii)	Ongezeko la Mali	-15.4%	-27.6%

TAARIFA YA MAPATO NA MATUMIZI KWA ROBO MWAKA INAYOISHIA 30 JUNI 2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo ya Mwaka sasa	Robo ya mwaka Linganishi (Mwaka Uliopita)	Limbikizo la Mwaka wa sasa	Limbikizo la Mwaka Linganishi (Mwaka Uliopita)
		30-Jun-21	30-Jun-20	30-Jun-21	30-Jun-20
1	Mapato ya Riba	8,395	7,965	15,215	17,207
2	Gharama za Riba	(2,383)	(3,073)	(4,607)	(6,136)
3	**Mapato Halisi ya Riba**	**6,012**	**4,892**	**10,608**	**11,071**
4	Madeni Viza Yaliyofutwa	0	0	0	0
5	Punguzo/Ongezeko la tengo katika Mikopo	(326)	(612)	(233)	(602)
6	**Mapato Yasiyo ya Riba:**	**3,238**	**2,927**	**6,620**	**6,238**
	6.1 Faida /(Hasara) Zitokanazo na Miamala ya Fedha za Kigeni	2,005	1,860	4,113	3,820
	6.2 Ada na Kamisheni	1,233	1,067	2,507	2,418
	6.3 Gawio	0	0	0	0
	6.4 Mapato Mengine	0	0	0	(0)
7	**Gharama Zisizo za Riba:**	**(5,813)**	**(6,652)**	**(11,474)**	**(12,843)**
	7.1 Mishahara na Mafao	(2,255)	(1,966)	(4,488)	(3,957)
	7.2 Ada na Kamisheni	0	0	0	0
	7.3 Gharama Nyingine	(3,559)	(4,687)	(6,986)	(8,886)
8	**Faida /(Hasara) ya Uendeshaji**	**3,111**	**554**	**5,522**	**3,863**
9	Tengo la Kodi ya Mapato	(1,092)	(801)	(1,732)	(2,111)
10	**Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato**	**2,019**	**(247)**	**3,790**	**1,753**
11	**Mapato Mengine Yaliyojumuishwa**				
	Mapato ambayo hayajakamilika	1,075	73	(82)	443
	Tengo la Kodi ya mapato ambayo hayajakamilika	(323)	(22)	25	(133)
	Mapato mengine baada ya kodi ya mapato	753	51	(57)	310
12	**Jumla ya Faida (Hasara) iliyojumuishwa**	**2,772**	**(196)**	**3,733**	**2,063**
13	Idadi ya Waajiriwa	45	42	45	42
14	Mapato kwa Hisa	201,940	(24,699)	379,005	175,259
15	Idadi ya Matawi	1	1	1	1
D .	**BAADHI YA VIASHIRIO VYA UFANISI**				
(i)	Uwiano wa Faida Kabla ya Kodi na Wastani wa Mali	0.8%	-0.1%	0.8%	0.3%
(ii)	Uwiano wa Faida baada ya Kodi na Wastani wa Fedha za Wanahisa	8.4%	-1.0%	7.8%	3.5%
(iii)	Uwiano wa Matumizi Yasiyo ya Riba na Mapato Ghafi	62.8%	85.1%	66.6%	74.2%
(iv)	Uwiano wa Mapato Halisi ya Riba na Wastani wa Mali Zinazozalisha	3.3%	3.9%	2.7%	4.5%

Katika kuanda taarifa za hizi za fedha, sera za uandaaji ni zilizile zilizotumika wakati wa uandaaji wa Taarifa za Fedha zilizokaguliwa za mwaka uliopita

Imesainiwa na: Geofrey Mchangila (Ofisa Mtendaji Mkuu) Date : 29 Julai 2021

Imesainiwa na: Iddi Msonga (Mkuu wa Fedha) Date : 29 Julai 2021

Imesainiwa na: Godwin Rutashobya (Mkaguzi Mkuu wa Ndani) Date : 29 Julai 2021

Sisi, tuliotajwa hapo chini, wajumbe wa bodi ya wakurugenzi, tunathibitisha usahihi wa taarifa za hapo juu, tunatamka kwamba tumezitathmini taarifa hizi, na kwa uelewa na imani yetu kubwa zimeandaliwa kulingana na Viwango vya Kimataifa vya Uwasilishaji wa Taarifa za Fedha na matakwa ya Sheria ya Benki na Taasisi za Fedha ya mwaka 2006, na zinaonesha hali halisi.

Imesainiwa na: Andulile Mwakalyeye Date : 29 Julai 2021

Imesainiwa na: Wilson Chola Date : 29 Julai 2021

TAARIFA YA MTIRIRIKO WA FEDHA KWA ROBO/MWAKA ULIOISHIA 30 JUNI 2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

		Robo Mwaka ya sasa	Robo Mwaka iliyopita	Limbikizo la Mwaka wa sasa	Limbikizo la Mwaka Linganishi (Mwaka
		30-Jun-21	31-Mac-21	30-Jun-21	30-Jun-20
I .	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uendeshaji:**				
	Mapato/(Hasara) Halisi	3,111	2,411	5,522	3,863
	Marekebisho kwa Ajili ya:				
	-Hasara Katika Mali	448	445	893	1,041
	-Badiliko Halisi Katika Mikopo	(1,510)	12,053	10,543	(66,024)
	-Faida/Hasara Kwenye Mauzo ya Mali	0	0	0	0
	-Mabadiliko Halisi Katika Amana	(130,805)	(301,095)	(431,901)	131,804
	-Mabadiliko Halisi Katika Amana za Muda Mfupi	0	0	0	0
	-Mabadiliko Halisi Katika Dhima Nyingine	8,798	(13,905)	(5,107)	392
	-Mabadiliko Halisi Katika Mali Nyingine	(10,673)	8,114	(2,525)	4,798
	-Kodi Iliyolipwa	(689)	(605)	(1,293)	(1,903)
	-Mengineyo	0	0	0	0
	Fedha Halisi zilizotolewa (zilizotumika) kwa shughuli za uendeshaji	**(131,320)**	**(292,582)**	**(423,868)**	**73,971**
II .	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Uwekezaji:**				
	Gawio Lililopokewa	0	0	0	0
	Ununuzi wa Mali za Kudumu	(18)	0	(52)	(2,042)
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Mali za Kudumu	0	0	0	0
	Ununuzi wa Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	(1,930)	(23,181)	(25,110)	853
	Mapato Kutokana na Mauzo ya Amana Zisizoshughulikiwa na Mawakala	0	0	0	0
	Mengineyo	0	0	0	0
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) kwa Shughuli za Uwekezaji	**(1,948)**	**(23,181)**	**(25,163)**	**(1,189)**
III .	**Mtiririko wa Fedha Kutokana na Shughuli za Kifedha:**				
	Ulipaji wa Madeni ya Muda Mrefu	0	0	0	0
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Madeni ya Muda Mrefu	0	0	0	0
	Mapato Kutokana na Utoaji wa Mtaji wa Hisa	0	0	0	0
	Gawio Lililolipwa kwa Fedha Taslimu	0	0	0	0
	Mabadiliko Halisi Katika Madeni Mengine	(20,000)	25,000	5,000	0
	Mengineyo	0	0	0	0
					0
	Fedha Halisi Zilizotolewa (zilizotumika) kwa Shughuli za Kifedha	**(20,000)**	**25,000**	**5,000**	**0**
		(153,268)	**(290,763)**	**(444,031)**	**72,782**
IV .	**Fedha Taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu:**				
	Ongezeko / Punguzo Halisi Katika Fedha taslimu na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu	**(153,268)**	**(290,763)**	**(444,031)**	**72,782**
	Fedha na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu Mwanzoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	517,297	808,060	808,060	378,979
	Fedha na Mali Zinazofanana na Fedha Taslimu Mwishoni mwa Robo Mwaka/Mwaka	364,029	517,297	364,029	451,761

TAARIFA YA MABADILIKO YA MTAJI KWA KIPINDI KINACHOISHIA 30 JUNI 2021
(Kiasi kwa shilingi milioni)

	Mtaji wa Hisa	Malipo juu ya bei ya hisa	Mapato Yaliyobakizwa	Ziada ya Kisheria	Tengo la Ziada ya Jumla	Mengineyo	Jumla
Mwaka wa sasa							
Salio la mwanzo wa mwaka	**9,660**	**0**	**85,916**	**1,582**	**0**	**1,759**	**98,917**
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	0	0	3,790	0	0	0	**3,790**
Mapato mengine yaliyojumuishwa	0	0	0	0	0	(57)	**(57)**
Miamala na wanahisa	0	0	0	0	0	0	**0**
Gawio lililolipwa/litakalolipwa	0	0	(5,057)	0	0	0	**(5,057)**
Ziada ya Kisheria	0	0	1,266	(1,266)	0	0	**0**
Tengo la Ziada ya Jumla	0	0	0	0	0	0	**0**
Mengineyo	0	0	0	0	0	0	**0**
Salio la mwisho wa mwaka	**9,660**	**0**	**85,915**	**316**	**0**	**1,702**	**97,593**
Mwaka Uliopita							
Salio la mwanzo wa mwaka	**9,660**	**0**	**92,611**	**0**	**0**	**1,597**	**103,868**
Faida / (Hasara) Halisi Baada ya Kodi ya Mapato	0	0	1,753	0	0	0	**1,753**
Mapato mengine yaliyojumuishwa	0	0	0	0	0	310	**310**
Miamala na wanahisa	0	0	0	0	0	0	**0**
Gawio lililolipwa/litakalolipwa	0	0	(10,170)	0	0	0	**(10,170)**
Ziada ya Kisheria	0	0	(1,194)	1,194	0	0	**0**
Tengo la Ziada ya Jumla	0	0	0	0	0	0	**0**
Mengineyo	0	0	0	0	0	0	**0**
Salio la mwisho wa mwaka	**9,660**	**0**	**83,000**	**1,194**	**0**	**1,907**	**95,761**

CHARGES AND FEES- CITIBANK TANZANIA LIMITED

CHARGES AND FEES- CITIBANK TANZANIA LIMITED

1.0	Current Accounts	CHARGE/FEE-LCY	CHARGE/FEE-FCY
	(a) Required minimum opening balance	Waived	Waived
	(b) Monthly service fee (breakdown per customer type)	TZS 20,000	USD $20
	(c) Cheque withdrawal over the counter	TZS 4,000	US$ 5.00
	(d) Fees per ATM withdrawal	N/A	N/A
	(e) ATM mini statement	N/A	N/A
	(f) Interim statement per page	TZS 7,000	US$ 5.00
	(g) Periodic scheduled statement	Waived	Waived
	(h) Cheque book	TZS 35,000 (100 leaves)	US$ 35 (100 leaves)
	(i) Dishonoured cheque	TZS 52,000	US$ 50
	(j) Special clearance	TZS 60,000	US$ 60
	(k) Counter cheque	TZS 2,500 per leaf	US$ 2 per leaf
	(l) Stop Payment	TZS 30,000	US$ 30
	(m) Standing order	EFT: TZS 5,000 TZS TISS: TZS 10,000 Cross Border Fund Transfers: 0.25% of transfer, Min US$ 60.00 and Max US $ 500.00 USD TISS: US $ 10.00	EFT: TZS 5,000 TZS TISS: TZS 10,000 Cross Border Fund Transfers: 0.25% of transfer, Min US$ 60.00 and Max US $ 500.00 USD TISS: US $ 10.00
	(n) Balance enquiry	Waived	Waived
	(o) New ATM card issuance	N/A	N/A
	(p) ATM card renewal or replacement	N/A	N/A
	(q) Overdrawn account interest charge	4.82%-8.53%	1.38%-7.13%
	(r) Unarranged overdraft	23.00%	14%
	(s) Interbank transfer	Waived	Waived
	(t) Bill payments through ATM	N/A	N/A
	(u) Deposit fee	US $20 and below: 3% of deposited amount TZS 1,000 and below: 0.3% of deposited amount Coins: 3% of the deposited amount minimum TZS 10,000	US $20 and below: 3% of deposited amount TZS 1,000 and below: 0.3% of deposited amount Coins: 3% of the deposited amount minimum TZS 10,000
	(v) Other (please specify)	N/A	N/A
	(w) BRELA Search fees. Per search	TZS 30,000	US$ 15
	(x) Foreign Loan Registration fees (DRN)	US$ 700	US$ 700
2.0	**Savings Accounts**		
	(a) Required minimum opening balance	NA	NA
	(b) Monthly service fee	NA	NA
	(c) Interim statement	NA	NA
	(d) Account clossure	NA	NA
3.0	**Electronic Banking**		
	(a) Internet banking monthly fee	Waived	Waived
	(b) Internet transfers	EFT: TZS 5,000 TZS TISS: TZS 10,000 Cross Border Fund Transfers: 0.25% of transfer, Min US$ 60.00 and Max US $ 500.00 USD TISS: US $ 10.00	EFT: TZS 5,000 TZS TISS: TZS 10,000 Cross Border Fund Transfers: 0.25% of transfer, Min US$ 60.0 and Max US$ 500.00 USD TISS: US $ 10.00
	(c) SMS banking	N/A	N/A
	(d) Other	Managers Cheques: TZS 4,000	Managers Cheques: US$ 5.00

4.0	Foreign Exchange Transactions	CHARGE/FEE-LCY	CHARGE/FEE-FCY
	(a) Purchase/sale of TCs transaction over the counter	NA	NA
	(b) Purchase of foreign cheque	NA	NA
	(c) Sale/purchase of cash passport	NA	NA
	(d) Telegraphic transfer		
	-Inward Telegraphic Transfers [FTIN]	US$ 30	US$ 30
	-Outward International TT / Electronic [ROCT]	0.25% of transfer, Min US$ 60.00 and Max US $ 500.00	0.25% of transfer, Min US$ 60.00 and Max US $ 500.00
	(e) Telex/SWIFT	NA	NA
	(f) Transfer from foreign currency denominated account to local current	NA	NA
5.0	**Personal Loans**		
	(a) Processing/Arrangement/Appraisal fee		
	(i) Personal loans	NA	NA
	(ii) Overdrafts	NA	NA
	(iii) Mortgage finance	NA	NA
	(iv) Asset finance	NA	NA
	(b) Unpaid loan instalment	NA	NA
	(c) Early repayment	NA	NA
	(d) Valuation fees	NA	NA
	(e) Other	NA	NA

Additional Disclossures

1	Deposit Rates	LCY	FCY
	-Current Account Deposits	0%-3.00%	0%-0%
	-Time Deposits		
	(a) 1 - Months	2.73% -2.93%	0.09%-0.1%
	(b) 3 - Months	3% -3.3%	0.13%-0.15%
	(c) 6 - Months	3.28% -3.58%	0.15%-0.17%
	(d) 9 - Months	3.9% -4.2%	0.19%-0.21%
	(e) 12 - Months	4.51% -4.81%	0.22%-0.25%
2	**Lending Rate**	**LCY**	**FCY**
	Base lending rate	5.08%-6.08%	3.57%-4.57%
	Short term (up to one year)	5.08%-6.08%	3.57%-4.57%
	Medium term (2 to 3 years)	5.58%-6.58%	4.07%-5.07%
	Long term (3 - 5 years)	6.08%-7.08%	4.57%-5.57%
	Term loans (over 5 years)	6.08%-7.08%	5.07%-6.07%

6.0	Trade Finance	CHARGE/FEE
	Documentary Collections	
	Imports	Handling: $130, Acceptance $65, Telex: 0.325% minimum $98 and maximum $650
	Exports	All in fee: $100 ($50 courier and $50 handling) per set of documents
	Imports Letters of Credits	
	Opening fees	LC issuance - 0.5% per quarter Min. $325
	Handling fees	Handling: $130
	Amendment Fees	Simple amendment $100, extension 0.5% per quarter if it extends to other quarter (s)
	Confirmation fees	Confirmation 0.39% per quarter Min. EUR 390 per quarter
	Risk margin on Acceptance	0.25% per Quarter or part thereof
	Other Bank LC re-issuance	0.1% per Quarter, min. $200
	Bills Availization (Pour Aval)	0.5% per Quarter or part thereof
	Exports Letters of Credits	
	Handling fees	$500
	Courier	$100
	Confirmation fees	0.25% per Quarter or part thereof
	Negotiation fees	0.1% Min. $1000
	Liquidity financing	
	Suppliers finance	Prevailing market rates and negotiable based on riskness of the transaction
	Accounts Receivable Finance	Prevailing market rates and negotiable based on riskness of the transaction
	Guarantees and Standby Letters of Credits	
	SBLC	0.5% per Quarter or part thereof
	Bid Bonds	0.5% per Quarter or part thereof
	Performance Bond	0.5% per Quarter or part thereof
	Maintanance Bond	0.5% per Quarter or part thereof
	Advance Payment Guarantee	0.5% per Quarter or part thereof
	Amendments fees on Guarantees	Simple amendments $100 and 0.5% per Quarter or part thereof, if it extends into next quarter(s)
	Custom Bonds	0.5% per Quarter or part thereof
	Warehouse Bond	0.5% per Quarter or part thereof
	Transit Bond	0.5% per Quarter or part thereof
	Facility fees	1.5% per annum

We the undersigned have examined the above information and hereby declare that the information is true and correct to the best of our knowledge and information

	Name	Designation		Date
1	Iddi Msonga	CFO	....	Date : 29th July 2021
2	Michael Mungure	TTS Head	....	Date : 29th July 2021
3	James Rutta	Head of Treasury	....	Date : 29th July 2021

ATLETICO yajitosa rasmi kwa Lacazette

MADRID, Hispania

ATLETICO Madrid waliripotiwa wapo sokoni kuisaka saini ya mshambuliaji na nyota wa Arsenal, Alexandre Lacazette ambaye anahusishwa kuwa kipaumbele cha klabu hiyo kwenye dirisha la uhamisho la msimu huu wa joto.

Nyota huyo amefurahia uwepo wake kwenye dimba la Emirates kwa miaka minne akifunga mabao 65 kwenye mechi 170 alizocheza katika mashindano yote.

Akiwa amebakiza miezi 12 tu kwenye mkataba wake, yeye na klabu, pande zote zinadaiwa kuwa zipo tayari kufanya mchakato wake wa uhamisho.

Kwa mujibu wa taarifa kutoka vyanzo mbalimbali, Atletico wanafuatilia kwa ukaribu 'hali ya hewa' kuhusiana na mkataba wa nyota huyo na uwezekano wa kuipata saini yake.

Arsenal wameripotiwa wapo tayari kumwacha nyota huyo wa kimataifa wa Ufaransa aondoke klabuni hapo kwa dau la pauni milioni 15.

Kwa mujibu wa Marca, Atletico Madrid sasa wanajipanga kupeleka ofa yao kwa Arsenal kwa ajili ya kuipata saini ya nyota huyo, ingawa inadaiwa inaweza kuwa pungufu ya kiasi kinachotakiwa na klabu yake.

SABABU JEZI ZA KIJANI KUFUNGIWA SERIE A

ROME, Italia

LIGI Kuu Italia, Serie A, imetoa sababu ya uamuzi wao wa kupiga marufuku jezi yenye rangi ya kijani kwa klabu kuanzia msimu wa 2022/23.

Klabu chache za Ligi Kuu Italia zinatumia rangi ya kijani kibichi kwenye mavazi yao, na sasa hazitaruhusiwa tena.

Kwa mujibu wa taarifa iliyotolewa na Shirikisho la Soka Italia, sababu ya kupiga marufuku jezi huyo ni kwa sababu ya uwazi wa runinga.

Jezi za nyumbani, hata hivyo, zinaeleweka kuwa huru kutokana na sheria hii, na marufuku hii inatumika kwa jezi ya ugenini na ya tatu.

Iliripotiwa kuwa jezi za kijani zitapigwa marufuku kwa sababu ya rangi hiyo inafanana na nyasi kwenye uwanja, ambayo inaweza kuwachanganya watazamaji nyumbani.

Sheria hiyo itatumika tu kwa wachezaji ndani, pamoja na soksi na kaptula, kwa hivyo magolikipa hawatoathiriwa chini ya sheria hii.

Ikiwa jezi itajumuisha rangi tatu tofauti, kivuli kisicho kijani lazima kitumike kama rangi kuu.

Marufuku hii itaanza kufanyakazi kuanzia msimu wa 2022-23 na kuendelea.

Serie A ilitangaza mabadiliko ya sheria mwaka huu mapema ili klabu na watengenezaji wa jezi wawe na wakati unaofaa wa kubadilisha jezi zao ipasavyo.

Solskjaer sasa amtaka Neves

MANCHESTER, England

KOCHA wa Manchester United, Ole Gunnar Solskjaer ameulizia uwezekano wa kumpata kiungo wa Wolves, Ruben Neves raia wa Ureno kama mbadala endapo watamkosa Declan Rice wa West Ham.

Solskjaer amekuwa akivutiwa na huduma ya Rice, lakini uwezekano wa kumnasa mchezaji huyo raia wa England imekuwa kibarua kizito baada ya West Ham kuhitaji dau la kuanzia pauni milioni 80 hadi 100.

Klabu ya Wolves imeripotiwa iko tayari kumuuza Neves majira haya ya joto endapo klabu yoyote itafika dau la pauni milioni 35 ambalo linaweza kufikiwa na United.

Liverpool na Arsenal pia wamekuwa wakihusishwa na kiungo huyo wa Wolves kulingana na taarifa mbalimbali nchini England.

Hata hivyo, kwa mujibu wa ripoti, hadi sasa hakuna klabu iliyowasilisha ofa rasmi kwa Wolves kwa ajili ya kuipata saini ya mchezaji huyo.

LEWANDOWSKI HAONDOKI BAYERN - RAIS

MUNICH, Ujerumani

ROBERT Lewandowski hataondoka Bayern Munich kwa kipindi cha miaka miwili ijayo, kwa mujibu wa rais wa mabingwa hao wa Ligi Kuu Ujerumani, Bundesliga, Herbert Hainer.

Straika huyo alitwaa tuzo ya mchezaji bora wa mwaka 2021 kwenye soka la Ujerumani, baada ya kufunga mabao 41 katika Bundesliga akivunja rekodi ya Gerd Muller kwa kufunga mabao mengi kwa msimu mmoja.

Mabao yake 48 kwenye mashindano yote yalikuwa mengi zaidi kwa wachezaji wote katika ligi kubwa tano za Ulaya kwa msimu wa 2020-21, akifuatiwa na Kylian Mbappe (42) na Erling Haaland (41).

Lewandowski amefunga jumla ya mabao 294 katika mechi 329 alizoichezea Bayern tagu alipojiunga nayo akitokea kwa wapinzani wao, Borussia Dortmund mwaka 2014, yakiwamo 203 kwenye mechi 219 za Ligi Kuu Ujerumani.

Lakini mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 32 amekuwa akihusishwa na mpango wa kutaka kuondoa hapo kwenye dimba la Allianz Arena kipindi hiki cha dirisha la usajili, huku Real Madrid, Chelsea na Manchester City zikiripotiwa kumwania.

Hata hivyo, kocha mpya, Julian Nagelsmann hivi karibuni alisema hababaishwi na uvumi huo na Hainer amekazia Lewandowski haendi popote wakati akiwa bado kwenye mkataba ambao unamalizika mwaka 2023.

"Kwanza kwa mawazo yangu, Lewandowski ni straika bora duniani. Tuna furaha kubwa kuwa naye hapa kwenye timu yetu," alisema akiiambia Goal.

"Bado ana miama miwili zaidi kwenye mkataba wake. Na kwa hakika kwa miaka hiyo miwili atacheza hapa Bayern Munch. Nilishasema wiki chache zilizopita - naweza kusema kuwa atabakia na sisi.

"Ataheshimu mkataba wake. Kwa uhakika anacheza kwa misimu mi-

BARCA KUIPIKU SPURS KWA ROMERO

BARCELONA, Hispania

IMERIPOTIWA kwa muda sasa Barcelona imekuwa ikifuatilia kwa karibu hali ya beki, Cristian Romero wa Atalanta, lakini klabu hiyo ya Katalunya sasa inatarajiwa kuwasilisha ombi rasmi la kumsajili ndani ya siku chache zijazo.

Kituo cha televisheni cha Sportitalia cha Italia kimesema kusudio hilo la Barcelona litazidisha bei ya Romero huku Atalanta ikitarajiwa kufurahia kuchochea vita ya maombi.

Mkurugenzi mpya wa Ufundi wa Tottenham Hotspur, Fabio Paratici anaangalia jinsi ya kuunda upya kikosi cha timu hiyo huku mazungumzo yakiendelea kuhusu uwezekano wa kufikiwa dili la pauni milioni 42 kumsajili Romero mwenye umri wa miaka 23.

Spurs ina matumaini makubwa ya kumsajili Romero baada ya Toby Alderweireld kuondoka.

Romero alijiunga na Atalanta kwa mkopo Septemba, mwaka jana akitokea Juventus, lakini klabu hiyo ya Italia ina chaguo la kumnunua kwa pauni milioni 14, hatua inayotarajia kuchukua ikiwa na maana huenda ikamuuza kwa faida kubwa. Lakini sasa Barcelona imeamua kutia mguu wake kuhakikisha wanaipata saini ya mchezaji huyo na ripoti zinasema kuwa inaandaa ofa ambayo itawasilishwa hivi karibuni.

LAMELA: NIMEFURAHI KUTUA SEVILLA

SEVILLE, Hispania

ERIK Lamela ameamua kuweka wazi furaha yake ya kujiunga na Sevilla baada ya kuwasili rasmi klabuni hapo, Jumatatu iliyopita.

Lamela anaungana na Sevilla akiwa ni sehemu ya dili la mabadilishano ya wachezaji lililomuhusisha Bryan Gil ambaye amewasili Tottenham Hotspur kwa euro milioni 25.

Uhamisho huu umemaliza miaka nane ya Lamela akiwa na Spurs, lakini nyota huyo wa Argentina amebainisha kuwa amekuwa na furaha isiyo na kifani kwa kutua kwake hapo.

"Ninafuraha sana. Ni mara yangu ya kwanza kuwapo hapa. Sijawahi kucheza hapa. Uwanja uko poa sana. Klabu imeshinda vikombe vingi na mimi nimekuja kuwa sehemu ya kuendeleza sehemu ya ushindi," alisema Lamela akinukuliwa na Marca.

Nyota huyo mwenye umri wa miaka 29 amebainisha ulikuwa ni mpango wake kuhakikisha anaweza kucheza soka la Hispania kabla ya kufikia hatua ya kustaafu soka.

KWA UFUPI

PSG, POGBA WATETA
KLABU ya Paris St-Germain imeanza mazungumzo ya awali na Paul Pogba kuangalia kama anaweza kujiunga nao kutoka Manchester United msimu huu au msimu ujao, wakati kiungo huyo Mfaransa mwenye umri wa miaka 28, atakapokuwa mchezaji huru. ***(Athletic)***

UNITED YAFUNGUKA
MANCHESTER United wako tayari kupokea ofa kutoka PSG na wanataka dau la angalau pauni milioni 45 kwa ajili ya kumwachia Paul Pogba. ***(Eurosport)***

MARTINEZ KUMBADILI BELLERIN
ARSENAL wamemweka beki wa kulia wa Hispania, Hector Bellerin mwenye umri wa miaka 26, katika mpango wa kubadilishana na mshambuliaji wa Inter Milan, Lautaro Martinez (23). ***(Football Insider)***

VILLA YAMFUATA BAILEY
ASTON Villa imetoa pauni milioni 25.5 kwa ajili ya Leon Bailey mwenye umri wa miaka 23, lakini Bayer Leverkusen inataka pauni milioni 29.8 kwa ajili ya winga huyo raia wa Jamaica, ambaye anawindwa pia na klabu za Leicester City na Wolves. ***(Bild)***

VLAHOVIC ANUKIA SPURS
TOTTENHAM Hotspur wanamwania, Dusan Vlahovic kutoka Fiorentina, ambao huenda wakahitaji dau la pauni milioni 50 kwa ajili ya mshambuliaji huyo wa Serbia mwenye umri wa miaka 21. ***(Telegraph)***

HAALAND KUBAKI DORTMUND
MSHAMBULIAJI wa Timu ya Taifa ya Norway, Erling Braut Haaland mwenye umri wa miaka 21, na winga wa Ujerumani, Julian Brandt mwenye miaka 25, watasalia Borussia Dortmund msimu huu. ***(Tuttosport)***

ONANA AGOMBEWA
AJAX imethibitisha klabu za Arsenal na Lyon zimeonyesha nia ya kutaka kumsajili mlinda mlango wake raia wa Cameroon, Andre Onana mwenye umri wa miaka 25, ambaye anatumikia adhabu ya kufungiwa kwa sababu ya dawa za kusisimua misuli. ***(Voetbal International, via Sun)***

TZOLIS ATAKIWA NORWICH
KLABU ya Norwich City inajiandaa kutoa kititita cha pauni milioni 10 kwa ajili ya kumsajili winga wa PAOK Salonika, Christos Tzolis raia wa Ugiriki mweye umri wa miaka 19. ***(Football Insider)***

GHAZI NJIA MOJA
ASTON Villa itamruhusu winga wake, Anwar El Ghazi mwenye umri wa miaka 26, kuondoka kwa ada ya pauni milioni 15 kama AS Roma watapekeka ofa baada ya kuonyesha nia ya kutaka huduma yake. ***(Football Insider)***

LOCATELLI NA JUVE
JUVENTUS wanakutana tena na maofisa wa Sassuolo wakiwa na matumaini ya kukamilisha mpango wa kumsajili kiungo wa kimataifa wa Italia, Manuel Locatelli mwenye umri wa miaka 23. ***(Tuttosport)***

FULGINI AGEUKA LULU
CRYSTAL Palace, Newcastle na Monaco ni miongoni mwa klabu zinazomtaka kiungo wa zamani wa Timu ya Taifa ya vijana ya Ufaransa ya umri chini ya miaka 21 kutoka Angers, Angelo Fulgini. ***(Mail)***

-

DONDOO ZA SOKA
MAGAZETI YA ULAYA

MBAPPE: NDOTO YANGU KUBEBA UEFA NA PSG

●●●Uamuzi wa straika huyo umeziumiza klabu mbalimbali za Ulaya ambazo...

PARIS, UFARANSA

KYLIAN Mbappe amezipa pigo klabu kubwa zinazomwania baada ya kubainisha kuwa moja ya malengo yake ni kushinda Kombe la Ligi ya Mabingwa Ulaya akiwa na Paris-Saint Germain.

Mkataba wa Mbappe na PSG unakamilika mwaka 2022 na kumekuwa na habari nyingi kuhusu majaliwa yake ya baadaye klabuni hapo.

Kikosi hicho cha kocha, Mauricio Pochettino kilimaliza nafasi ya pili kwenye Ligi Kuu Ufaransa nyuma ya Lille na kiliondolewa kwenye nusu fainali ya Ligi ya Mabingwa Ulaya msimu wa 2020-21.

Mbappe alifunga mabao 42 katika mechi 47 kwenye mashindano yote kwa miamba hao wa jiji la Paris msimu uliopita.

Licha ya PSG kuwa na msimu mgumu, nyota huyo wa zamani wa Monaco ameelezea nia yake ya kutaka kubaki hapo kwenye mji mkuu wa Ufaransa wakati akifanya mahojiano ya pamoja na Neymar kwenye jarida la PSG Magazine.

Gazeti la Marca lilichapisha mahojiano hayo Jumatano, huku Neymar akianza kwa kusema: "Ndoto yangu kubwa ni kushinda Kombe la Ligi ya Mabingwa Ulaya na PSG na kushinda Kombe la Dunia na Brazil."

Wakati fowadi huyo wa Brazil akijibu swali hilo, Mbappe naye akasema; "Ndoto yangu kubwa ni kushinda taji la Ligi ya Mabingwa Ulaya na PSG, hilo litakuwa jambo la kuvutia zaidi kwangu."

Mahojiano hayo yalifanyika Mei mwaka huu, lakini hayakuchapishwa na yanachapishwa rasmi leo Ijumaa ikiwa ni maazimisho ya miaka 10 ya jarida la PSG Magazine.

Mbappe kwa sasa yupo na kikosi cha PSG kwenye mazoezi wakati wakijiandaa kwenye mchezo wa Super Cup dhidi ya Lille, Jumapili hii ikiwa ni ufunguzi wa msimu mpya wa Ligi Kuu Ufaransa, Ligue 1.

HABARI MICHEZO

MGUNDA AFUNGUKA YUKO HATIHATI KUBAKIA COASTAL

Na Adam Fungamwango

LICHA ya kuibakisha Coastal Union kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara, Kocha Juma Mgunda ni wazi hajui hatima yake ndani ya timu hiyo ya jijini Tanga.

Mgunda aliliambia gazeti hili anatarajia kumaliza mkataba wake ifikapo mwezi ujao, na bado hakuna mazungumzo mapya ambayo yameshafanyika na mabosi wa timu hiyo.

Kocha huyo alisema kwa sasa hawezi kuzungumza lolote kwa sababu bado ni kocha wa timu hiyo, huku leo akitarajia pia kukabidhi ripoti ya ufundi kwa mabosi wake.

"Ni kweli mkataba wangu unaelekea mwisho. Utamalizika mwezi ujao na hili ni jambo la kawaida kwa kocha yoyote yule. Kama watanihitaji sawa, lakini kama hawanitaki, basi tutapeana mkono wa kwaheri, lakini mpaka muda huu mimi ni kocha wa Coastal Union na muda ukifika ndiyo tutaongea," alisema straika huyo wa zamani wa timu hiyo.

Aliongeza kuwa yuko katika hatua za mwisho za kukamilisha ripoti ya ufundi baada ya kutumia muda mrefu wa kuiandaa.

"Huwezi kuandika ripoti ya mwaka mzima kifupi tu kama unaandika barua ya uchumba, ni lazima ukae uangalie vitu vingi vya kuainisha. Uandike vitu ambayo vitaisaidia klabu na timu yenyewe kwa ujumla na inayojitosheleza," Mgunda alisema. Aliongeza atawasilisha ripoti ambayo itaeleza ni kwa nini Coastal Union ilifika hapo ilipo na nini kifanyike ili hali hiyo isijirudie tena msimu ujao.

"Nimeandika mazuri ya timu na mapungufu na nini cha kufanya," Mgunda alibainisha.

Coastal Union iliponea chupuchupu kushuka daraja msimu uliomalizika, baada ya kuangukia katika mechi za mchujo kwa kuifunga Pamba FC ya jijini Mwanza jumla ya ambao 5-3, ikitoka sare ya mabao 2-2 ugenini kwenye Uwanja wa Nyamagana na kushinda magoli 3-1 nyumbani kwenye Uwanja wa CCM Mkwakwani.

Timu nyingine iliyonusurika na janga la kushuka daraja na kucheza mechi za mchujo ni Mtibwa Sugar ya Morogoro, ambayo iliwaondoka Transit Camp ya jijini Dar es Salaam ambayo imebakia kwenye Ligi Daraja la Kwanza.

Msimu ujao wa Ligi Kuu Tanzania Bara unatarajiwa kuwa na timu 16, wakati klabu zilizoshuka daraja moja kwa moja ni pamoja na Mwadui FC, Ihefu SC, Gwambina FC na JKT Tanzania.

Nahodha wa Timu ya Taifa ya Vijana ya umri chini ya miaka 23 (U-23), Israel Mwenda (kushoto), akiwaongoza wachezaji wenzake kushangilia katika mechi ya hatua ya nusu fainali ya mashindano ya Afrika Mashariki na Kati (CECAFA), dhidi ya Sudan Kusini. Yosso hao leo watacheza fainali ya michuano hiyo dhidi ya Burundi. **PICHA: MTANDAO**

Biashara United yaikatalia Simba

Na Saada Akida

UONGOZI wa Biashara United umesema hauna taarifa ya nyota wao, Abdulmajid Mangalo kuondoka ndani ya timu hiyo kwa sababu bado yuko kwenye mipango yao kuelekea msimu mpya wa Ligi Kuu Tanzania Bara na mashindano ya kimataifa watakayoshiriki.

Mangalo anahusishwa kutakiwa na mabingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara, Simba kwa ajili ya msimu ujao huku beki wa Wekundu wa Msimbazi, Ame Ibrahim akihusishwa na mpango wa kutua kwa mkopo katika kikosi cha Biashara United.

Akizungumza na gazeti hili jana, Mwenyekiti wa Biashara United, Selemani Mataso alisema hana taarifa zozote kuhusu nyota wao Mangalo kutakiwa na Simba kwa sababu yuko katika mipango ya benchi la ufundi kuelekea msimu ujao wa ligi na mashindano ya kimataifa watakayoshiriki.

"Tunahitaji kuimarisha kikosi cha timu yetu, tumekutana na kocha mkuu ameweka wazi mipango yake, kuhusu Mangalo bado tunahitaji huduma yake, sijui hao wachezaji wengi ambao wanahusishwa kutakiwa na sisi," alisema Mataso.

Kiongozi huyo alisema wamefanya kikao na Kocha Mkuu wa timu hiyo, Patrick Odhiambo kwa ajili ya kukabidhi ripoti rasmi ya kikosi chao pamoja na mikakati kuelekea msimu ujao.

Aliongeza malengo yao makubwa ni kuhakikisha wanakuwa na kikosi imara kwa kutekeleza mapendekezo yatakayotolewa na Odhiambo kuelekea msimu ujao ili kujiandaa kufanya vizuri zaidi katika Ligi Kuu Tanzania Bara na mashindano ya kimataifa.

Badru kubakia Mtibwa Sugar

Na Saada Akida

BAADA ya kufanikiwa kuibakisha Mtibwa Sugar katika Ligi Kuu Tanzania Bara, Kocha Mkuu wa timu hiyo, Mohammed Badru amesema hafikirii kuondoka ndani ya kikosi hicho na hivi karibuni anajiandaa kufanya mazungumzo ya kusaini mkataba mpya, imefahamika.

Badru aliliambia gazeti hili anatarajia kukabidhi ripoti yake ya benchi la ufundi kwa ajili ya kuanza maandalizi ya kuelekea katika msimu mpya wa Ligi Kuu Tanzania Bara.

Kocha huyo alisema analazimika kufanya mazungumzo mapya baada ya makubaliano ya awali ambayo alisaini mkataba mfupi yamemalizika na hivyo anatakiwa kupewa mkataba mpya ambao utamfanya akae klabuni hapo kuelekea msimu ujao.

"Kwa sasa niko huru, lakini uongozi wa Mtibwa Sugar umeonyesha nia ya kutaka kunipa mkataba wa kubakia ndani ya timu hii, natarajia kufanya nao mazungumzo baada ya kukabidhi ripoti yangu," alisema Badru.

Alisema anawashukuru viongozi wake kwa kusaidia kazi yake kufanyika vyema na anaamini mazungumzo yatakamilika vizuri na hatimaye kuendelea kuinoa Mtibwa Sugar baada ya kuinusuru na janga la kushuka daraja.

Naye Ofisa Mtendaji Mkuu wa Mtibwa Sugar, Sabri Abubakar, alithibitisha kuhusu mkataba wa kocha huyo kufikia ukingoni na hatima yake itajulikana baada ya Bodi ya Wakurugenzi kupitia ripoti yake na kutoa uamuzi.

Happy afyatua Ninalinda Moyo

Na Sabato Kasika

MWIMBAJI chipukizi wa nyimbo za injili, Happy Samwele wa jijini Mwanza ametoa kibao kipya kiitwacho 'Ninalinda Moyo' na tayari kimesharekodiwa katika video.

Happy aliliambia gazeti hili jana amewahi kutoa nyimbo nyingi za injili lakini zikiwa katika audio pekee, na kwamba kibao hicho kimekuwa cha kwanza kuandaliwa katika mfumo huo.

"Nimeokoka na nampenda Mungu, nimekuja na wimbo huo mpya na nitaendelea kuimba nyimbo za injili kwa ajili ya kumtukuza Mungu wa mbinguni," alisema Happy.

Mwimbaji huyo amewataka mashabiki wa nyimbo za injili kusikiliza wimbo wake ili kumuunga mkono katika harakati zake za kutoa ujumbe wa neno la Mungu katika jamii.

"Duniani kuna mambo mengi yanawasibu watu, lakini ninaamini kupitia kibao changu utawabariki wengi katika jamii na kuwafanya wamkumbuke Mungu wao wa mbinguni," alisema.

Happy aliwaomba mashabiki wa nyimbo za injili katika mikoa yote kuingia katika Youtube na kuandika jina la wimbo ili 'kushare na ku-like'.

Michezo
Ijumaa Julai 30, 2021
Nipashe

Mbappe: Ndoto yangu kubeba Uefa na PSG

HABARI UK. 22

Rais wa Shirikisho la Soka Tanzania (TFF), Wallace Karia akiongoza kikao cha Kamati ya Utendaji ya shirikisho hilo kilichofanyika jijini Dar es Salaam jana. Kikao hicho kilijadili Taarifa ya Utekelezaji na maandalizi ya Mkutano Mkuu wa TFF utakaofanyika Agosti 7, mwaka huu Tanga. **PICHA: TFF**

SIMBA YAWATULIZA MASHABIKI WAKE

Ni kuhusu hatima ya Kagere lakini ikisisitiza itasajili 'majembe' kwa ajili...

Na Mwandishi Wetu

BAADA ya kuwapo kwa tetesi za kuondoka kwa mshambuliaji, Meddie Kagere, uongozi wa mabingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara, Simba ya jijini Dar es Salaam umesema Mnyarwanda huyo haendi kokote.

Kagere ambaye alikuwa Mfungaji Bora kwa misimu miwili mfululizo (2018/ 2019 na 2019/20), ametajwa kuhusishwa na mpango wa kutua kwa watani zao Yanga baada ya kukosa nafasi ya kutosha ya kucheza kwenye kikosi cha Simba.

Safu ya ushambuliaji ya Simba kwa sasa inaongozwa na nahodha John Bocco na Mkongomani Chris Mugalu, hata hivyo kwa dakika chache ambazo Kagere alipata msimu uliomalizika, alifunga mabao 13.

Taarifa za ndani pia zinaeleza Kagere tayari amewasilisha barua ya maombi ya kutaka kusitisha mkataba wake ndani ya klabu hiyo kwa ajili ya kwenda kutafuta changamoto sehemu nyingine.

Akizungumza na gazeti hili jana, kiongozi mmoja wa juu wa Simba alisema Kagere bado ni mchezaji wa klabu hiyo kwa sababu ana mkataba wa miaka miwili.

Chanzo hicho kiliongeza bado Simba inamhitaji Kagere na mchango wake ni muhimu katika kuisaidia timu hiyo kufikia malengo yake kwenye Ligi Kuu Tanzania Bara, Kombe la FA na mashindano ya Ligi ya Mabingwa Afrika watakayoshiriki katika msimu ujao.

"Kagere haondoki, bado ana mkataba na Simba wa miaka miwili, anaendaje Yanga," alisema kiongozi huyo wa juu wa mabingwa hao wa mashindano ya Kombe la FA kwa mara ya pili mfululizo.

Mwenyekiti wa Simba, Murtaza Mangungu aliwataka wanachama na mashabiki wa klabu hiyo kutokuwa na hofu ya aina yoyote kwa sababu viongozi wao kwa kushirikiana na benchi la ufundi wako makini katika kutekeleza mchakato wa kusajili kikosi cha msimu ujao.

"Kwa sasa nisingependa kulizungumzia suala hili, bado halijafanyiwa uamuzi na Bodi ya Wakurugenzi ya klabu yetu, subiri mpaka tutakapokaa na kufikia uamuzi, na itahusu wachezaji wote na si Kagere tu," alisema Mangungu.

Wakati huo huo, taarifa zilizopatikana jijini zinasema Klabu ya FAR Rabat ya Morocco imeonyesha nia ya kumsajili kiungo wa kimataifa wa Wekundu wa Msimbazi, Clatous Chama, ili akaungane na kocha wake wa zamani wa Simba, Mbelgiji Sven Vandenbroeck.

Chama ambaye pia ni nyota wa Timu ya Taifa ya Zambia (Chipolopolo), anatajwa kutakiwa na Kaizer Chiefs inayoshiriki Ligi Kuu ya Afrika Kusini.

Msimu uliomalizika Simba ilifanikiwa kutetea ubingwa wa Ligi Kuu Tanzania Bara kwa mara ya nne mfululizo, Kombe la FA kwa mara ya pili mfululizo na ikifika hatua ya robo fainali ya michuano ya kimataifa ya Ligi ya Mabingwa Afrika.

Yanga kuwaacha Shikalo, Metacha

Na Adam Fungamwango

KATIKA kuimarisha kikosi chake kuelekea msimu mpya, uongozi wa Yanga umejipanga kusaka wachezaji wapya sita wenye ubora wa kimataifa kwa ajili ya kuisaidia timu hiyo kufanya vyema katika msimu ujao ikiwamo nafasi ya golikipa, imefahamika.

Magolikipa wa Yanga waliopo sasa ni Mkenya Farouk Shikalo na Metacha Mnata ambaye alisimamishwa na klabu yake kwa kosa la utovu wa nidhamu.

Ofisa Habari wa Yanga, Hassan Bumbuli, alisema wamepokea mapendekezo kutoka kwa kocha wao (Nasreddine Nabi), ambaye aliainisha sehemu anazotaka ziboreshwe ambazo ni ya golikipa, beki wa kati, kiungo na ushambuliaji.

"Kwa hiyo wachezaji wapya tutakaowasajili hawatazidi watano au sita kwa ajili ya kuboresha maeneo hayo yaliyoainishwa," alisema Bumbuli.

Hata hivyo alisema Nabi hajawaambia kama wachezaji hao ni kutoka Tanzania au nje ya nchi.

"Yeye amesema anahitaji wachezaji wa maeneo hayo, hajasema kama wote wawe wageni, au wote wawe Watanzania au watatu wawe wageni na watatu Watanzania, hapana, yeye anataka wachezaji wa kuziba mapungufu hayo, kwa hiyo kusajili namna ya kuwapata, litakuwa ni suala la uongozi," Bumbuli alisema.

Metacha ndio alikuwa kipa chaguo la kwanza lakini baada ya kuingia katika sintofahamu na mabosi wake, nafasi hiyo ikachukuliwa na Shikalo ambaye hakuonyesha uwezo mkubwa licha ya kuisaidia Yanga kumaliza Ligi Kuu Bara msimu uliopita katika nafasi ya pili.

Tayari Yanga imeshatangaza kuachana na beki wake raia wa Ghana, Lamine Moro ambaye alitumikia klabu hiyo kwa misimu miwili.

"Tunatoa shukrani za dhati kwa Lamine kwa utumishi wake ndani ya klabu katika kipindi cha miaka miwili, tumekaa na kukubaliana na nyota huyo kupewa haki zake za kuvunjiwa mkataba na msimu ujao hatakuwa sehemu ya kikosi cha timu yetu," Haji Mfikirwa, Kaimu Katibu Mkuu alisema.

GAZETI HILI HUTOLEWA NA KUCHAPISHWA NA THE GUARDIAN LIMITED, S.L.P 31042

9 770856 541002 >